

BIBLIATANULMÁNYOK

Jeremiás próféta

Írta: Dr. Tokics Imre

2015. október, november, december

Copyright © Hetednap Adventista Egyház, 2015

Copyright © *Dr. Tokics Imre*, 2015

Felelős kiadó: *Ócsai Tamás*

A *Bibliatanulmányokat* a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának Felnőtt Szombatiskolai Osztálya készíti, a Szombatiskolai Kéziratokat Elbíró Nemzetközi Bizottság általános felügyelete alatt, amelynek tagjai szerkesztő-tanácsadóként is szolgálnak. A közzétett *Bibliatanulmányok* a bizottság véleményét is tükrözik, tehát nem kizárólag a szerző(k) elgondolásai olvashatók bennük.

©2015 A Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciája®. Minden jog fenntartva. Senki vagy semmilyen intézmény nem jogosult arra, hogy a *Bibliatanulmányok* bármely részét vagy egészét átszerkessze, megváltoztassa, módosítsa, adaptálja, lefordítsa, kinyomtassa vagy kiadja a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának® előzetes, írott engedélye nélkül. A Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának® divízióirodái kaptak felhatalmazást arra, hogy meghatározott irányelvek mellett intézkedjenek a *Bibliatanulmányok* fordításával kapcsolatban. A fordítás és a kiadványok szerzői joga továbbra is a Generál Konferenciánál marad. A Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának® bejegyzett védjegye a „hetednap adventista” és az „adventista” kifejezés, valamint a lángot ábrázoló logó, amelyek a Generál Konferencia előzetes engedélye nélkül nem használhatók.

Írta és fordította: *Dr. Tokics Imre*

Lektorálás és korrektúra: *Gyetvainé Gerlai Krisztina*

Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház

2119 Pécel, Ráday u. 12.

Ügyintézés: *Fenyvesi Eszter*

E-mail: fesztter@adventista.hu

Telefon: 06-30-664-3000

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szöllősy Műhely, Debrecen*

Felelős vezető: *Szöllősy Botond*

ISBN 978-963-9930-49-0

TARTALOM

Előszó	4
1. tanulmány: Jeremiás próféta elhívása	6
2. tanulmány: Külső és belső válság	14
3. tanulmány: Júda utolsó öt királya	22
4. tanulmány: Dorgálás és büntetés	30
5. tanulmány: Jeremiás próféta szomorúsága	38
6. tanulmány: Szimbolikus cselekedetek	46
7. tanulmány: A válság folytatódik	54
8. tanulmány: Jósias király kultuszreformja	62
9. tanulmány: Jeremiás próféta igája	70
10. tanulmány: Jeruzsálem pusztulása	78
11. tanulmány: A szövetség	86
12. tanulmány: Vissza Egyiptomba	94
13. tanulmány: Jeremiás könyvének tanulságai	102
Reggeli dicséret	110

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- www.adventista.hu/det

Tiszavidéki Egyházterület:

- www.adventista.hu/tet

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifiinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyitv.hu

Bibliatanulmányok:

- www.adventista.hu/bibliatanulmanyok

Mi-yittan

Mint a legtöbb nyelvben, a bibliai héberben is számtalan olyan szó és kifejezés van, amelyek a szó szerinti értelmén túl valami mást jelentenek. Erre egy példa a *mi-yittan*, ami két héber szó kapcsolata. A *mi* („Ki?” kérdőszó) és a *yittan* („fog adni”) szavakból tevődik össze. Ez együtt annyit tesz, hogy „Ki fog adni?”

A héber Bibliában ez a szókapcsolat vágyat vagy óhajt fejez ki; azt, amit az ember nagyon akar. Például így siránkozott Izrael népe, miután Egyiptomból megszabadulva szembesült a pusztai élet nehézségeivel: „*Bárcsak meghaltunk volna az ÚR kezétől Egyiptomban*” (2Móz 16:3, RÚF). Itt az a *mi-yittan* fordítása, hogy „bárcsak”. Zsolt 14:7 versében Dávid így szól: „*Vajha eljöne Sionból Izraelnek a szabadítás!*” Ebben a versben is az áll a héberben, hogy *mi-yittan*. Amikor Jób felkiált Jób 6:8 versében: „*Oh, ha az én kérésem teljesülne*”, a héber eredetiben az „oh” megfelelője a *mi-yittan*.

A kifejezés előfordul még 5Móz 5:29 versében is. Isten gondviselésének történelmére visszatekintve Mózes emlékezteti Izrael népét, hogy arra kérték, szóljon az érdekükben az Úrhoz, különben elvesznek. Mózes szerint az Úrnak tetszett a kérésük, ezért ezt mondta: „*Bárcsak ilyen maradna a szívük, hogy félnének engem, és megtartanák minden parancsolatomat minden időben*” (ÚRK). Itt szintén „bárcsak” a *mi-yittan* fordítása.

Felfoghatatlan! Ő az Úr, a Teremtő Isten, aki megalkotta a világot, az időt és az anyagot, akinek a szavára állt elő az egész világmindenség, aki az élet lehetőségét lehelte Ádámba, és mégis olyan kifejezést mond, ami általában az emberi gyengeséghez és korlátokhoz köthető!

Mi többet mondhatnánk még a szabad akarat valóságáról!? Ennyit arról, hogy milyen korlátok között cselekedhet Isten a nagy küzdelem során! A *mi-yittan* mutat rá, hogy Isten valóban nem tiporja le senkinek a szabad akaratát (mert abban a pillanatban, amikor megtenné, többé már nem lenne szabad).

Az Ószövetség könyvei közül talán éppen az ebben a negyedévben tanulmányozott *Jeremiás próféta könyve* mutatja be a leginkább, mennyire vágyódik Isten arra, hogy az emberek engedelmessé legyenek neki, miközben az ő hajlamaik ezzel ellentétesek. Az ókori Közel-Kelet óriási geopolitikai változásainak hátterén Jeremiás könyve részletes elbeszélést ad a próféta szolgálatáról és üzenetéről, aki szenvedélyesen és hűséggel hirdette Isten üzenetét a népnek – noha ők többnyire hallani sem akarták.

A könyv a próféta elhívásától kezdődően végigvezet a bibliai történelem évtizedein. Mindeközben az Úr felhasználta a fiatal (majd idős) férfit azoknak az alapvető igazságoknak a közvetítésére, amelyek kezdettől fogva a bibliai üzenet alapját képezték. Az iratban kimondott lelki igazságok közül talán

---

éppen e szavak ragadják meg a legjobban annak a lényegét, amit az Úr vár népétől: „Ezt mondja az Úr: Ne dicsekedjék a bölcs az ő bölcsességével, az erős se dicsekedjék az erejével, a gazdag se dicsekedjék gazdagságával; hanem azzal dicsekedjék, aki dicsekedik, hogy értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorolok e földön; mert ezekben telik kedvem, azt mondja az Úr” (Jer 9:23-24).

Jeremiás könyvét olvasni olyan, mint útra indulni, lelki útra, ami ide-oda visz az emberi nyomorúság legmélye és az Úr nagyságának, fenséges voltának magasságai között. Az Úr a magasból kiált mindannyiunk után, még ha bele is süllyedtünk a bűnbe: *mi-yittan (bárcsak) ilyen maradna a szíved!*

Dr. Tokics Imre a péceli Adventista Teológiai Főiskola Ószövetségi Tanszékének vezetője. Ószövetséges teológus és a zsidó vallástudományok professzora, emellett jogi doktori fokozattal is rendelkezik.

*Clifford R. Goldstein
szerkesztő*

Néhány megjegyzés a magyar kiadáshoz

Tanulmányunkban a bibliai idézeteket többnyire a Károli-féle fordításban közöljük. Más idézeteknél zárójelben olvasható a forrás megjelölése.

Számos idézet, valamint a bibliai könyvek neve és rövidítése az újonnan revideált Károli bibliafordítás (rövidítve: ÚRK, Budapest, 2012, Veritas Kiadó) szerint szerepel. Szintén gyakran idézünk még a Magyar Bibliatársulat 2014-ben kiadott, revideált új fordításából (rövidítve: RÚF).

Ha az idézetben egy, az oldalon már ismertetett műre hivatkozunk, akkor használjuk az i. m. (idézett mű) rövidítést.

Továbbra is szeretettel ajánlom minden érdeklődő figyelmébe a Tanítói mellékletet, ami külön kiadványként beszerezhető.

Az adott heti bibliatanulmánnyal kapcsolatos beszélgetés az interneten is megtekinthető a www.remenyivt.hu oldalán a VIDEÓGALÉRIÁBAN és a Bibliatanulmány alatt, illetve kérhető még e-mailben, videoüzenetként.

ÚJDONSÁG! AZ ÉRDEKLŐDŐKET VÁRJUK A FACEBOOK BIBLIATANULMÁNYOK CSOPORTJÁBAN IS AZ ALÁBBI CÍMEN: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/GROUPS/BIBLIATANULMANYOK/](https://www.facebook.com/groups/bibliatanulmanyok/).

Amint már megszoktuk, a hanganyag letölthető az internetről. Ha a bibliatanulmányokat megkeressük az egyház honlapján (www.adventista.hu/bibliatanulmanyok/), az ott jelzett kapcsolattal elérhető a hanganyag is. Ezért külön köszönettel tartozunk Bátori Sándornak és mindazoknak, akik részt vesznek az előkészítésben!

*Zarkáné Teremy Krisztina
a magyar változat szerkesztője*

Jeremiás próféta elhívása

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Királyok 2:26; Ézsaiás 1:19; 6:5;
Jeremiás 1:1-19; 7:5-7; Máté 28:20

„Mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek, és mielőtt az anyaméhből kijövéél, megszenteltelek; prófétának rendeltelek a népek közé” (Jer 1:5).

Jeremiás próféta életéről többet tudunk, mint az Ószövetség más prófétáiéről. A könyvében található életrajzi adatok nagy segítséget jelentenek a próféta munkásságának megértéséhez. Jeremiás a történelemre olyan hatást gyakorolt, hogy még Jézus idejében is működtek azok az irodalmi műhelyek, tanítványi iskolák, amelyek a munkássága nyomán alakultak meg.

A próféta tevékenysége emberi mértékkel mérve csekély látható eredményt mutat. Több évtized buzgó figyelmeztetései és könyörgései ellenére az emberek nem hallgattak az üzeneteire, amelyeket az Úrtól kapott és népének tolmácsolt. Szembenállásuk ellenére Jeremiás nem volt eladható, sem megvásárolható: „erősített városként, vasoszlopként és ércbástyaként” állt (Jer 1:18), nem a saját, hanem az Úr erejével.

Jeremiás szolgálata sok tekintetben boldogtalannak bizonyult. Elhívása szenvedést, keserűséget, elutasítást és még börtönt is jelentett számára. Sőt még ennél is elkésőbb volt az, hogy a bajok és problémák kizárólag olyan emberektől származtak, akiken segíteni próbált, és megmutatta számukra a helyes irányt. Így Jeremiás élete előre vetítette azt a sorsot, amivel Jézus is találkozott évszázadokkal később ugyanazon a földön.

A PRÓFÉTÁK

A próféták elhívásuk alapján Isten törvényének védelmezőiként léptek fel. A szövetség és a Tízparancsolat talaján álltak (Jer 11:2-6). Mik 3:8 foglalja össze a legérthetőbben a próféták tevékenységét, akiknek az volt a feladatuk, hogy „*Jákób bűnét és Izrael vétkeit fedjék fel*”. A bűn fogalma értelmetlen a törvény nélkül (Róm 7:7).

Mi volt a próféták üzenete kortársaik számára? Ez mennyiben hasonlít a mai üzenethez? Ézs 1:19; Jer 7:5-7; Ez 18:23 (lásd még Mt 3:7-11)

Isten ítélete nem volt elkerülhetetlen, de bekövetkeztére számítani kellett, ha az emberek nem hagyják el bűnös útjukat. A változás azonban nem könnyű, mivel a bűn az emberi természet részévé vált. Melyikünk nem látta már, hogyan szoktak meg az emberek bizonyos bűnöket, amelyektől korábban iszonyodtak? A próféták üzenetének célja, hogy az emberek lássák meg bűneik gonoszságát, ill. következményét, ha nem fordulnak el tőlük. Azonban nem a saját üzenetük volt ez, hanem Istené.

A próféták nem szólnak arról, hogy miként történt számukra a kinyilatkoztatás, az Úr szavának a meghallása. Isten olykor közvetlenül szólt hozzájuk, máskor a Szentlélek érintette meg őket egy álmon, egy látomáson vagy akár egy „*halk, szelid hangon*” keresztül (1Kir 19:12). Később a próféták feladata nem csupán abban állt, hogy a nép számára továbbítsák Isten üzenetét, hanem az is a küldetésükhöz tartozott, hogy a királyok, az uralkodók és hadvezérek számára elmondják azt.

A szolgálat viszont óriási felelősséggel is járt, mivel ha az igazat mondták, akkor a zsarnokok megölték őket, ha pedig nem az igazságot képviselték, akkor Isten kérte azt tőlük számon. Prófétának lenni felelősségvállalást jelentett. A Szentírásból tudjuk, hogy mindazok, akik megkapták az elhívást, komolyan is vették azt.

Örömet jelent számunkra, hogy komolyan vették, mivel üzenetük megtalálható a Bibliában. Ilyen vonatkozásban szavaik napjainkban is hallhatók és olvashatók. A kérdés ma ugyanaz, mint Jeremiás idejében volt: Hallgatunk-e ezekre az üzenetekre?

Mit mondanak még annyi idő után is a próféták? Mi az alapvető üzenetük Isten mai népe számára?

JEREMIÁS CSALÁDI HÁTTERE

Olvassuk el *Királyok első könyve* 1. fejezetét és 1Kir 2:26 versét! Miért száműzték Abjtárt az otthonába, Anatótba?

Salamon - miután megszilárdította dávidi trónját - az Adóniával való küzdelmében Jeremiás őset, Abjtár főpapot letette a hivatalából és Anatótba száműzte, ami megközelítőleg öt kilométerre északkeletre található Jeruzsálemtől. Jeremiás édesapja Hilkiás, az anatóti papi családhoz tartozott. Néhány kutató véleménye az, hogy Jeremiás családja Abjtár főpaptól származhat. Mindenestre Jer 1:1 alapján tudjuk, hogy a fiatalembernek nemes ősei voltak. Láthatjuk, hogy Isten különböző embereket hívott el prófétai szolgálatra: pásztrokat, rabbikat, halászokat, papokat.

„A lévitai papsághoz tartozó Jeremiást gyermekségétől szent szolgálatra nevelték. A felkészülés boldog éveiben aligha tudhatta, hogy születésétől fogva Isten »népek prófétájává« tette. Amikor meghallotta a mennyei hívást, erőt vett rajta méltatlanságának érzete. »Ó, Uram, Uram! Hiszen nem értek a beszédhez, mert fiatal vagyok« (Jer 1:5-6)» (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 255. o.)!

A papok voltak a nemzet erkölcsi és lelki vezetői, mivel fontos szerepet kaptak, amely hatott a nép lelki életének minden területére. Néhányan hűségesek voltak ehhez a feladathoz, mások helytelenül használták és visszaéltek vele, számunkra elképzelhetetlen módon. Ahogyan Jeremiás könyvében a későbbiekben olvassuk, a próféta kemény szavakat használt a hűtlen papok ellen, akik méltatlannak bizonyultak az elhívásra és visszaéltek a felelősséggel, amit Isten rájuk bízott.

Milyen lelki feladatod van otthon, a gyülekezetben vagy bárhol máshol? Ha egy próféta szólna hozzád ezekről a feladatokról, vajon mit mondana neked?

JEREMIÁS PRÓFÉTAI ELHÍVÁSA

Olvasd el Jer 1:1-5 verseit! Mit mond ez el Jeremiás elhívásáról?

Az ószövetségi prófétákhoz (valamint Pálhoz, lásd Róm 1:1 és Gal 1:1) hasonlóan Jeremiás nem bizonytalankodott az elhívására vonatkozóan. Nagyon is tisztában volt vele és azzal is, hogy amit csak elmondott az egész könyvében, az „az Úr szava volt”, amely megérintette őt. Kétségtelenül a belső meggyőződése tette lehetővé, hogy tovább küzdjön az erős ellenállás, a szenvedések és próbák ellenére is.

Jeremiás elhívása Jósiás király uralkodásának tizenharmadik évében történt, Kr. e. 627-626 körül. A próféta születésének pontos esztendejét nem ismerjük, amint azt sem, hogy mikor kezdte el szolgálatát. Önmagát ifjúnak, gyermeknek tartotta, túlságosan tapasztalatlannak érezte magát a feladathoz.

Olvasd el Jer 1:4-5 verseit! Milyen bátorítást és vigasztalást kaphatott Jeremiás az iménti szavakból?

Jeremiás prófétai elhívása már megtörtént a születése előtt. Isten a fogantatás pillanatában elkülönítette Jeremiást a különleges prófétai szolgálatra. Megszentelte már ekkor (Jer 1:5), hogy Izrael és a környező világ népei számára próféta legyen. A szavakat úgy fordíthatjuk le, hogy „megszentellek téged” vagyis „szentté teszek” és elkülönítelek. Egyértelműen megtalálható a szent és vallásos fogalom a meghívásban, ami kapcsolódik a szentély szolgálatahoz is. Valóban a szentély szó is ebből a szótóból származik. Az eredeti gondolatot így fejezhetjük ki: „szent célból elkülönítve”. Isten ezt tervezte Jeremiás számára már születése előtt. Ez nem az eleve elrendelésről vagy predesztinációról szól, hanem Isten mindenható tudásáról.

Isten előre tudja a kezdettől a véget. Milyen vigaszt nyerhetünk ebből, miközben elkerülhetetlen próbákon jutunk keresztül?

VONAKODÓ PRÓFÉTÁK

Az isteni elhívás bizonyossága ellenére Jeremiás megrémült, és nem érezte magát készen a feladatra. Jeremiás nem akarta a prófétai hivatást, mivel a kortársaknál sok rosszat látott.

Mi a közös Ézsaiás és Mózes elhívásában? Vessük össze Jer 1:6 és 2Móz 4:10-15, valamint Ézs 6:5 verseit!

Egyikük sem érezte magát készen a feladatra. Valószínűleg ez nélkülözhetetlen előfeltételt jelentett a prófétai szolgálathoz, hogy önmagát méltatlannak és alkalmatlannak érezze az az ember, aki ilyen fontos és rendkívüli feladatot elvállal. *A Teremtő Isten szövivője?* Nem csoda, hogy először mindenki megriad a feladattól.

Figyeljük meg Jeremiás első reakcióját, amikor az Úr elhívja! Azonnal azzal érvelt, hogy képtelen a szólásra, hasonlóan Mózeshez. Ézsaiás próféta is megemlítette tiltakozásában a száját és az ajkait. Mindkét próféta tudta, hogy bármit is tartalmazzon az elhívás, mindenképpen magában foglalja a beszédet, a kommunikációt. Istentől kapnak majd üzeneteket, és feladatuk lesz ezeket továbbítani másoknak. A mai helyzettel ellentétben, amikor egy honlapot készíthetnének vagy sms-üzenetet küldhetnének, akkor ez a kommunikáció gyakran szemtől szemben valósult meg. Képzeld el, ahogy tisztességtelen vezetőik és engedetlen emberek előtt állsz, és őket kell megdorgálnod, figyelmeztetned! A próféták vonakodása így érthető.

Olvasd el Jer 1:7-10 verseit! Mi Isten válasza Jeremiásnak? Milyen ígéretet és reményt kell, hogy jelentsen számunkra ez a válasz, bármire is hívott el bennünket Isten?

A MANDULAFÁ ÁGA

A próféta Isten tanúja, ezért nem az a feladata, hogy önmagáért szóljon, hanem Isten üzenetét kell közvetítenie. Nem az a feladata hogy megtalálja a vezető utat, és nem is azért hívta el az Úr, hogy nagy és karizmatikus vezetővé váljon, akit az emberek követnek, hanem az Isten által elrendelt ösvényen kell járnia. Jeremiásnak „csupán” az volt a feladata, hogy az Istentől hallott igéket továbbadja a népnek és a vezetőknek. Ebben a szolgálatban sem az emberi eszközön vagy a körülményeken van a hangsúly, hanem Isten szuverenitásán, hatalmán.

A prófétának Istenhez kellett vezetnie az embereket, akinél a megoldás található az összes létező problémájukra. Ma sincs ez másként.

Vajon miről szólt Jeremiás első prófétai látomása? Jer 1:11-19

A legtöbb bibliafordítás *mandulavesszőnek* fordítja a héber kifejezést, amely azonban elsősorban „királyi pálcát”, „vezéri pálcát” jelent. Ezek a fordítások azonban nem veszik itt figyelembe a héber szójátékot. A „*mandulavesszőnek*” fordított szó itt ugyanabból a szótövből ered, mint a „gondom lesz rá” kifejezés, amely a 12. versben jelenik meg, amikor az Úr azt mondja, hogy gondom van rá, hogy Igémet beteljesítsem.

Azt is mondhatjuk, hogy Jeremiás könyvének a teljes üzenete megtalálható a 11. és 12. versekben. Az Úr a kegyelem és megbocsátás Istene. Ha népe elhagyja bűneit, Ő hű és igaz, hogy megbocsásson és helyreállítsa őket, de ha nem térnek el bűneiktől, beváltja az ítélet és büntetés ígéreteit is.

Amint láthatjuk, Isten szava nem csupán a népének szólt. Az Úr Jeremiáshoz is közvetlenül szólt, figyelmeztetve őt, hogy készüljön fel az ellenállásra, amivel hamarosan szembesülni fog. Nem számít, mi történt, Jeremiás számára biztosított volt a garancia Istentől: „Veled vagyok.” A későbbiekben látni fogjuk, hogy szüksége lesz rá.

Nekünk nincs szükségünk erre?

Olvasd el Mt 28:20 versét! Milyen ígéreteket találhatunk ezekben a szavakban, ismerve az időt, amiben élünk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Luther Márton 1532-ben Jeremiás könyvéhez írt kommentárjának előszavában így fogalmazott a prófétával kapcsolatban:

„Jeremiás szomorú próféta volt, siralmas és nehéz időkben élt, és ezen felül igen nehéz volt a prófétai szolgálata, mert több mint negyven esztendőn keresztül küzdött, vívódott rosszindulatú, csökönyös emberekkel. Látszólag nem sok eredményt ért el, mert azt tapasztalta, hogy ellenfelei egyre gonoszabbá váltak, többször meg akarták ölni Jeremiást; sok csapással sújtottak rá a prófétára. Megélte azt, hogy saját szemével látta az országának a pusztulását és a népének fogságba vitelét” (*Luther Márton Biblia*. Budapest, Ráday Könyvtár, 3-8. o.).

„Jeremiás negyven esztendeig állt a nép előtt az igazság és jogosság tanúbizonyosságaként, a példátlan hitehagyás éveiben saját életével és jellemével szemléltetve az egyedül igaz Isten tiszteletét. Jeruzsálem rettenetes ostromai idején Jahve szócsöve volt. Meg kellett jövendőlnie Dávid házának bukását és a Salamon által épített templom elpusztulását. Amikor bátor beszédéért börtönbe vetették, akkor is világosan szólt az előkelő körök bűnei ellen. Megvetették, gyűlölték, elutasították, de végül látta a katasztrófát meghirdető prófécia szó szerinti teljesedését, és osztozott a megítélt város pusztulását követő bánatban és szomorúságban” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 255. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Az egyik legszomorúbb dolog, amelynek bennünket, ma élő adventistákat el kell gondolkoztatnia, hogy Isten figyelmeztette Jeremiást: ellenállással találkozik a saját népe részéről.
2. Olvasd el újra Jer 1:17-19 verseit! Kik harcolnak ellene? Milyen félelmetes üzenet van ebben számunkra? Milyen a hozzáállásunk a prófétai szóhoz, különösen akkor, amikor az számunkra kedvezőtlen?
3. Hogyan fejezik ki Ellen White fent idézett szavai azt a félelmetes igazságot, hogy akiknek feladata lett volna az igaz Isten szavait közvetíteni a világnak, éppen ők voltak azok, akik támadták Isten szócsövét és harcoltak ellene (lásd Préd 1:9)?

JEREMIÁS

„Bevehetetlen ércfallá teszlek ezzel a néppel szemben. Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek: megszabadítalak és megmentelek - így szól az ÚR” (Jer 15:20, RÚF).

„Jeremiás félénk és tartózkodó természetéből adódóan vágyott a visszavonult élet békéjére és nyugalomára, ahol nem tapasztalja szeretett népe megátalkodottságát. Összeszorult szívvel gyötrődött a bűn okozta rontás miatt. »Bárcsak a fejem víznek, és a szemem könnynek forrásává válnék!« - kesergett (Jer 9:1)...

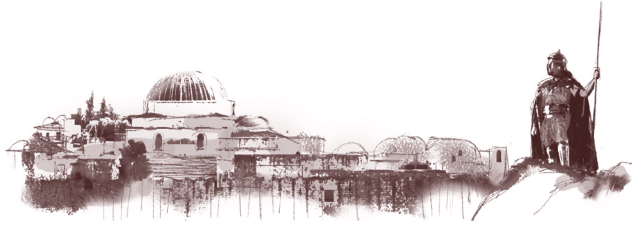
Kegyetlen csúfolódásokat kellett elviselnie. Érzékeny lelkét át- meg át- járták a gúny nyilai. Azok szórták rá, akik semmibe vették tanításait és azt, hogy felelősséget érez megtérésükért. »Nevetséges lettem minden nép előtt, és gúnydalt énekelnek rólam egész nap.« »...Nevetnek rajtam egész nap, engem gúnyol mindenki« (JSir 3:14; Jer 20:7)...

A lelkiismeretes próféta azonban naponként erőt kapott mindezek elviselésére. »De az Úr velem van, mint erős vitéz - jelentette ki hittel. - Ezért elbuknak üldözőim, nem bírnak velem. Igen megszegyenülnek, kudarcot valtanak... Énekeljétek az Úrnak, dicsérvéte az Urat, mert kiragadja a szegény ember életét a gonoszok hatalmából« (Jer 20:11, 13)!

Jeremiás ifjúkori és későbbi szolgálatának tapasztalataiból ezt a tanulságot vonta le: »az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit!« Megtanult így imádkozni: »Fenyíts minket, Uram, de mértékkel, ne haragodban, hogy semmivé ne tégyc« (Jer 10:23-24)!”

„Az ifjú Jeremiásban Isten olyan embert látott, aki hű lesz megbízatásához, és aki a nagy ellenállással szemben is az igazság mellé áll... Jeremiás negyven esztendeig állt a nép előtt az igazság és jogosság tanúbizonyságaként, a példátlan hitehagyás éveiben saját életével és jellemével szemléltetve az egyedül igaz Isten tiszteletét” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 262-263. és 255. o.; bibliai idézetek az új prot. ford. szerint)!

Külső és belső válság

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Bírák 2:1-15; 1Királyok 12:26-31;
2Krónika 33:9-10; Jeremiás 2:1-28; 5:2-3

„Szent volt Izráel az Úrnak, az Ő termésének zsengeje; akik emésztik vala őt, mind vétkeznek vala, veszedelem támada rájuk, azt mondja az Úr” (Jer 2:3).

Ha egy szóval próbálnánk meghatározni az emberiség állapotát a bűnbeesés óta, az a válság kifejezése lenne, aminek a mértékét csak akkor érthetjük meg, ha látjuk, hogy mi vezetett ki belőle: Jézus kereszthalála. A válság nagyon rossz, hiszen végül is szélsőséges eszköz kellett a megszüntetésére: a kereszthalál.

Sok bibliai történet ágyazódik valamilyen válsághelyzetbe. Ez Jeremiás idején sem volt másként. Izrael népének számos külső és belső nehézséggel kellett szembenéznie. Sajnálatos módon az idegen katonai fenyegetettség ellenére a legnagyobb válságok mindig belülről jöttek. A „belülről” meghatározás nem csupán a korrump vezetést és papságot jelentette, amely önmagában is rossz volt, hanem azt is, hogy az emberek szíve megkeményedett, gőgössé vált a bűn és hitehagyás következtében. Visszautasították az Isten által küldött figyelmeztetéseket, amelyek megmentették volna őket a katasztrófától.

A bűn önmagában rossz, de amikor nem fordulunk el tőle, akkor már válságról beszélünk.

RÖVID TÖRTÉNELEM

Amikor Izrael végre elérte az Ígéret Földjét, miután évekig vándorolt a pusztában, nem kellett sokat várni és a gondok megjelentek. Egy új generáció nőtt fel, amely már „nem ismerte az Urat” (Bír 2:10), és lelki válság vette kezdetét, ami sok tekintetben megfertőzte a népet egész történelme során. Ez a válság tette beteggé a keresztény egyházat is.

Olvasd el Bír 2:1-15 verseit! Mi okozta a válságot, és ez milyen módon jelent meg?

A 11. vers azt mondja: „*Izrael fiai azt cselekedték, amit rossznak lát az ÚR*” (RÚF). Ez minden krízis gyökere! Az egyik generáció a másik után egy-egy lépéssel távolodik el Istentől, majd megjelenik a krízis. A honfoglalás után egyéni megoldásokkal, idegen istenek tiszteletével kívánták megszüntetni a válságot. Bűneik következtében egyik válság után jött a másik, de Isten nem mondott le róluk. Bírákat küldött (Bír 2:16), akik megmentették őket pillanatnyi szenvedésüktől.

A bírák kora után a nép életében átmeneti béke és virágzás indult el, amit a „korai királyság” korszakának is neveznek: Saul, Dávid és Salamon uralkodása, amely egy évszázadig tartott. Dávid és Salamon alatt Izrael regionális erővé nőtte ki magát.

A „jó idők” azonban nem tartottak sokáig. Salamon halála után (Kr. e. 931 körül) a nép két részre szakadt: Izrael északon és Júda délen. Salamon hibáztatható főként, aki bölcsessége ellenére számos hibát vétett. „A törzseket hosszú ideje terhelték az előző királyuk zsarnoki intézkedéseiből fakadó súlyos méltánytalanságok. Salamon uralkodásának hitehagyó éveit alatti pazarlás együtt járt a nép súlyos megadóztatásával és sok megalázó szolgálat kikényszerítésével” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 58. o.). A dolgok már nem voltak ugyanazok Isten választott népe számára. Minden, amit Isten megtiltott nekik és amire figyelmeztette őket, hogy ne tegyék, megtették, és így learatták borzalmas tetteik következményeit.

Gondolj a következő generáció problémáira, akik nem rendelkeznek a korábbi idők értékrendjével és hitével! Miként viszonyulunk mi ehhez a problémához mint egyház? Hogyan tudjuk közvetíteni értékrendünket azok felé, akik követnek minket?

A KÉT KIRÁLYSÁG

A nemzet kettészakadása után a dolgok egyre rosszabbá váltak. Az északi királyságban Jeroboám olyan rettenetes lelki döntéseket hozott, amelyek hosszú távú rossz eredményekhez vezettek.

Olvasd el 1Kir 12:26-31 verseit! Mennyire vakíthatnak el a döntéshozatalunkban a közvetlen körülmények? Mit mondanak el ezek a versek erről?

A király bevezette a bálványimádást, amely a teljes népet katasztrofális helyzetbe hozta. „A Jeroboám uralkodása alatt elkezdődött hitehagyás egyre erősödött, míg végül Izrael országának teljes összeomlását okozta” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 68. o.).

Az országot Kr. e. 722-ben az asszíriai Salmaneszer megszüntette, lakosait birodalma különböző részeibe deportálta. Ebből a fogságból nem volt visszatérés, és egy időre Izrael eltűnt a történelemből (2Kir 17:1-7).

A helyzet nem volt ennyire rossz a déli királyságban, legalábbis a kezdetekben. Azonban az Úr meg akarta őket óvni attól a veszedelemtől, amellyel az északi királyságnak kellett szembenéznie; ezúttal a válság a babiloniaiak felől jött. Sajnálatos módon, néhány kivételtől eltekintve, Júdában is voltak olyan királyok, akik a népet mély hitehagyásba vezették.

Mit mondanak el a következő bibliaversek Júda királyairól? 2Kir 24:8-9, 18-19; 2Krn 33:9-10, 21-23

A borzalmas vezetés ellenére a Biblia prófétai könyveiben, beleértve Jeremiás könyvét is, megtalálhatjuk a próféták üzenetét, akiket Isten azért küldött gyermekeihez, hogy megkísérelje eltéríteni őket bűnös útjukról és hitehagyásuktól, amely az egész nép szívét emésztette. Az Úr nem mondott le népéről, időt és lehetőséget biztosított számukra, hogy gonosz útjukról letérjenek és megmeneküljenek a katasztrófától, amit végül bűneik idéztek elő.

Nagyon nehéz kilépni saját kultúránkból, környezetünkből és objektíven szemlélni magunkat. Igazából ez teljességgel lehetetlen. Miért kell mégis állandóan megvizsgálnunk magunkat a Biblia alapján? Mi más alapelvünk lenne?

KÉT GONOSZ

A körülmények és a háttér ellenére Jeremiás elkezdte prófétai szolgálatát. „Az Úr szava” hangzott felé, ő pedig reménnyel telve szólt, bizva abban, hogy az emberek hallgatni fognak rá és megmenekülnek a fenyegető pusztulástól, rombolástól.

Olvasd el Jer 2:21-28 verseit, majd válaszolj a következő kérdésekre!

Milyen ígéreteket adott Isten a népnek, amikor még hűségesek voltak (lásd 2. és 3. vers)?

Milyen bűnöket követtek el a papok, a lelki vezetők és a próféták (8. vers)?

Milyen módon áltatták magukat az emberek a valós lelkiállapotukkal kapcsolatban (23. és 24. vers)?

Annak ellenére, hogy Ezékiás és Jósiás király vezetése alatt a nép életében voltak lelki reformok, az emberek visszatértek régi szokásaikhoz és mély hiátosságba estek. Jeremiás egész szolgálata alatt nem használt bizonytalan kifejezéseket arról, hogy mi a valóság. Különösen érdekesek a próféta szavai Jer 2:13 versében. Az emberek kétféle gonoszságot követtek el: elhagyták az Urat, az élő víz forrását és repedezett kutakat ástak, amelyek nem tartották a vizet. Más szóval, elhagyták az Urat és így mindent elveszítettek. Ezek a kifejezések még inkább értelmet nyernek Jézus szavai által Jn 4:10 versében.

Jer 2:5 szerint az Úr azt mondta, hogy az atyák hiábavalóságok után jártak, és ennek eredményeként „hiábavalókká” lettek. A héber szó mindkét kifejezése a *hbl* szóból származik, amit a *Prédikátor könyve* is „hiábavalóságnak”, „hiúságnak” fordít. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy „lélegzet” és „pára”. Hogyan tesz „hiábavalókká” a „hiábavalóságok után való járás”? Mit jelent ez? Hogyan segít ez a fogalom megérteni azokat, akik néha úgy érzik, hogy életük értelmetlen vagy értéktelen? Milyen választ adunk nekik?

A BABILONI VESZÉLY

A Jeremiás szolgálatát formáló események politikai háttere bizonyos fókig eltűnt a történelemben, mivel sok részletet már nem ismerünk. Azonban a Bibliában még mindig elégséges információt kapunk arról – a régészeti leletek kiegészítésével –, hogy mi is történt ebben az időben. Emberi szemmel nézve úgy tűnhet, hogy senki sem irányította az eseményeket, amikor ezek a népek harcoltak a földért, a hatalomért, de a Biblia mást tanít nekünk.

Olvasd el Jer 27:6 versét! Mire következtetünk ebből?

Júda kis királysága Jeremiás próféta szolgálatának korai évei alatt Babilon, Egyiptom és AsszírIA hatalmi harcának közepén találta magát. Egyiptom igyekezett csapataival biztosítani a régi területek feletti igényét, Izrael és Szíriát birodalmához kívánta csatolni. Azonban Egyiptom Kr. e. 605-ben Karkemisnél döntő vereséget szenvedett Babilontól, és ez utóbbi lett az új világhatalom.

Az új birodalom, Babilon vazallusává tette Izrael; királya, Jójákim hűségesküvel mentette meg az országát. Sokan azonban nem ezt akarták, mivel harcolni szerettek volna és megszabadítani magukat a babiloni elnyomás alól, még akkor is, ha ez nem az Úr akarata volt számukra. Éppen ellenkezőleg, Isten a büntetés eszközeként használta fel Babilont a nemzet hitehagyása miatt.

Olvasd el Jer 25:8-12 verseit! Mi volt Jeremiás üzenete Júda népéhez?

Jeremiás újra és újra figyelmeztette a népet, hogy ami bekövetkezik, az a bűneik miatt lesz, de a vallási vezetők újra és újra elutasították a figyelmeztetéseket. Saját vélekedésük szerint jártak el, és azt hitték, hogy Isten meg fogja őket óvni. Végül is ők nem Isten elhívott népéhez tartoztak?

Mikor történt meg legutóbb veled az, hogy amiben hittél, később nyilvánvalóvá lett, hogy az hamis hit volt? Milyen tanulságot vontál le belőle, hogy ez a jövőben ne történjen meg?

HAMIS ESKÜ

Jer 5:1 versében az Úr azt kéri az emberektől, hogy fussanak végig az utcákon és nézzék meg, „*ha van-e valaki, aki igazán cselekszik, hűségre törekszik, és én megbocsátok neki!*” Ez két történetet juttathat eszünkbe. Az egyik történet egy ókori görög filozófusról szól a Kr. e. IV. századból, név szerint Diogenészről, aki a legenda szerint fényes nappal sétált lámpással a kezében kiáltva, hogy keres egy igaz embert. A másik történetet mindannyian ismerjük és igaznak tartjuk, ez pedig Ábrahám története, amikor Isten azt mondja a pátriárkának, ha talál ötven igaz embert, nem pusztítja el a várost.

Isten Jeremiáson keresztül küldött üzenetének lényege abban állt, hogy felfedje, mennyire elterjedt a bűn és a hitehagyás a népe között. Nem akadt szinte senki sem, aki kereste az igazságot és annak megfelelően cselekedett volna. A hűségesek nagyon kevesen voltak.

Olvasd el Jer 5:2-3 versét! Mit mondanak el e versek arról, hogy mennyire romlottak el a dolgok (lásd 3Móz 19:12)?

E versek olyan lényeges dolgot említenek meg, amelyek megjelennek az egész könyvben. Bármilyen mélyre süllyedt bűneibe a nép, sokan úgy vélték, hogy hűségesen követik az Urat. A nevét mormolták, de „hamisan”, a „hűség, egyenesség és igazság” helyett, amit az Úr parancsolt nekik (Jer 4:2). Az intő jelekre nem figyeltek az emberek, úgy élték mindennapjaikat, vallásos életüket, mintha minden rendben lenne közöttük és Isten között, de valójában semmi sem volt rendben.

Tévedésük és megcsalásuk mélysége Jer 7:4 versében látható, ahol az emberek hamis vigaszt kerestek ezekben a szavakban: „*HEKAL YHVH HEKAL YHVH HEKAL YHVH HEMMA!* („Az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma ez!”) Mintha a templom birtoklására lenne szükségük, hogy ezáltal biztosítsák: minden rendben van az életükben. Megtörténik, hogy válságban vagyunk, de amikor krízisben élünk és ezt nem ismerjük fel, az még reménytelenebb helyzet.

Mi mint adventisták - azokkal a csodálatos igazságokkal, amelyekkel rendelkezünk -, hogyan lehetünk biztosak abban, vajon nem válunk-e ugyanannak a megtévesztésnek az áldozataivá: amikor elhiszük, hogy különleges elhívásunk elég a megváltásra?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Ne tegyetek úgy, ahogyan ma itt még megtehetjük, mindenki ahogyan jönak látja” (5Móz 12:8, RÚF). „Ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, megtartván minden ő parancsolatát, amelyeket én ma parancsolok néked, hogy azt cselekedjed, ami igaz az Úrnak, a te Istenednek szemei előtt” (5Móz 13:18). „Ebben az időben nem volt király Izraelben, hanem ki-ki azt cselekedte, amit jönak látott” (Bír 17:6; 21:25).

Ezekben a versekben megjelenik egy igen fontos ellentét, olyan korban, amikor az emberek lázadnak az ellen, hogy egy külső hatalom mondja meg, mit kell tenni, vagy mi a helyes és mi a rossz. Mégis, látható az egyértelmű különbség a két világszemlélet között. Az egyik gondolkodás alapján az emberek azt teszik, amit jönak látnak; a másik szemlélet követői pedig azt cselekszik, ami helyes „az Úr, a te Istened szemében”. Az első állásponttal az a dilemma, hogy oly sokszor a történelem során, ami „jó” valaki szemében, gyakran rossz Isten szerint. Ezért kell mindenünket, még a lelkiismeretünket is alárendelni Isten Igéjének.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Milyen példákra emlékszel vissza, amikor „jó” emberek gonosz dolgokat cselekedtek, és mégis úgy gondolták, hogy amit tesznek, az helyes?
2. Sok kultúrában megrettenve tekintenek vissza olyan helyzetekre, amelyeket a korábbiakban mindenki elfogadott és követett. Miért tanulság számunkra, hogy nem csupán a Biblia tanításának kell alávetni magunkat, de óvatosnak kell lennünk azzal is, hogyan értelmezzük a Szentírást? Ez különösen akkor fontos, amikor tudatosítjuk, hogy olyan emberek is elkövettek „helytelen” dolgokat, akik cselekedeteiket a Biblia alapján próbálták igazolni. Mit mond el ez számunkra a Tízparancsolat alapvető és megkérdőjelezhetetlen fontosságáról?
3. Amikor Jeremiás könyvét tanulmányozzuk ebben a negyedévben, ne felejtjük el, hogy a figyelmeztetések ellenére az emberek azt gondolták, hogy rendben van az Istennel való kapcsolatuk. Mi okozta tévedésüket a saját helyzetükkel kapcsolatban? Mi a tanulság számunkra?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET: ÚGY ROHAN AZ ÉLET

Úgy rohan az élet, az évek.
Már megint ősz van, jön a tél.
Rá sem érek jól meggondolni,
honnan indultam, mi a cél?
Új nap, új kérdés és a válasz
valahogy elmarad...
Az idő kipontozza helyét:
a szív adós marad.

Örökös adósa vagyok
az én Istenemnek!
S az elmúló napok, évek
mind bennem remegnek.
- Az öröm, a bánat együtt;
így borulok eléd,
hogy áldjam és magasztaljam
életem Istenét.

Júda utolsó öt királya

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Krónika 34; 36:11-14; Jeremiás 22:1-19;
23:2-8; 29:1-14

„Igazságosan ítélte a szegényt és nyomorultat, azért jó volt dolga. Nem ez-é az igaz ismeret felölem? azt mondja az Úr” (Jer 22:16)!

A híres orosz író, Fjodor Dosztojevszkij felforgató politikai tevékenység vádjával éveket töltött szibériai börtönökben az 1800-as években. Később beszámolt ezekről az élményekről, és leírta, hogy fogolytársaiból mennyire hiányzott a lelkiismeret-furdalás szörnyű magatartásuk miatt. „Az évek során nem láttam a megtérés egyetlen jelét sem ezeken az embereken, a nyomát sem belső merengésnek, tépelődésnek a bűneik miatt, és a nagy többség magát igaznak vélte” (Joseph Frank: *Dostoevsky, the Years of Ordeal. 1850-1859*, 95. o.).

Dosztojevszkij Jósias kivételével akár Júda utolsó öt királyáról is beszélhetett volna, akik Jeremiás szolgálata idején uralkodtak. Egyikük sem mutatta a megtérés jeleit cselekedeteik miatt, még akkor sem, amikor egyre világosabbá vált, hogy tetteik veszélyt hoznak a népre, azt a válságot, amiről az Úr Jeremiáson keresztül szólt.

Istennek eredetileg nem volt szándéka Izraelnek királyt adni, a heti tanulmányunk végére megértjük, miért nem. Felismerjük azt a komoly nyomást is, amivel Jeremiásnak szembe kellett néznie szolgálata alatt.

JEREMIÁS SZOLGÁLATA JÓSIÁS KIRÁLY IDEJÉBEN

Jósiás a déli királyság tizenhatodik uralkodója (Kr. e. 640-609), harmincegy évig volt király Izraelben. Nyolc évesen kezdett uralkodni, a két leggonoszabb júdeai király volt az elődje: az édesapja (Ámón) és a nagypapa (Manassé). Jósiás a választott nép leghűségesebb uralkodói közé tartozott Dávid és Ezékiás király mellett.

„Gonosz királytól származott; kísértések vették körül, amelyek atyja nyomdokára csábították, s nem sok tanácsosa bízta a helyes út követésére. Jósiás mégis hű volt Izrael Istenéhez. A letűnt nemzedékek botlásainak intő példáját látva, a bűn mélysége helyett, ahova atyja és nagyatyja sülyedtek, a jót választotta, »nem tért el attól sem jobbra, sem balra«. Felelősségteljes hivatásának tudatában elhatározta, hogy az Izrael uralkodóinak adott eligazítás szerint jár el. Mivel engedelmes volt, Isten tisztességre való edényként tudta felhasználni” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 240-241. o.).

Olvasd el 2Krónika 34. fejezetét! Melyek voltak Jósiás reformjának összetevői, és ezek miért bírnak központi jelentőséggel, amikor közösségi vagy személyes lelki reformról beszélünk?

Jósiás reformja két fontos területet érintett: először is meg akart szabadulni mindentől, ami kapcsolatba hozható a bálványimádással. Tehát azon munkálkodott, hogy eltávolítsa a helytelen szokásokat a nép életéből. Ez volt az első intézkedése. A gonosz és helytelen gyakorlatok elhagyása még nem jelenti automatikusan a jót. Másodszor, amikor a király végighallgatta a törvény könyvét, amit előtte olvastak fel, szövetséget kötött az Úrral, „*hogy az Urat követik, parancsolatait, intelmeit és rendelkezéseit teljes szívükből és teljes lelkükből megtartják, és teljesítik a szövetség ígéit, melyek meg vannak írva abban a könyvben*” (2Krón 34:31, RÚF).

Olvasd el 2Krón 34:32-33 verseit! Mit mondanak el ezek a versek a jó példa erejéről, különösen azok körében, akik hatalom és befolyás birtokosai? Gondolkozz el azon, hogy szavaid és tetteid milyen hatást gyakorolnak másokra!

JÓÁHÁZ ÉS JÓJÁKIM: AZ UTÓDOK

Jóáház huszonhárom éves volt, amikor követte apját Izrael trónján, és csupán három hónapig uralkodott. Az egyiptomi politikát nem kedvelte, ezért a fáraó három hónapi uralkodás után a fáraó fivérét ültette trónra. Jóáház pedig Egyiptomba hurcoltatta, ahol meg is halt (lásd 2Kir 23:31-34; 2Krn 36:4).

Jóáház Jójákim követte, aki Kr. e. 609-598-ig uralkodott, ő Jósiás fia volt. Amikor Nabukodonozor elfoglalta Jeruzsálemet, Jójákim királyt Babilonba vitte fogságba, a templom felszerelésének egy részével együtt. Jeremiás ismét figyelmeztette a népet, hogy az új király romlásba vezeti a nemzetet.

Olvasd el Jer 22:1-19 verseit! Mi volt az Jójákimban, ami az Úr dorgálását váltotta ki?

Az Úr Jeremiás prófétán keresztül keményen üzent ennek a korrupt és kapzsi uralkodónak. Jóáház apja kül- és belpolitikáját kívánta folytatni, anélkül, hogy Istennel való bensőséges viszonyát is ehhez alakította volna (lásd 2Kir 23:35). Miközben az ország hatalmas hűbéradót fizetett Egyiptomnak, és a király a katonasággal hajtatta be az adókat, Jójákim nem elégedett meg az elődei által épített királyi palotával. Vétett a Tóra előírásai ellen is, amely egyértelműen rendelkezik arról, hogy a munkásokat ki kell fizetni. *„A te felebarátodat ne zsarold, se ki ne rabold. A napszámos bére ne maradjon nálad reggelig”* (3Móz 19:13). Jósiással ellentétben Jójákim megengedte, hogy pogány szokások virágozzanak az országban.

Jer 22:16 különösen erős üzenettel bír. Összehasonlítva a korrupt Jójákim királyt atyjával, Jósiással, az Úr azt üzent neki: *„Igazságosan ítélte a szegényt és nyomorultat, azért jó volt dolga. Nem ez-e az igaz ismeret felőlem? azt mondja az Úr!”* Tehát Isten követése nyilvánvalóvá válik abból, ahogyan a szükségben levőkkel bánunk, amikor túllépünk önző érdekeinken, hogy segítsünk azokon, akik nem képesek azt viszonzni. Sok más helyen láthatjuk a Szentírásban az Úr törődését a szegények és rászorulóik iránt. Vagyis lássuk meg a felelősségünket, és segítsünk azokon, akik képtelenek változtatni életükön.

Időzzünk el ennél a gondolatnál, hogy a „szegények és rászorulóik” által hogyan ismerjük meg az Urat! Mit jelent ez?

JÓJÁKINNAK, JÚDA KIRÁLYÁNAK RÖVID URALKODÁSA

Júda tizenkilencedik királya Jójákin lett, Jójákim fia, aki mindössze három és fél hónapot töltött el Dávid trónján. Kr. e. 598-ban megérkezett Jeruzsálem falai alá Nabukodonozor, és az akkor tizennyolc éves fiatal királyt fogságba vitette anyjával, feleségeivel és sok ezer más előkelő fogollyal együtt. Rabságának harminchetedik évében, Kr. e. 561-ben Nabukodonozor utóda Evil-Meróda megkegyelmezett Jójákinnak, és a babiloni király asztalánál foglalhatott helyet, így a rabruha helyett királyi köntöst ölthetett magára (lásd 2Kir 25:27-30; Jer 52:31-34). Gyermekei is ott voltak a királlyal Babilonban, akiknek - Jeremiás jóvendölése alapján - le kellett mondaniuk Dávid trónjáról.

Olvasd el Jer 29:1-14 verseit, az Úr szavát Jeremiás által, miután Jójákin királyt és családját fogolyként elhurcolták Jeruzsálemből. Még ilyen tragédia közepette is miként nyilvánul meg Isten szeretete és kegyelme?

A Biblia leghíresebb versei között tartjuk számon a következőt: „Mert én tudom az én gondolatimat, amelyeket én felőletek gondolok, azt mondja az Úr: békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek” (Jer 29:11). Látható a közvetlen kapcsolat: az Úr beszél Jeremiáson keresztül Júda foglyaihoz, akik megtapasztalták, hogyan lehetetleníti el életüket a babiloni hódítás. Nem számít, mennyire rossz helyzetben voltak, mert az Úr azt akarta, hogy meglássák, mennyire szereti őket és a javukat akarja. Figyelembe véve a rémisztő körülményeket, bizonyára szívesen fogadták a reményteljes ígéretek. Így még a figyelmeztetések és fenyegetettség ellenére is a népnek megadta a jövő és remény ígértét. Milyen fontos lehetett számukra ez a bátorítás, főként a szenvedés időszakában!

Jövő és remény? Milyen ígéretek kérhetünk az Úrtól a jövőre és reményre vonatkozóan, a jelenlegi helyzetünk ellenére? Mit jelent ez?

A ZSÁKUTCA VÉGE...

Olvasd el 2Krón 36:11-14 verseit! Mi jellemezte az utolsó júdai király uralkodását, és milyen állapotok voltak akkor Izraelben? A hitehagyásnak milyen lelki megjelenését láthatjuk ezekben a versekben?

A huszonegy éves Sedékiást (Mattaniásként is ismert volt) Nabukodonozor helyezte trónra bábkirálynak. Sajnos, ahogy az Írásokból ismerjük, ő nem tanult a múlt dolgaiból, amelyek a korábbi királyokkal történtek, és ennek eredményeként még nagyobb romlást hozott a nemzetre.

2Krón 36:14 verse komoly kijelentést fogalmaz meg, amely rámutat a hitehagyás legmélyebb pontjára. A Sedékiás uralkodása alatt elkövetett bűnlajstrom miatt így fogalmaz: Júda követte a „pogányok minden undokságát”.

Évszázadokkal a kivonulás után mint a szövetséges nép utódainak, világosságként kellett volna élniük a nemzetek között (5Móz 4:5-8). Azonban oly mértékben ragadta meg őket a világias kultúra, szomszédaik kulturális és vallási környezete, hogy vakon követték a „pogányok undokságait”.

Van ebben tanulság számunkra is?

Olvasd el Jer 38:14-18 verseit! Mit kérdezett Jeremiástól a király és miért?

A megoldás az, hogy be kell hódolni a babiloni uralkodó előtt – ez Isten üzenete. A leigázás az Úr büntetése a hitehagyásuk miatt. Azonban a király képtelen a megalázkodásra, aggódik, mivel a háborúpártiak még az életét is elvinnék, ha meghajtaná magát a hódító előtt, ezért a prófétával való beszélgetésének titokban kellett maradnia. Sedékiás azonban nem hallgatott az Úr szavára, és katonai szövetségre lépett Nabukodonozor ellen. Izrael bízott az egyiptomi győzelemben. Nabukodonozor azonban Kr. e. 597-ben megsemmisítette a fáraó seregét. Ez a vereség megpecsételte Jeruzsálem és a nemzet sorsát. Az Úr oly sok lehetőséget adott a megtérésre, a reformációra és a megújulásra, ám Júda mindezt elutasította.

Egyházunk küldetése, hogy hirdessük mindenkinek az üzenetet, amit senki más nem hirdet a világon. Sok tekintetben hasonlít ez ahhoz, amit Júdának is tennie kellett volna. Mit tanulhatunk a hibáikból?

A SÖTÉT ÉVEK (A MARADÉK)

Mi lett Jeruzsálemből és az országból Isten üzenetének visszautasítása után? Jer 39:8-9

Minden, amire Isten korábban intette őket, hogy meg fog történni, az pontosan be is következett. Minél kevésbé fogadták el a figyelmeztetéseket, annál valóságosabbá vált számukra, amikor bekövetkezett. Melyikünk nem tapasztalt már valami hasonlót? Az Úr figyelmeztet bennünket, hogy ne tegyünk meg valamit, mert máskülönben ez és ez fog történni, de mi ennek ellenére megteesszük, és amire figyelmeztettek bennünket, az be is következik.

Milyen üzenetet találunk Jer 23:2-8 verseiben? Milyen reménységet adott ez a népnek ott?

A következmény lesújtó: mindenféle halottak, a város és a szent templom felégetve, Jeruzsálem kőfalai megüszkösödött romhalmazzá váltak. A zsidó népnek akkor el kellett volna tűnnie a történelemből, mint ahogy abban a korban eltűnt sok más nemzet is, akik hasonló megpróbáltatásokon mentek át.

Az Úrnak azonban más tervei voltak. A fenti versekből (és egyéb prófétai írásokból) megértjük, hogy az Úr reményt kínált fel, miszerint nem minden veszett el, ugyanis a maradékot megtartja, akik visszatérnek majd, és rajtuk keresztül az ígéretek beteljesednek. Ez arra mutat rá, hogy – a pusztulás és romlás figyelmeztetésén túl – a próféták adták az egyetlen reményt a népnek.

„Azok a pusztulást és halált hozó sötét évek, amelyek Júda országának végét jelezték, a legbátrabb embert is kétségbe ejtették volna, ha Isten szolgálai nem hirdetnek bátorító üzenetet profetikus kinyilatkoztatásaikban. Jeruzsálemben Jeremiás, a babiloni udvarban Dániel, a Kébár partján pedig Ezékiel által tette világossá szándékát az irgalmas Isten, és biztosította választott népét, hogy kész teljesíteni Mózes írásaiban megörökített ígéreteit. Amit mondott, megcselekszi – biztosan megteszi – azokért, akik hűségesek hozzá. Isten Igéje »élő és maradandó« (1Pt 1:23)” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 288. o.).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Júda hitehagyásának utolsó éveiben a próféták intései látszólag nem sok eredményre vezettek. Amikor pedig a káldeusok seregei harmadszor és egyben utoljára ostromolták Jeruzsálemet, mindenkit elhagyott a remény. Jeremiás teljes pusztulást jövendölt, és mivel változatlanul hangoztatta, hogy Júda adja meg magát, börtönbe vetették. Isten azonban nem hagyta reménytelen kétségbeesésben a városban levő hűséges maradékot. Jeremiás még akkor is kapott új kinyilatkoztatásokat a Menny megbocsátó és megmentő készségéről, amikor a jövendölésein gúnyolódók szigorúan őrizték. Ezek a kijelentések azóta is a vigasz kimeríthetetlen forrását nyújtják Isten egyházának” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 289. o.).

Elemezd ezt a kifejezést: „a Menny megbocsátó és megmentő készsége”! Gondolj mindazokra az utakra, amikor számunkra is megmutatta az Úr „a Menny megbocsátó és megmentő készségét”. A keresztnek ez a feladata, hogy megmutassa nekünk ezt a készségeket. Ismerjük Isten Igéjét, amely kinyilatkoztatja számunkra a megváltás tervét. Megkaptuk a Prófétaág Lelke csodálatos ajándékát is. Milyen más módon láthatjuk még „a Menny megbocsátó és megmentő készségeit” életünkben?

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. „És mondának, Jeremiás prófétának: Hallgasd meg alázatos kérésünket és könyörögi érettünk az Úrnak, a te Istenednek mind a maradékért; mert kevesen maradtunk meg e sokaságból, mint a te szemeid jól látnak minket” (Jer 42:2). Mit mond el ez a vers és Jer 23:3 a maradékról Jeremiás könyvében?
2. Könnyű fürkésző szemmel figyelni a szent történelmet, benne felfedezni Isten népének hibáit, lelki hiányosságait, gyengeségeit. Vissza is kell tekinteni, mivel ezek a bibliai történetek a mi tanulságunkra írtak meg (1Kor 10:11). A szomorú dolog ebben az, hogy sokan akkor azt hitték, hogy jót cselekszenek és megfelelő a kapcsolatuk az Úrral. Milyen figyelmeztetésnek kell lennie még előttünk? Mennyire vagyunk vakok a saját helyzetünk megítélésében? Miért kell ebben a folyamatban a keresztet helyezni a középpontba? Mi történne velünk, ha nem lenne a keresztség a lelki életünk középpontjában?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET: MINT A FÁK

Ha az emberek is, mint a fák,
úgy viselnék az élet viharát,
megtépve is hallgatni tudnának:
csöndben viselnék, ami nagyon fájhat.

Túrnék, ha a villám életükbe vág:
egy-egy bánat, mint a lombhullatás
új tavaszt hozna és semmi mást.

Teremne a szívük száz, új rügyet,
és messze járna tőlük a gyűlölet.
A megbántásra nem volna válasz,
életük lenne a csendes alázat.

Árnyék lennénk a verejtékezőnek,
és meleg a didergő szegénynek.
Gyümölcsöt teremnének gazdagon,
azt mondanánk: mindet odaadom...

Nem kívánnánk semmit cserébe,
teremnének újat a helyébe.

- Ha az emberek is, mint a fák,
átölelnék karjukkal egymást,

egymást szeretve, egymást féltve,
szavak nélkül is egymást értve:
nem tépne külön a fergeg,
egy lennél velem és én Teveled.

Dorgálás és büntetés

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jeremiás 11:18-23; 12:1-6; 14:1-16; 17:1-10;
János 3:19

„Gyógyíts meg engem Uram, hogy meggyógyuljak, szabadíts meg engem, hogy megszabaduljak, mert te vagy az én dicsekedésem” (Jer 17:14).

„Ami volt, ugyanaz, ami ezután is lesz, és ami történt, ugyanaz, ami ezután is történik; és semmi nincs új dolog a nap alatt” (Préd 1:9).

Nincs semmi új a nap alatt? Ez különösen akkor igaz, amikor Isten prófétáinak életéről és munkájáról esik szó, mert arra hívtak el, hogy a figyelmeztetés és dorgálás üzenetét vigyék el azoknak, akiknek mindezekkel tisztában kellene lenniük. Azok a próféták, akik hűségesek maradtak elhívásukhoz, gyakran erős ellenállásba ütköztek, sokszor megtorlásban is részük volt, főleg azoktól a lelki vezetőktől, akiknek elsőként kellett volna figyelni rájuk. Nem csoda, hogy Jézus ezt mondta: *„Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! Mert építitek a próféták sírjait és ékesgetitek az igazak síremlékeit. És ezt mondjátok: Ha mi atyáink korában éltünk volna, nem lettünk volna az ő büntőrsaik a próféták vérében” (Mt 23:29-30).*

Ezen a héten elkezdünk Jeremiás próbáival foglalkozni. Úgy tűnik, a szolgálata szinte csak dorgálásból és büntetésből állt: ő dorgált, míg a vezetők megbüntették őt.

A KÉT ÚT

Mózes első könyve kezdeti fejezeteitől *A jelenések könyve* utolsó fejezetéig a Biblia két lehetőséget vázol fel arra, hogyan éljünk: vagy követjük az Urat teljes szívünkéből és lelkünkéből, vagy nem. Jézus elmondta, méghozzá olyan szavakkal, amelyeken néhányan megütköztek: „*Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozol*” (Lk 11:23, RÚF). Ez teljesen egyértelmű kijelentés a lelki valóságról, ami több annál, mint amit szabad szemmel láthatunk vagy amit józan ésszel megérthetünk. Ez már a nagy küzdelem területe, a maga teljes valóságában. Mégis, bizonyos értelemben Jézus nem mond itt semmi újat vagy radikálisat, mert ez mindig is így volt.

Olvasd el Jer 17:5-10 verseit! Milyen fontos lelki alapelveket találunk itt, különösen a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelem fényében?

E szavak elsődleges jelentése valószínűleg visszatükrözi Júda politikai bizonytalanságát. Az Úr meg akarta értetni velük, hogy egyedüli segítségük benne van. Nem politikai és katonai erőkből kell bízni, amit ugyan megtanultak, de már túl későn. Isten felhasznál embereket, hogy segítsenek nekünk, de bizalmunkat belé kell helyeznünk. Sosem ismerjük teljesen mások indítékait, de mindig tudhatjuk Isten ránk vonatkozó szándékait.

Jó okkal figyelmeztet Jer 17:9 a szív csalárdságára. Az eredeti héber szöveg azt mondja, hogy a szív csalárdabb mindennél. A bűn szörnyű fizikai tünetei nem olyan borzalmasak, mint a morális és lelki hatások. A gond az: a szívünk oly mértékben csalárd, hogy nem tudjuk felmérni, mennyire rosszak ezek a hatások. Jeremiás idővel a saját bőrén tapasztalta, hogy mennyire gonoszak lehetnek az emberi szándékok.

Hogyan tanulhatunk meg jobban bízni az Úrban, mint korábban? Milyen hitbeli lépéseket tehetünk ma, hogy azt tegyük, ami helyes az Úr szemében?

JÚDA BŰNE

Természetesen Jeremiás feladata nem volt könnyű. Néhány ember elferdült módon örömet leli abban, hogy mások bűnére mutogat, de a legtöbben ezt különösen kellemetlen feladatnak tartanak, főleg a szavaik által kiváltott hatás miatt. Bár egynehányan, hallva a dorgálást, megtérhetnek és megreformálhatják életüket, általában mégsem ez a helyzet, főként ha a dorgálás éles és erős. Jeremiás szavai, mint más prófétáké is, éppen ilyenek voltak: élesek és erősek.

Olvasd el Jer 17:1-4 verseit! Milyen figyelmeztetéseket adott itt Jeremiás a népnek?

A szívbe vésett bűn jelképe különösen hatásos. Rámutat a korrupció mélységére. Ez nemcsak arról szól, hogy a bűn tollal rá lett írva a szívre, hanem hogy belevésődött, beleívódott egy íróeszköz segítségével. Ez még fontosabbá válik, amikor eszünkbe jut az Úr szava a júdai királyság őseihez: „*Hogyha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, megtartván az ő parancsolatait és rendelkezéit, amelyek meg vannak írva e törvénykönyvben, és ha teljes szívedből és teljes lelkedből megtérsz az Úrhoz, a te Istenedhez*” (5Móz 30:10; vö. Zsolt 40:8; Jer 31:33). A szív teljességéből kell erednie az Isten iránti szeretetnek és a törvénye iránti engedelmességnek. Ehelyett viszont a bűn – a törvényszegés – vésődött a szívükbe (1Jn 3:4).

„Az Isten törvénye őrzésére vállalkozók közül senki se áltassa magát azzal, hogy a parancsolatok külsőséges tiszteletben tartása megvédi az isteni igazságszolgáltatástól. Senki se utasítsa vissza a bűnei miatt kapott feddést, és senki se vádolja túlbuzgósággal Isten szolgálait, amikor meg akarják tisztítani a táborat a gonoszságtól. A bűngyűlölő Isten felszólítja azokat, akik a törvény megtartóinak vallják magukat, hogy forduljanak el minden bűntől (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 260. o.).

A szívbe vésődött bűn? Félelmetes gondolat, nem igaz? Ösztönöz-e ez a kép bennünket arra, hogy valóban megtisztítsuk a szívünket? Mi az egyetlen módja a kívánt cél elérésének?

JEREMIÁS FIGYELMEZTETÉSE

„Az ítélet pedig az, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak” (Jn 3:19, RÚF).

Jeremiás történetének szomorú fejezete az, hogy olyan emberek fordultak szembe vele, akiket az Úr rajta keresztül megpróbált megmenteni. Isten a bekövetkezett katasztrófától akarta megóvni őket. Az a baj, hogy az emberek nem akarják meghallani, amire szükségük van, mivel az az önző, bűnös és romlott kívánságaiknak vetne véget.

Olvasd el Jer 11:18-23 versét! Mi történik itt? Mire emlékeztetnek bennünket ezek a képek?

Bár az ókori Izraelben mindazok, akik hamisan prófétáltak az Úr nevében, halált érdemeltek, nincs konkrét utalás arra, hogy az anatóbeliek Jeremiást hamis prófétának tartották volna. Úgy tűnik, véglegesen el akarták hallgattatni. Nem akarták, hogy üzenetét továbbra is hirdesse. Habár a szöveg nem említi, hogyan akarták megölni, a kutatók úgy tanítják, hogy mérgezéssel.

Amint tudjuk, Anatót Jeremiás szülővárosa volt, és az ott élők visszautasították az üzenetét, sőt még meg is akarták őt gyilkolni. Ez volt a kezdete a még szélesebb körű elutasításnak, ami alól csupán a „maradék” számított kivételnek.

Természetesen mindez Jézus áldozatát vetíti előre, ami a „megöletett Bárány” képe. Bizonyos értelemben Jeremiás előképe volt Krisztusnak, nem mint áldozati bárány, hanem abban, hogy határozott ellenállást tapasztalt azoktól, akiken segíteni szándékozott. Jeremiás életéből ez arra emlékeztet, hogy Jézus milyen nehézségeken ment keresztül a szolgálata kezdetén (Lk 4:14-30).

Mikor történt meg veled legutóbb az, hogy hallottál valamit, amit igaznak tartottál, de egyszerűen nem akartál figyelni rá? Mi volt a kezdeti reakciód? Ilyen esetekben miért kell megtanulni a kereszthordozást?

JEREMIÁS SIRALMA

Jeremiás könyvének első fejezeteiben az Úr figyelmezteti szolgáját, hogy prófétai munkája nem lesz könnyű. Elhívásakor elmondta neki, hogy Júda hercegei, királyai, papjai és a nép „*viaskodni fognak ellened*” (Jer 1:19). Ugyanakkor az Úr azt is felfedte neki, hogy vele lesz és az ellenségei „*nem győzik le*” (Jer 1:19). Viszont bizonyára nem jelentett örömhírt számára, hogy saját népe fog viaskodni ellene. Jeremiás kezdetben csak a töredékét ismerte a rá váró nehézségeknek, és amikor a próbák bekövetkeztek, érthető módon szenvedett.

Noha Jeremiás a saját nehézségeiről szólt, ezen túlmenően milyen egyetemes jelentőségű üzenetet hordoz Jer 12:1-4? Milyen a próféta hozzáállása azokhoz, akik bántották őt? Mit árul el ez arról, hogy még Isten leghűségesebb szolgálói is emberek?

Jer 12:1 az Ószövetség jogi nyelvezetével íródott. A héber szavak, úgy mint „igaz”, „peres kérdések” és „perlek” mind az igazságszolgáltatás összefüggésében olvashatók. A próféta haragszik az őt ért sérelmek miatt és „pert” indít (5Móz 25:1) az Úr ellen. Panaszát így fogalmazza meg: Miért élnek jól a gonoszok, miközben neki, Jeremiásnak, aki Isten akaratát cselekszi, hatalmas próbák nehezítik az életét?

Láthatjuk, hogy Jeremiás nem rejti el emberi természetét. Azt kívánja, hogy mindazok, akik rosszat tettek ellene, kapják meg a büntetésüket. Nem teológusként, nem dogmatikai szempontból kérte ezt, hanem bűnös, kegyelemre szoruló emberként, aki mint Jób és Isten számos hűséges embere, nem érti, miért történnek vele ezek a dolgok. Miért kellett neki, Jeremiásnak, az Úr szolgájának Isten igazságát kijelenteni a lázadó népnek? Miért kellett elszenvadnie szülővárosa álnok összeesküvéseit? Bizott az Úrban, mégsem értette meg, hogy miért történtek ekként a dolgok.

Miképpen tanulhatunk meg jobban bízni az Úrban, még annak ellenére is, hogy a velünk történő dolgok gyakran értelmetlennek tűnnek?

KÉTSÉGBEEJTŐ HELYZET

Olvasd el Jer 14:1-10 verseit! Mi történik itt?

Aszály sújtotta az országot, város és falu, szegény és gazdag egyaránt szenvedett a szárazságtól. Az állatvilág sem bírta már víz nélkül. A városok előkelőségei a kapukban várták vissza szolgálkat, hátha felleltek valahol vizet. Ám a források kiapadtak, nincs víz, nincs kenyér, megszűnik az élet. A nyomor napról napra fokozódott. Az emberek gyászruhába öltöztek és némán a földre tekintettek. Majd hirtelen térdre borultak és kétségbeesett ima szakadt fel belőlük.

Ilyen súlyos természeti katasztrófa idején megszokott volt a jeruzsálemi templomba zárandokolni (Jóel 1:13-14; 2:15-17), böjtölni és különleges áldozatokat bemutatni Istennek.

Jeremiás tapasztalta népének buzgóságát, de jól tudta, hogy nem Isten kellett nekik, csupán a víz! Ez még inkább szomorúsággal töltötte el a prófétát. Jeremiás is a könyörgők között volt, azonban neki nem a víz kellett, hanem Isten kegyelme és jelenléte. Rádöbent, hogy a nagy katasztrófának nincs vége, csupán most kezdődik, ez még csak a nyitánya. Isten belelát népe szívébe, és tudja, ha most megkegyelmez Izraelnek és megszűnik az aszály, azonnal eltűnik a bűnbánat is. Az emberek mindent megtesznek, hosszú jeruzsálemi zárandoklatra indulnak, imádkoznak, böjtölnek, gyászruhát vesznek magukra, áldozatot hoznak, de egyet nem tesznek meg: nem hajlandóak megtérni! Az emberek csak a nehézség következményeit akarták megszüntetni, nem az okot, ami valójában a bűnük és az engedetlenségük volt.

Olvasd el Jer 14:11-16 verseit! Hogyan értjük meg a mondanivalóját?

Isten megtiltja Jeremiásnak az imádságot. *„Ne könyörögj e népért, az ő javára”* (Jer 14:11). Pedig a közbenjáró imádság egyik legszebb részét láthatjuk Jeremiás imádságában: *„Ha bűneink ellenünk tanúskodnak: cselekedjél Uram a te nevedért, mert temérdek a mi törvényszegésünk és vétkeztünk ellened”* (Jer 14:7)! Habár a Biblia azt tanítja, hogy *„szüntelen imádkozzatok”* (1Thessz 5:17), ebben az esetben az Úr, aki kezdettől ismeri a véget, felfedi Jeremiás előtt, mennyire bűnös és romlott is ez a nép. Természetesen Isten ismeri a jövőt, de mi nem. Az Újszövetség felhívása, hogy imádkozzunk még ellenségeinkért is, nem veszít semmit a jelentőségéből.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Jeremiás ugyanazzal vívódott magában, mint mi: hogyan értelmezhetjük a gonoszságot? Talán itt van a probléma, ha megpróbáljuk értelmezni azt, ami „értelmetlen”.

Ellen G. White írt erről: „A bűn eredetére lehetetlen olyan magyarázatot találni, ami megindokolná létezését. A bűn »betolakodó«, amelynek jelenlétét nem lehet megindokolni. A bűn titokzatos, érthetetlen; mentegetése egyenlő volna igazolásával. Ha mentséget lehetne találni rá, vagy okot létezésére, akkor megszűnne bűn lenni” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 438. o.). Cseréljük fel a bűn kifejezést a gonosz szóval és a kijelentés ugyanúgy értelmes lesz: *A gonoszság eredetére lehetetlen olyan magyarázatot találni, ami megindokolná létezését. A gonoszság „betolakodó”, amelynek jelenlétét nem lehet megindokolni. A gonoszság titokzatos, érthetetlen; mentegetése egyenlő volna igazolásával. Ha mentséget lehetne találni rá, vagy okot létezésére, akkor megszűnne gonoszságnak lenni.*

Amikor egy tragédia bekövetkezik, halljuk, amint emberek mondják, vagy mi magunk is hasonlóan gondoljuk: *Nem értem! Ennek semmi értelme!* Nos, nagyon is jó oka van, hogy nem értjük: mert érthetetlen. Ha értenénk, ha logikus, racionális lenne, akkor nem lenne annyira gonosz, nem lenne annyira tragikus, mert értelmes célt szolgálna. Fontos emlékezni arra, hogy a gonoszság, a bűn gyakran nem magyarázható meg. Ami számunkra elérhető, az a kereszt valósága, amely felfedi Isten szeretetét és jóságát, a megmagyarázhatatlan gonoszság ellenében, amit a bűn okozott.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Gondolkozzunk el azon, hogy sem a gonoszság, sem a szenvedés nem nyer értelmet, nincs rájuk racionális és jó magyarázat. Miért jobb ez így? Gondold végig! Egy borzalmas tragédia sújt le: talán egy gyermek hal meg egy szörnyű betegségben több évnyi szenvedés után. Azt gondoljuk, hogy ilyenkor létezik jó és racionális magyarázat? Nem egyszerűbb ezt a bűnös világunkban jelenlevő gonoszság következményének tulajdonítani? Beszéljétek meg a csoportban!
2. Gondoljunk Ellen G. White prófétai szolgálatára! Milyen értelemben terhel ma is némelyeket felelősség azért, mert úgy viszonyulnak hozzá, mint ahogyan Jeremiához viszonyultak egyes kortársai?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET: LEGYEK, AMI AKAROD!

Legyek a kezekben virág,
ami ontja, ontja illatát,
és felüdülnek általa sokan,
és keresnek Téged boldogan!

Legyek hegedű, melynek hangja
messze-messze száll,
és felfigyelnek arra a dalra,
amely Rólad szívből muzsikál!

Legyek vihar, ha Te akarod,
amely bűnös szívekben kavarog,
mert szólni mertem Rólad,
és a szó: hatalom volt, bűnöket rontó!

Legyek sárgán hulló falevél,
melyet mindig odavisz a szél,
ahol bánat van, és rásimul,
s megnyugszik alatta szótlanul!

Legyek hegyek tövénél zúgó patak,
amely visszatükrözi arcodat!
Sodrása mindenhová leviszi,
hogy lássa az is, aki nem hiszi,

hogy van világteremtő hatalom!
Én Istenem, megváltó Krisztusom!
Porba rogyini tanuljon, aki él:
Áldani Téged nagy tetteidér'!

Jeremiás próféta szomorúsága

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jób 3; Jeremiás 18:1-10, 18-23; 23:14-15; 20;
Apostolok cselekedetei 2:37

„Rávetél Uram engem és rávétettem, megragadtál engem és legyőztél! Nevetségessé lettem minden időre, mindenki csúfol engemet” (Jer 20:7).

Aki az Urat követi, megtanulhatja, hogy Jézusban hinni és keresni az Ő akaratát nem garancia a gondtalan életre. Végül is meg van írva: „De mindazok is, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak” (2Tim 3:12). Ezt az igazságot biztosan Jeremiás is megtanulta.

A hit a próbák idején szélesíti felfogásunkat és gondolkodásunkat, amire a küzdelmeink során majd rátámaszkodhatunk. Ez azt jelenti, hogy amikor igazságtalan és méltánytalan bántalmazások és próbák érnek (és nem kérdés, valóban sok az igazságtalanság és a méltánytalanság), nem kell magunkba roskadnunk a céltalanság és értelmetlenség tudatával, amit azok éreznek, akik nem ismerik az Urat. Valamit láthatunk a teljes képből, a végső reményt azonban Isten adja, és nem számít a komor jelen; ebből a tapasztalatból és reménységből kell erőt merítenünk. Jeremiás tudott valamit erről az összefüggésről, bár néha úgy tűnt, hogy elfeledkezett róla és csak a saját nyomorúságát látta.

ISTENTELÉN PAPOK ÉS PRÓFÉTÁK

Nehéz megérteni több ezer év távolságából Júda történelmét, mindazt, amely Jeremiás idejében történt. A Bibliából felismerve a súlyos figyelmeztetéseket és fenyegetéseket, amelyeket Isten a népe ellen intézett, sokan úgy vélik, hogy az Úr kemény, büntető és bosszúálló képében jelenik meg. Azonban ez hamis értelmezés, és csupán felületes olvasás következménye. Az Ó- és Újszövetség kinyilatkoztatja, hogy Isten szereti az emberiséget és meg akarja menteni, de döntéseinkkel szemben nem alkalmaz erőszakot. Amikor kérései ellenére rosszat akarunk tenni, szabadon megtehetjük. Viszont nemcsak a következményekre kell emlékeznünk, hanem arra is, hogy előzetesen figyelmeztetést kaptunk.

Melyek voltak azok a gonoszságok, amelyekkel az Úr foglalkozott Júdával kapcsolatban? Miféle gonoszságok ellen prófétált Jeremiás? Jer 5:26-31; 23:14-15

A gonoszságok bűnkatalógusa csupán egy része azoknak a rossz dolgoknak, amelyekbe Isten népe beleesett. Mind a papok, mind a próféták „istentelenek” voltak. Erős, ironikus megfogalmazás ez, de vegyük figyelembe, hogy a papoknak Istent kellett volna képviselni, a prófétáknak pedig az volt a szerepük, hogy Isten szócsövei legyenek. Jeremiás problémáinak ez csupán a kezdete.

A felsorolt bűnök a típusaik alapján különböző csoportba sorolhatók. A lelki vezetők hitehagyása az, amikor másokat gonosz útra csábítottak, annyira, hogy „senki sem tér meg az ő gonoszságából” (Jer 23:14). Akkor is, amikor az Úr figyelmezteti őket a közelgő ítéletre, a próféták azt mondják, hogy az nem következik be! Időközben eltávolodtak az Úrtól, megfélemltek az intéstől, hogy gondoskodjanak az árvákról és védelmezzék a szegényt (Jer 5:28). A nép egésze távol került Urától. A Biblia és különösen az Ószövetség prófétai könyvei feljegyzik, hogy az Úr keresi a lehetőségét, miként tudja visszahívni magához makacs népét. Noha gonoszságot követtek el, Isten hajlandó megbocsátani nekik, meggyógyítani és helyreállítani őket. Viszont ha ők visszautasítják a kegyelmet, mit lehet még tenni?

JEREMIÁS LELKI SZENVEDÉSE

A próféták feladata az volt, hogy Isten üzenetét továbbítsák, és nem az, hogy számolgassák, mennyien fogadták el azt. A próféták számára a legnagyobb fájdalmat jelentette, amikor a nép visszautasította Istent. Azok száma kevésnek bizonyult, akik elfogadták a próféták üzenetét. Noha nem tudjuk, mennyi volt a föld lakossága Noé idejében, egyértelműen megállapíthatjuk, hogy az emberek többsége visszautasította Isten hívását, mivel csak kevesen mentek be a bárkába. A történelemben ez gyakran megismétlődött.

Olvasd el Jer 20:1-6 verseit! Milyen fogadtatásra talált a próféta üzenete?

Ahhoz, hogy megérthessük, mi is történt valójában, csak azokat a szavakat kell elolvasni, amelyeket Jeremiás prófétált, amelyek bajba sodorták őt e fontos vezető előtt, Pashúr papnál. Jeremiás 19. fejezetében a prófécia így kezdődik: Isten *„veszedelmet hoz erre a helyre”* (3. vers), *„fegyverrel ejtem el őket ellenségeik előtt... holttesteiket pedig az ég madarainak és a mezei vadaknak adom eledelül”* (7. vers) és Júda népe megeszi egymás húsát (9. vers).

Jeremiás szenvedéstörténete elkezdődött, amelyet hűséges szolgája és egyben sorstársa, Bárúk jegyzett fel. Ítéletet hirdetett a templom és a város ellen. A főpap, Pashúr számára istenkáromlásnak tűnt Jeremiás jövendölése. A törvény alapján megvesszőztette (5Móz 25:1-3) Jeremiást, majd kalodába záratta, amely még a korábbiaknál is fájdalmasabb volt. A kaloda mint kínzó eszköz arra szolgált, hogy lelkileg megtörje Jeremiást. Azonban Isten szolgája nem tört meg, sőt erősebbé vált! Majd bekövetkezett Pashúrnak és családjának borzalmas sorsa, amely elretentő példa lett azok előtt, akik látták őket a fogság rabláncáiban szenvedni. Ez az első hely Jeremiás könyvében, ahol Babilonra mint a fogság helyére utalás történik. (A fejezetek, sőt az események sincsenek kronológiai sorrendbe állítva.)

Képzeld el, hogy valami hasonlót prófétálnak rólad! Mit gondolsz, mi lenne az első reakciód? Mit tennél ekkor (lásd ApCsel 2:37)?

ÉGŐ TŰZ A CSONTJAIMBAN

Jeremiás kemény szavai Pashúrhoz és a néphez nem a saját szavai voltak, nem a gyűlölet mondatta vele, amiért egy napra tömlöcbe vetették. Ezek az Úr szavai voltak a néphez.

Ami ezután következik, az Jeremiás szívéből származik és a Szentlélek ihletésére fogalmazza meg. Szívfájdalmának mélységéből kiált fel, mivel helyzete elfogadhatatlan számára.

Olvasd el Jer 20:7-14 verseit! Mit mond a próféta? Mit tanulhatunk ebből az emberi természetünkre vonatkozóan?

Első hallásra szavai káromlásnak tűnnek. Azon csodálkozhatunk, vajon miért mondja azt, hogy az Úr „rávette”, becsapta őt, amikor az Úr a korábbiakban figyelmeztette: erős ellenállással fogja szembe találni magát. Mindazonáltal Jeremiás panaszkodik: „*Mert ahányszor csak szólok, kiáltozom; így kiáltok: erőszak és romlás!*” Úgy érezte, nem csoda, hogy az emberek ellene vannak.

Ugyanakkor milyen fontos jelentősége van annak, amit Jer 20:9 versében mond a próféta?

Inkább feladta és abba hagyta volna az üzenet hirdetését, de Isten szavai olyanok voltak, mint tűz a szívében vagy mint az égő tűz a csontjaiban. Milyen csodálatos metafora olyan valakire vonatkozóan, aki elhívása szerint élt és szenvedései ellenére követte az Urat. (Hasonló gondolatokat találunk Ám 3:8 és 1Kor 9:16 verseiben.)

Ezekben a versekben láthatjuk Jeremiás küzdelmét, és megértjük a külső és belső harcot is, amely körülötte zajlik. Egyik pillanatban még Istent magasztalja, amiért megmenti a szükségben levőt a gonosztól, a következő percben (ahogyan ezt a holnapi tanulmányban látjuk), megátkozta a születése napját.

Miért fontos - különösen szélsőséges körülmények és nehézségek között -, hogy Istent magasztaljuk és bízunk abban, ahogyan szeretetét bemutatta nekünk?

„ÁTKOZOTT LEGYEN A NAP”

Még a Biblia legádázabb kritikusa is elismerik azt a lényeges szempontot, hogy a Szentírás nem kérdőzi el az emberi gyarlóságot és gyengeséget. A tökéletes és hibátlan Isten Fia kivételével nagyon kevés bibliai személy az, akit úgy mutat be részletesen az Írás, hogy a gyengeségei vagy hibái felszínre ne kerüljenek. Ez érvényes a prófétákra is. Amint a korábbiakban említettük, Isten tökéletes, viszont az Őt szolgáló próféták nem voltak azok. Hozzánk hasonlóan ők is bűnösök voltak és Krisztus megigazítására vártak, amit hit által nyerhettek el (lásd Róm 3:22). Noétól Péterig mindnyájukat megrontotta a bűn, és az volt az egyetlen reménységük, hogy az Úr színe előtt elmondják, amit Ellen G. White is megfogalmazott: „Nincs bennem érdem vagy jószág, de bemutatom Isten előtt az Isten Bárányának mindent eltörölő vérét, ami elveszi a világ bűneit. Ez az egyetlen védelmem. Jézus neve utat jelent Istenhez. Az Ő füle, szíve nyitva áll a legapróbb könyörgésem előtt is és Ő elégíti ki a legmélyebb szükségleteimet” (Ellen G. White: *Faith and Works*. [Hit és munka.] 106. o.).

Olvasd el Jer 20:14-18 verseit! Mit mond el ez a szakasz a próféta lelkiállapotáról?

Jeremiás gondolatai Jób szavaira emlékeztetnek, aki sokkal rosszabb helyzetben volt Jeremiásnál (lásd Jób 3. fejezet). Habár Jeremiásnak megvolt a biztosítéka arról, hogy Isten akaratát cselekszi és az Úr van vele, mégis az adott pillanatban helyzetének fájdalma emésztette bensőjét. Az igazságról alkotott véleményét beárnyékolta saját szenvedése.

Sokan hasonló helyzetbe kerülnek időnként: elméletileg ismerik Isten minden ígétét, de a szenvedés és a fájdalom annyira letaglózza őket, hogy az ígéretek háttérbe szorulnak, és az egyetlen dolog, amire gondolni tudnak, az a szenvedésük. Reakciójuk nem helyes, de érthető! Jeremiás próféta emberi természetét látjuk, amely hasonló a mi benső világunkhoz.

Érezted-e már valaha úgy magad, mint Jeremiás? Milyen tanulságot vontál le abból a tapasztalatodból, amely később segített a hasonló helyzetek megoldásánál?

A PRÓFÉTA ELLEN SZÓTT TERVEK

Olvasd el Jer 18:1-10 verseit! Milyen lényeges alapelvet találunk e szakaszban a prófétai értelmezésről?

Milyen más fontos lelki alapelveket találunk még itt?

Gonoszságuk dacára az Úr esélyt adott a népnek a megtérésre. Megláthatjuk Isten kegyelmét, amelyet felkínál mindazoknak, akik elfogadják azt. Mindannak ellenére, amit elkövettek, még akkor is lett volna idejük visszatérni.

Ugyanezekben a versekben látjuk sok prófécia feltételes voltát: Isten kinyilvánítja, hogy megtesz valamit, ami gyakran büntetést jelent. Ám ha a nép megtér, akkor az Úr eláll eredeti szándékától. Isten cselekedete feltételes, attól függ, hogy mi az emberek reakciója. Miért tenne a Mindenható másként? Isten nem feddi az embereket hiába, hogy térjenek le gonosz útjaikról, és ha megtértek és bűnbánatot gyakoroltak, akkor már nem hozza rájuk a büntetést. Ilyen esetben Isten már nem büntet, és ezt fejezi ki ezeken a verseken keresztül.

Olvasd el Jer 18:18-23-at! Mit hisznek az emberek: milyen okuk van arra, amit Jeremiással akarnak tenni? Mi Jeremiás emberi válasza erre?

Mennyire elkéséríthette Jeremiást, amikor az emberek, akik megtámadták őt, azt kiáltották, hogy a „törvény tanítását”, a „bölcsek tanácsait” és a „próféták szavait” kívánják megmenteni. Mennyire önámító lehet a szív!

Mennyire kell óvatosnak lennünk, amikor az Úr nevében teszünk dolgokat? Milyen tanulságokat vonhatunk le ezzel kapcsolatban? Beszéljessünk szombaton a válaszainkról!

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Jer 18:11-17 verseiben az Úr azt mondja népének, hogy álljanak le azzal, amit csinálnak. A 11. vers szerint „*Nosza, térjetek meg, ki-ki a maga gonosz útjáról, és jobbjátok meg útjaitokat és cselekedeteiteket!*” A 12. versben alapvetően elmondja az Úr, hogy tudja, nem fognak hallgatni figyelmeztetéseire és intéseire, hanem továbbra is „gonosz szívük hamisságát cselekszik”. Aztán közli velük azt is, hogy mit fog tenni az engedetlenségük miatt. A sok közül ez az egyik hely a Bibliában, ahol megmutatkozik, hogy noha Isten előre ismeri a szabad döntésünket, semmilyen módon sem befolyásolja azt. Végül is, miért könyörgött volna nekik, hogy térjenek le gonosz útjaikról, ha nem állna szabadságukban engedelmeskedni neki? Miért büntetné meg őket engedetlenségük miatt, ha nem lenne meg a szabadságuk arra, hogy engedelmeskedjenek? Egyértelmű, hogy az Úr már előre, pontosan tudta, milyen döntéseket hoznak majd meg. Ezt a fontos igazságot megtaláljuk például 5Móz 31:16-21 verseiben is. Még mielőtt Izrael népe belépett volna az Ígéret Földjére, az Úr elmondta Mózesnek, hogy tudja: a nép „*más istenekhez fordul, és azoknak szolgál*” majd (5Móz 31:20). Itt még további bizonyíték található arra, hogy Isten előzetes ismerete nem befolyásolja a szabad döntéseinket.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Időzzünk még a csütörtöki tanulmányunk végén levő utolsó kérdésnél! Ki nem hallott már olyan emberekről, akik azt mondták, hogy ők ezt vagy azt tették, mert az Úr mondta nekik? (Milyen választ adhatnál annak, aki ezt állítja?) Bár nem kétséges, hogy Isten vezet minket, milyen módon tesztelhetjük a vezetést, hogy megbizonyosodjunk arról: tényleg az Úrtól származik?
2. Jeremiás azt mondta, hogy az Úr szava olyan, mint az „égő tűz a csonokban”. Milyen módon tarthatjuk életben ezt a tüzet magunkban?
3. A heti tanulmányunk bibliaverseiben található üzenet segít megérteni, hogy mit foglal magában a reformáció és a megújulás. (Végül is, nem ez volt az, amit az Úr keresett a népében?) Tehát, miért annyira fontos bűnösségünk tudata a megújulás szempontjából? Ezek ismeretében, a lelki megújuláshoz miért létfontosságú a keresztség és az általa felkínált reménység?

REMÉNYIK SÁNDOR: NE ÍTÉLJ

Istenem, add, hogy ne ítéljek -
Mít tudom én, honnan ered,
Micsoda mélységből a vétek,
Az enyém és a másoké,
Az egyesé, a népeké.
Istenem, add, hogy ne ítéljek.

Istenem, add, hogy ne bíráljak:
Erényt, hibát és tévedést
Egy óriás összhangnak lássak -
A dolgok olyan bonyolultak
És végül mégis mindenek
Elhalkulnak és kisimulnak
És lábaidhoz *együtt* hullnak.
Mi olyan együgyűen ítélünk
S a dolgok olyan bonyolultak.

Istenem, add, hogy mind halkabb legyek -
Versben s mindennapi beszédben
Csak a szükségeset beszéljem.
De akkor szómban súly legyen s erő,
Ezer kardos szónál többet tevő.
S végül ne legyek más, mint egy szelíd
igen vagy nem,
De egyre inkább csak *igen*.
Mindenre ámen és igen.
Szelíd lepke, mely a szívek kelyhére ül.
Ámen. Igen. És a gonosztól van
Minden azon felül.

Szimbolikus cselekedetek

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: IMózes 4:3-7; 4Mózes 21:1-9; Ézsaiás 29:16; Jeremiás 13:1-11; 19; Róma 9:18-21; Zsidók 5:14

„Nincsen-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja” (Róm 9:21, RÚF)?

A Biblia tanulmányozói tudják, hogy a Szentírás tele van szimbólumokkal, amelyek különféle fogalmakat és gondolatokat közvetítenek. A földi szentélyszolgálat a megváltási terv szimbolikus előképe volt. „A zsidó üdvrend jelentőségét még mindig nem értjük teljesen. Rítusai és szimbólumai hatalmas és mélységes igazságokat vetítenek előre. Titkaihoz az evangélium a kulcs. Igazságaiba a megváltás tervének ismerete nyomán kapunk bepillantást” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 86. o.). Az Úr szimbólumokat használt az igazság közvetítésére, mint például a földi szentély vagy a prófétai könyvek (Dániel 2., 7., 8. fejezetei és *A jelenések könyve*) szimbólumai. Jézus önmaga is felhasználta a szimbólumokat, hogy mély igazságokat magyarázzon el, ilyenek voltak a példázatai és a tanításai.

Jeremiás könyve gazdag a szimbólumokban. Ezen a héten néhány szimbólumot fogunk megvizsgálni, hogy melyek voltak ezek, mit jelentettek, továbbá milyen tanulságokat vonhatunk le belőlük a magunk számára.

SZIMBÓLUMOKBAN REJLŐ IGAZSÁG

A Szentírás kifejezetten gazdag szimbólumrendszerrel rendelkezik. Ezek kapcsolódnak egymáshoz, és legtöbb esetben jelentős igazságokat képviselnek, túlmutatnak önmagukon.

Olvasd el 1Móz 4:3-7 verseit! Mit jelképez a két különböző áldozat?

Már a Biblia elején láthatjuk a különbséget aközött, hogy valaki a saját erejéből kísérel meg elérni a mennyet (Kain áldozata), vagy megéri, hogy a megváltás csak a megfeszített Megváltó érdemei által érhető el (Ábel áldozata).

Olvasd el 4Móz 21:4-9 verseit! Mit jelképezett a póznára feltűzött rézkigyó (lásd még Jn 12:32)?

„A feltekintés hitüket jelentette. Azért éltek, mert elhitték Isten szavát, és bíztak abban az eszközben, amelyet Isten a gyógyulásukra rendelt” (E. G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 399. o.).

Az egész Ószövetségben a megváltási terv legrészletesebb kinyilatkoztatási formája a földi szentély szolgálata volt. Hogy mennyit értettek meg az izraeliták az áldozati szokások jelentőségéből, az évezredek óta kérdéses. Az viszont kétségtelen, hogy sokan megragadták az így tanított legfontosabb igazságokat: a helyettesítő áldozatot, azt a gondolatot, hogy a bűneink bocsánatáért valaki másnak kellett meghalnia helyettünk (1Kor 5:7).

Valójában a szentély szolgálatán keresztül nemcsak Jézus halálának szimbólumát láthatjuk, hanem mennyei főpapi szolgálatáét, az advent előtti ítéletét és végül az idők végén a bűn eltörlését is.

Isten üzent-e számodra valamikor a szimbólumokon keresztül? Melyik bibliai szimbólum áll hozzád a legközelebb, amely Isten kegyelméből és a reménységből fakad?

A FAZEKAS ÉS AZ AGYAG

Milyen fontos igazságokat és szimbólumokat érthetünk meg ezekből a versekből?

Jer 18:1-10 _____

Ézs 29:16 _____

Ézs 45:9 _____

Ézs 64:8 _____

Róm 9:18-21 _____

Jeremiást elgyengítette a nép vaksága és állandó ellenállása, ezért fel akarta adni. Érdemes-e ezért a népért fáradni és küzdeni? Néha azt érezte, hogy a válasz „nem”. Miközben figyelte a fazekas kezét, már a Teremtő műhelyitkait látta, annak a képét, szimbólumát, hogyan formálja az Úr az agyagot, az embert.

Isten teljes hatalommal rendelkezett akkor Izrael felett csakúgy, mint ma a világ felett. Bármennyire reménytelennek is tűnhetett a helyzet Jeremiás szemszögéből, a fazekas munkájában a próféta szimbolikusan Isten gondviselését és cselekedetét látta a történelem kereteiben. Isten cselekvési szabadságát Izrael nem befolyásolhatja. Ahogyan a fazekas forgatja a korongot és alakítja a puha agyagot, Isten hasonlóan irányítja a történelmet és formálja népét. Ő az abszolút hatalom és tekintély forrása, majd végül győzni fog, a jelenlegi látszat ellenére.

Évszázadokkal Jeremiás után Pál apostol is megragadja ezt az ószövetségi képet, és folytatja a Római levél 9. fejezetében, mivel alapvetően ugyanazt akarja megtanítani, amit Isten közölt Jeremiással annak idején. Mintha Pál szándékosan utalna is Jer 18:6-ra Róm 9:21 versében.

A szabad emberi döntések, választások és az ezzel való visszaélések ellenére bizzunk a szerető és önfeláldozó Istenben, mert az Ő szeretete nyilvánult meg a kereszten! A gonosz nem fog győzni, Isten és az Ő szeretete diadalmaskodik. Milyen csodás reménységünk van!

Éreztük-e már személyesen azt, hogy Teremtőnk kezében olyanok vagyunk, mint az agyag? Tapasztaltuk-e már, hogy a helyi gyülekezetünk is agyag Isten formáló kezében? Az agyagnak nem fáj a fazekas formálása, azonban nekünk igen. Vajon miért fáj az, amikor Isten más embereken keresztül formál bennünket?

EGY NEMZET HANYATLÁSA

„Azért, mert elhagytak engem, és idegenné tették e helyet, és idegen isteneknek áldoztak benne, akiket sem ők nem ismertek, sem atyáik, sem Júda királyai, és eltöltötték e helyet ártatlan vérrrel” (Jer 19:4).

Ebben a versben találunk néhány példát azokra a gonoszságokra, amelyek Júdat hanyatlásba vitték. Az Úr elhagyása, idegen isteneknek bemutatott ilatáldozat és ártatlan vér kiontása mellett „idegenné tették a helyet”. A héber kifejezés itt azt jelenti, hogy „idegenné tenni”, „fúrcsává tenni” vagy „profánná tenni”. Az, hogy „ez a hely” maga a templom volt-e vagy Jeruzsálem városa, a szövegből nem derül ki. Lényeges, hogy a népnek szentnek és elkülönültnek kellett lennie Isten számára (2Móz 19:5-6), másnak és különbözőnek a többi nemzettől, akik körülöttük éltek, de nem ez történt. Elveszítették egyedi karakterüket és különlegességüket, ami a világ tanúivá tette volna őket. Környezetükhöz váltak hasonlónak, olyanokká lettek, mint a pogányok.

Milyen tanulságokat vonhatunk le?

„És magaslatokat építenek a Baálnak, hogy megégessék fiaikat a tűzben, égőáldozatul a Baálnak, amit én nem parancsoltam, sem nem rendeltem, és amire nem is gondoltam” (Jer 19:5).

Bár az emberáldozat fogalma ismert volt az ókori világban, ez Isten előtt utálatos, ezért Izrael népének megtiltotta a gyakorlását (5Móz 18:10). Az „eszedbe se jusson” kifejezés a héberben így hangzik: „szívedben fel se merüljön.” A nyelvi sajátosság azt fejezte ki, hogy Istentől mennyire idegen az ilyen cselekedet. Ha mi, bűntől megkeményedett, elbukott lények ennyire irtózatossá válunk, akkor milyen lehet ez a szent Istennek?

Az idők során azonban a romlás és a helyi szokások annyira megfertőzték Isten népét, hogy erkölcsi hanyatlásuk ilyen iszonytató szertartásokba vitte őket. Fontos tanulság rejlik ebben számunkra, hiszen képes annyira elvakítani minket az uralkodó kultúra, hogy részt veszünk olyan dolgokban, amelyeket sosem követnénk, ha Istennel élő kapcsolatban lennénk, hanem iszonyodva elfordulnánk azoktól (Zsid 5:14).

A CSERÉPKORSÓ TÖRTÉNETE

Az előző napi gondolatban láttuk, hogy a nemzet mély hitehagyásba esett. Isten ekkor felhasználta Jeremiást, hogy szimbolikus cselekedetet hajtson végre, ami segíthet a népnek ráébredni arra a veszélyre, ami hamarosan bekövetkezik rájuk.

Olvasd el Jer 19:1-15 verseit! Mit kellett Jeremiásnak tennie és mit jelentett ez?

Jeremiásnak ismét el kellett mennie a fazekashoz és egy cserépkorsót kellett vásárolnia. Isten fontosnak látta, hogy tanúk is jelen legyenek. A szemtanúk a nép választott vénei és a papok közül kerültek ki (Jer 19:1).

Jeremiás nem tett semmi olyat, amiről a vezetők nem tudhattak volna. Sőt a prófétai cselekedetének címzettjei azok voltak, akik felelősséget hordoztak az országért. Jeremiás ezeknél az embereknél kívánta a változást előidézni. A fazekasok kapujánál (Jer 19:2) kellett Jeremiásnak az edényt összetörnie, ahol a fazekasok a kapu mellé dobták az égetés során használhatatlanná vált agyagkorsókat. Ezért a szakasz üzenete nyomatékosná vált. Mire jó egy összetört cserépkorsó? Ha csupán megrepedt, még mindig használható, sérülten is. Jeremiás azonban nemcsak megrepszteni akarta, hanem össze akarta zúzni, teljesen használhatatlanná téve azt. A cselekedete és a szavai után nehéz elképzelni, hogy az emberek nem fogták volna fel az intést. Megérteni a figyelemztetést és helyesen cselekedni, két különböző dolog.

A szimbolikus cselekedet vége még rémisztőbb! Ki javíthatja meg az összetört cserépkorsót? Bár az Úr reményt adott a népnek, de ha nem térnek meg, akkor Júda törzse gyermekeivel együtt a végzet felé rohan. Az utcákat utálatossággal és bűnös tettekkel töltötték meg, azonban hamarosan holttesteikkel fedik el azokat. Gonoszságuk mélysége akkor érthető meg teljesen, ha összehasonlítjuk azzal a romlottsággal, amelynek következményeit el kell szenvedniük.

Gondolj valamire, ami menthetetlenül tönkrement! Milyen célból készült eredetileg és mi tette használhatatlanná? Mennyire óvatosnak kell lennünk, hogy ez ne történjen meg velünk!

november 5.

A LENÖV

Mit kellett tennie Jeremiásnak az Úr parancsa szerint, és mit tanított ezzel az Úr (Jer 13:1-11)?

Ez a szimbolikus cselekedet okozott némi nehézséget a magyarázóknak. Hiszen az Eufrátesz folyó (a héberek általában így magyarázták, de nem szükségképpen ez az egyetlen magyarázat) Jeruzsálemtől több száz kilométerre található. Ezsdrásnak négy hónapra volt szüksége, hogy megtegye egy irányba az utat (Ezsd 7:9). Jeremiásnak pedig négyszer kellett ezt a távolságot megtennie. Azért, hogy Jeremiás megértse az üzenetet, és hitelesen tudja elmondani népének, Isten nagy útra készítette a prófétát. Más tudósok azonban ettől eltérő földrajzi helyek mellett érvelnek. Megint mások szerint viszont Jeremiásnak azért kellett kétszer is megtennie oda-vissza az utat, hogy bemutassa, milyen messzire elviszik majd Izrael népét. Sőt majd a hetven éves fogság utáni hazatérés örömét is megértette, amikor a hosszú útról hazatért Izraelbe.

A lenöv persze mindenképpen Jeruzsálemet szimbolizálja, a templommal együtt, ami az elhívás idején tiszta és makulátlan volt. Az övet viselő férfi maga Isten. Ez többek között azt is mutatja, hogy milyen szorosan kötődött Isten a népéhez. Néhány kommentátor fontosnak tartja, hogy az öv lenből volt, abból az anyagból, amiből a papi öltözet is készült (3Móz 16:4), hiszen Júda a papok népe volt (2Móz 19:6).

Júda és Jeruzsálem a templommal együtt Isten büszkesége, az öve kellett legyen, ugyanis az Úr szövetséget kötött vele (5Móz 26:17). Amíg Isten viselte az övét - Júdát -, addig büszke is volt rá. Azonban ez az öv használhatatlanná vált, mivel megromlott és gazdájának nem tiszteletet, hanem már szégyent jelentett. Ezért Isten leveti az övet, vagyis Júdát. Mi volt Júda bűne? Büszkeség, gőg, hitbéli elbizakodottság. Az ilyen torz jellemtulajdonságok ma is kiváltják Isten nemtetszését.

Olvasd el Jer 13:11 versét és vedd össze 5Móz 4:5-8 verseivel! Hogyan mutatják be e versek mindazt, ami a néppel történt? Mit mondanak el számunkra is?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Fontos kérdést vet fel a fazekas és az agyag jelképe, különösen a Római levél 9. fejezetében: Miként értjük meg Isten tetteit? Tulajdonképpen sokszor nem értjük. Ezen nem kellene meglepődnünk. Olvasd el Ézs 55:8 versét! Embereként korlátokkal élünk és nem tudunk sok mindent, például nagyon keveset ismerünk Isten útjaiból.

Az emberi tudás korlátait leginkább az „önmagára utaló problémával” fejezzük ki. Nézzük meg ezt a mondatot: „A sevillai borbély mindenkit megborotvál, aki nem maga borotválkozik.” A sevillai borbély magát borotválja? Ha ő saját magát borotválja, akkor ezt nem teheti meg, mert a többieket borotválja, akik nem *magukat* borotválják. Ha azonban nem borotválja saját magát, akkor meg kell borotválkoznia, ugyanazon ok miatt, amiért mindenki mást is borotvál. A válasz olyan ellentmondásos helyzetet teremt, ami rámutat korlátozott mivoltunkra. Ha ennek az érvelésnek ekkora jelentőséget tulajdonítunk, mennyivel többet kellene foglalkoznunk azzal, hogy Isten mit cselekszik értünk és világunkért? A kereszti tanításával rendelkezünk, ami elégséges okot ad arra, hogy bizzunk benne és szeretetében, még akkor is, ha a dolgok számunkra értelmetlennek tűnnek.

„Sok embert a bűn eredete és oka nagyon elbizonytalanít. Látják a gonoszság munkáját és rettenetes következményeit: a szenvedést, a pusztulást, és azt kérdezik, miként lehetséges mindez annak a Lénynek az uralma alatt, akinek a bölcsessége, hatalma és szeretete végtelen. Ez olyan titok, amelyre nem találnak magyarázatot. Bizonytalanságuk és kételkedésük vakká teszi őket, és nem veszik észre az Isten Igéjében világosan kinyilatkoztatott és az üdvösség szempontjából nélkülözhetetlen igazságokat” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 1991, Advent Kiadó, 438. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Isten szuverenitása mit mutat be a bűnnel való harccal kapcsolatban? A nagy küzdelem forgatókönyve segít megérteni a nehéz kérdéseket?
2. Milyen más jelképeket találsz még a Bibliában? Miért használ Isten szimbólumokat? Milyen előnyökkel jár a szimbólumok megértése?

REMÉNYIK SÁNDOR: ŐSZI HARMAT

Ó, jó a taps -
És jólesik az ünnepeltetés -
Mégis, Uram, vedd el a tömeget,
Mert nekem ez a sok: kevés.

Csilláros termek és tükrös káprázat -
Fáraszt - jobb nekem, Uram, az alázat -
S ahol szegődnek némán a nyomomba
Csendes Testvérek: jobb a katakomba.

S a verseimnek egy jó szél elég -
És elég egy meleg tekintet,
S egy mélabús és megértő mosoly -
Mely, mint az aranyharmat reám pergett.
Ó, Uram, nem kell az ünnepeltetés,
És nem kellene a csilláros termek.

A válság folytatódik

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jeremiás 9; 10:1-15; 26;
Apostolok cselekedetei 5:34-41; 17:30; Róma 1:25

„Hanem azzal dicsekedjék, aki dicsekedik, hogy értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorlok e földön; mert ezekben telik kedvem, azt mondja az Úr” (Jer 9:24).

Isten szolgájának pere és megpróbáltatása folytatódik. Jeremiás könyvének nagy része tulajdonképpen a próféta kihívásairól és küzdelmeiről szól, ugyanis Isten szolgája az emberek figyelmét próbálta felhívni az Úr szavára, amit szeretete által közvetített.

Képzeld el mi történt volna, ha az emberek hallgatnak Jeremiásra és elfogadják a próféta figyelmeztetéseit! Ha hallgatnak rá és a nép, a királyok, valamint a vezetők megalázzák magukat Isten előtt, akkor a szörnyű válság nem következett volna be. A bűnbánat lehetőségét megkapták. Még gonosz tetteik és rossz cselekedeteik ellenére sem záródott be előttük a megváltás és megmenekülés ajtaja. Az ajtó nyitva állt, de ők egyszerűen nem akartak bemenni rajta.

Könnyű ma a fejünket rázva sopánkodni a szívük keménysége miatt. *„Mind-ezek pedig példaképpen estek rajtok; megíratlak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az időknek vége érkezett” (1Kor 10:11).* Előttünk vannak a bibliai példák..., milyen tanulságokat vonunk le belőlük?

AKI PEDIG DICSEKSZIK...

A 9. fejezetben Jeremiás a kikerülhetetlen katasztrófa láttán siratóénekebe kezdett országa és népe miatt. Isten kimondta a visszavonhatatlan ítéletét Jeruzsálem felett, ami mély fájdalmat jelentett a próféta számára. Ami bekövetkezik, az nem véletlen, nem történelmi szerencsétlenség, hanem Isten határozott akarata. A megértés rádöbbenése okozta Jeremiás szomorúságát. Gyötrelme azonban csak töredékesen tükrözte vissza azt a fájdalmat, amelyet Isten érzett.

Bár a szövegekörnyezet kissé eltér, mégis az alábbi idézet ragadja meg leginkább ezt a gondolatot: „A kereszt kinyilvánítja tompult érzekeink számára azt a fájdalmat, amit a bűn kezdettől fogva okozott Isten szívének. Az igazságtól való minden eltérés, minden kegyetlen cselekedet, az emberiség minden kudarca a mennyei eszmény felé való törekvésben bánatot okoz Neki. Amikor Izraelt egymás után érték azok a szerencsétlenségek, amelyek Istentől való eltéréseinek következményei voltak – az ellenségtől való leigázás, a kegyetlenkedések és a halál –, azt mondja a Szentírás Istenről, hogy »...megesett az ő szíve az Izrael nyomorúságán« (Bir 10:16). »Minden szenvedésüket Ő is szenvedte... fölvette és hordozá őket a régi idők minden napjaiban« (Ézs 63:9)» (Ellen G. White: *Előtted az élet*. Budapest, 1992, Advent Kiadó, 261. o.).

Olvassuk el Jeremiás 9. fejezetét, a próféta szenvedéssel teli siralmát! Figyelj a 23. és 24. versekre! Miért érvényesek ezek a gondolatok még ma is?

Azt mondják, hogy amikor a halál közeleg, akkor olyanokká válunk, mint a „védtelen város”. A bölcsességnek és a gazdagságnak megvan a maguk helye, de ezekben bízni a katasztrófa vagy a halál idején értelmetlen és üres dolog. A végre való figyelmeztetések idején fontos tudni, mi az, ami számít: teljes mértékben megismerni és megérteni Isten szerető kedvességét, igazságát és igazságosságát. Mi más adhat nekünk vigaszt és reményt, amikor minden földi és emberi cserben hagy?

Mit mond el a kereszt Isten szerető gondoskodásáról, igazságáról és igazságosságáról?

TEREMTMÉNYEK VAGY A TEREMTŐ?

Amint már korábban láthattuk, Isten arra hívta el a népet, hogy különbek legyenek a körülöttük élő nemzeteknél, akik elmerültek a pogány istenek imádatában, bálványimádásban és hamis tanításokban. Mózes könyveiben sok figyelmeztetést látunk a szomszédos népek helytelen vallásának átvételével kapcsolatban. Az izraelitáknak bizonyosságot kellett tenniük az Úrról mint Teremtőről és Megváltóról. Sajnálatos módon az ószövetségi események arról tanúskodnak, hogyan csábították el a kiválasztott népet a pogányságra, amittől korábban már óvta őket Isten.

Olvassuk el Jer 10:1-15 verseit! Mit mond népének az Úr? Ha ugyanezt a figyelmeztetést kapnánk ma, a mi időnkben és kultúránkban, vajon hogyan hangozna ez?

Jeremiás azt mondta el a népnek, amit nekik már tudniuk kellene. Ezek a pogány istenek csak emberi teremtmények, a fantázia démoni testet öltései. Annak tökéletes példája, amit Pál apostol századokkal később így fogalmazott meg: *„Mint akik az Isten igazságát hazugsággá változtatták, és a teremtett dolgokat tisztelték és szolgálták a teremtő helyett, aki mindörökké áldott. Ámen”* (Róm 1:25).

Figyeljük meg, Pál apostol miként állítja szembe a teremtést és a Teremtőt. Ugyanezt az ellentétet látjuk Jeremiás könyvében, amikor az istenségek gyengeségeit részletezi, majd összeméri az igazi Teremtő erejével. Jeremiás e szakaszon keresztül mutatja be, hogy milyen balgaság ezekben az istenekben bízni, akik képtelenek bármit megtenni. Ugyanakkor szembe állítja azokat a Teremtő Istennel, aki nem csupán megteremtette a világot, hanem hatalmával fenn is tartja (lásd Zsid 1:3).

Bármennyire ókoriak ezek a szövegek, az üzenet ma is változatlan. Ne engedjünk a kísértésnek, hogy meghajoljunk ember alkotta szobrok előtt, valamint ne féljünk vagy aggódjunk! Bár könnyebb olyan dolgokban bízni, amelyek nem menthetnek meg bennünket, ahogyan Júdát sem védték meg az ítélet napján.

Melyek azok a dolgok, amelyekben, ha nem vagyunk elővigyázatosak, jobban megbízunk, mint kellene?

BŰNBÁNATRA VALÓ FELHÍVÁS

Olvassuk el Jer 26:1-6 versét! Milyen reménységet ad népének az Úr?

Az üzenet e helyen ugyanaz volt, mint a teljes Szentírásban, ahogyan az Ó- és az Újszövetségben megjelenik: a bűnbánatra és a megtérésre való felhívás, hogy forduljanak el a bűneiktől és fogadják el az Isten által felajánlott megváltást.

Mi az üzenet lényege a következő versekben? 2Krón 6:37-39; Ez 14:6; Mt 3:2; Lk 24:47; ApCsel 17:30

„Júda lakosai mind méltatlanok voltak erre, de Isten nem mondott le róluk. Nekik kellett nevét megdicsőíteniük a pogányok között. Sok olyan embernek kellett még meglátnia Isten jellemének dicsőségét, akik addig egyáltalán nem ismerték tulajdonságait. Isten világossá akarta tenni, hogy irgalma folytán milyen tervet készített. Ezért küldte minduntalan szolgáit, a prófétákat ezzel az üzenettel: *»Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról és gaztetteiből«* (Jer 25:5)! *»Csak nevéért türtem ilyen sokáig - mondta Ézsaiás által - dicsőségemért fékeztem magam, és nem pusztítottalak el. Önmagamért, önmagamért cselekszem, hogy engedhetném, hogy gyalázzanak? Nem adom másnak dicsőségemet«* (Ézs 48:9, 11)!” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 197. o.)

Az Ó- és Újszövetségben Isten üzenete mindig ugyanaz: bűnösök vagyunk, gonoszat cselekedtünk és megérdemeljük a büntetést. De Krisztus keresztségénél Isten lehetőséget biztosít számunkra a megváltásra. Fel kell ismernünk saját bűnünket és Jézus érdemeire kell hittel tekintenünk, amit Isten ingyen kínál fel nekünk, méltatlanságunk dacára. Bánjuk meg tehát bűneinket, mivel az igazi bűnbánat azt eredményezi, hogy Isten kegyelme által az életünkben kizárjuk a bűnt.

Nem az a fontos, hogy mit követtünk el, hiszen megbánhatjuk bűneinket, amelyekre van bocsánat. Ez az evangélium nagyszerű hozománya. Milyen bűnöt kell most megbánnod?

JEREMIÁSRA A BIZTOS HALÁL VÁR

Ha visszanezünk és a saját szemszögünkben mérlegeljük, nehéz elhinni, hogy az emberek szíve ennyire megkeményedett. Ahogy a tegnapi részben is láttuk, Jeremiás üzenete bármennyire is erős volt, mégis reménnyel volt átítatva. Ha megtértek volna, Isten elhárította volna a szörnyű büntetést és következményeit, amelyekről tudtak a szövetségkötéskor elhangzott áldás és átok alapján. Bárcsak megtették volna, ami kívánatos és engedelmesek lettek volna Istennek, akkor birtokolták volna a hűségük utáni áldást, amit Isten ígért. Az Atya megbocsát, meggyógyít és helyreállít. Az evangélium Jézus áldozatán keresztül jött el hozzánk, s ez mindenki számára elegendő ahhoz, hogy bűneik megbocsáttassanak és életük helyreálljon. Ez a remény, az ígélet és a megváltás üzenete!

Mit válaszoltak Jeremiás üzenetére? Jer 26:10-11

Izraelben halálos ítéletet csak szabályosan összehívott törvényszék hozhatott. A döntést többségi szavazással hozták meg a bírák. A papok és a próféták képviselték a halálos vádat Jeremiással szemben. Az ellenfelek politikai gonosztevőnek, a nemzet elárulójának akarták bemutatni a vádlottat.

Mi volt Jeremiás válasza? Jer 26:13-15

Jeremiás nem kért kegyelmet, csak igazságot! A bíróságnak joga van kimondani felette a halálos ítéletet, de ennek súlyos következménye lesz, ugyanis Isten az ártatlan vér kiontását a bírák kezéből fogja számon kérni. Jeremiás nem finomított az Úrtól kapott üzenetén, mivel már kezdettől fogva figyelmeztette őt Isten, hogy ne tartson vissza egyetlen szót sem (Jer 26:2). Így, ellentétben azzal a Jeremiással, aki olykor kesergett, panaszkodott és átkozta születése napját, Isten emberét láthatjuk benne, aki meggyőződéssel és hittel állt vádlói előtt.

Melyik volt életed „legjelentősebb beszéde” Istenről? Mikor álltál ki utoljára az igazságért, ahogyan az Jézusban van? Ha ezt még nem tetted meg, mi lehet a baj?

JEREMIÁS FELMENTÉSE

Az előző napi részben láttuk, hogy Jeremiás a félelme és az érzése ellenére kitartott annak tudatában is, hogy ez a végkifejlet akár a halálát is okozhatja. Jer 26:15 versében figyelmeztette a hercegeket és a népet, hogy amennyiben megölik őt, ártatlan vér kiontásáért büntetés éri őket. Jeremiás meggyőződése az volt, hogy ártatlan az ellene felhozott vádokban.

Olvassuk el Jer 26:16-24 verseit! Hogyan menekült meg Jeremiás a haláltól?

Jeremiást felmentik a vád alól (Jer 26:16). A vének közül néhány hozzászólt az ítélet meghozatala előtt, ezt követően alapvetően megváltozott a hangulat. Felidéztek az Írásokból ismert Mikeás próféta esetét, aki több mint egy évszázaddal Jeremiás előtt élt Izraelben. Az akkori király nem bántotta Mikeást, sőt megfogadta tanácsát és az egész nép megtért. Jeremiás idejében ezek a szöszlők bölcsőbbek voltak, mint a vezetőik, ugyanis meg akarták óvni a nemzetet egy újabb súlyos hiba elkövetésétől, hogy Isten prófétáját halálra ítéljék.

A felmentő ítélet hangsúlyozta, hogy Jeremiás nem bűnös abban, amiben megvádolták. Azonban a papok és a próféták gyűlése még tovább fokozódott vele szemben, amikor az ítélet után szabadon eltávozhatott Jeremiás a templomból. A bosszú és a harag tovább erősödött bennük, hogy egy későbbi időben minden erejükkel lecsapjanak Jeremiásra. A felmentés csupán pillanatnyi megkönnyebbülést jelentett a próféta számára, mivel az életveszély nem hárult el véglegesen.

Azt látjuk, hogy néhányan tanultak saját helyzetükből, miközben mások visszautasították e lehetőséget. Néhány évszázaddal később hasonlót látunk Gamáliel óvatos tanácsában azzal kapcsolatban, hogy miként kezeljék Jézus követőit.

Olvassuk el ApCsel 5:34-41 verseit! Milyen párhuzamot fedeztünk fel Jeremiás történetével? Mi több, mit tanulhatunk a történelemből és azoknak az embereknek a hibájából, akik előttünk éltek?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő életét adta érettünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért” (1Jn 3:16). Körülnézhetünk a természetben, megnézhetjük az emberi kapcsolatokat és a természet csodáit, valamint a teremtést magát, betekintést nyerhetünk Isten szeretetébe – annak ellenére, hogy a bűn megromtotta természetünket –, hogy helyesen értékeljük és értelmezzük az eseményeket. De a keresztnél lehullanak a fátylak, mert Isten kinyilatkoztatja a világnak hatalmas szeretetét, amiről Ellen G. White így írt: „az isteni erők elszakítása” (*The SDA Bible Commentary*. 7. köt., 924. o.).

Az isteni erők elszakítása?

Isten szeretete olyan nagy volt irántunk, hogy a Szentháromság, amelynek tagjai kezdettől szerették egymást, elviselték ezt az „elszakítást”, hogy megváltsanak bennünket. „Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engemet” (Mt 27:46)? A legtisztább és legerősebb kifejezése ennek az „elszakadásnak” az, amibe került a mi megváltásunk. Itt újra azt a fájdalmat és szenvedést látjuk, amit az Úr elviselt a bűneink miatt.

Nem csoda, hogy „mi szeretjük Őt, mert Ő előbb szeretett minket” (1Jn 4:19). Természetesen elbukott emberekként mi csak utánozzuk a szeretetét, és a szeretetünket még beárnyékolják az önzésünk és a bűnös kívánságaink. Isten szeretete meghaladja a miénket, amelyet csupán annyira tudunk visszatükrözni, amennyire egy sáros és olajos pocsolya visszatükrözi az eget.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Bár sokan közülünk nem imádnak állatokat vagy természeti dolgokat, mint az ókorban tették, mégis milyen módon kerülhetünk abba a veszélyes helyzetbe, hogy bálványistent készítünk magunknak a természetből?
2. Mi a bűnbánat szerepe a kereszény ember életében? Azon kívül, hogy megbántuk bűneinket, amikor először elfogadtuk Jézust, a bűnbánat későbbiekben milyen szerepet tölt be a hitéletünkben?
3. Próbáld körüljárni ezt a gondolatot, hogy „az isteni erők elszakítása”. Miképpen érthetjük ezt meg? Mit mond el nekünk a bűnről és Isten szeretetéről?

VEDD ÉSZRE!

Újabb védelem,
újabb csoda
- így telik, rendre,
napjaink sora.

Szavak játéka,
rímek öröme,
léptünk ritmusa,
humor jó íze:
Isten mosolya,
perceink kincse...

Köszönet érte!

DIR

IMATÖREDÉK

...és add, hogy
szitává öregült
agyamból
Igéd gyöngyszemei
ki ne hulljanak!

DIR

Jósiás király kultuszreformja

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Királyok 22; 23:1-28; 2Krónika 33;
Habakuk 1:2-4; 1Korinthus 5:7; Filippi 2:3-8

„Nem is volt őhöz hasonló király előtte, aki úgy megtért volna az Úrhoz teljes szívéből és teljes lelkéből és teljes erejéből, Mózesnek minden törvénye szerint; de utána sem támadott hozzá hasonló” (2Kir 23:25).

A szülők tudják leginkább, mennyire nehéz elfogadni, hogy a gyermekek felnőnek és már nincsenek a szülői felügyelet alatt, látni őket, amint helytelen döntéseket hoznak, amelyek fájdalmat okoznak nekik. Természetesen ez a szívfájdalom nem csak szülő és gyermek viszonylatban érvényes. Melyikünk az, aki még soha nem látta barátait vagy rokonait olyan döntéseket hozni, amelyekről tudni lehetett, hogy károsak lesznek rá nézve? Ez a szabad akaratunk egyik nem túl szerencsés vetülete. A szabad akarat, különösen erkölcsi vonatkozásban nem jelent semmit, ha nincs meg a lehetőség rossz döntéseket hozni. Nem volna igazán szabad és nem is rendelkezne valóban erkölcsi képességekkel az a „szabad” lény, aki csak azt választhatná, ami jó. Ezért a Szentírás üzenete: Isten figyelmezteti népét, hogy ne hozzanak rossz döntéseket. Ez Jeremiás könyvének nagy részét képezi: Isten könyörgése népéhez, hogy válasszák a jót, természetesen megtartva szabad akaratukat és döntési lehetőségüket.

Annak ellenére, hogy a legtöbb történet sajnálatos módon nem jó, ezen a héten látni fogjuk a remény fénysugarát, ugyanis olyan királyokról tanulunk, akik szabad akaratukra támaszkodva választották, ami „helyes és jó Isten szemében”.

MANASSÉ ÉS ÁMON URALKODÁSA

Bármennyire hangoztatjuk az objektivitást, mi emberek nem objektíven, hanem nagyon szubjektíven gondolkodunk. A világot nem a maga valóságában látjuk, hanem saját szempontunkból közelítjük meg. Mivel bűnös és korrump lények vagyunk, ez meghatározza a világról alkotott felfogásunkat és befolyásolja a környezetünkről kialakított nézeteinket. Miképpen értelmezhetnénk Manassé királyságát (Kr. e. 686-643), különösen a korai éveit alatt megtörtént hitehagyását? Nehezen tudjuk megérteni a király szörnyű szentségtöréseit és vallásos cselekedeteit Júdában.

Olvassuk el 2Kronika 33. fejezetét! Mit mond el Manassé gonoszágáról és jellemének romlottságáról? Mi több, mit üzen számunkra Isten megbocsátókészségéről?

Nem kétséges, hogy a Babilonba való lánchban és béklyóban történő elhurcolásuk sok embernek segített átgondolni az életét. Mindazonáltal, a szöveg egyértelműen fogalmaz: Manassé igazán megtért, és amikor visszakapta trónját, lehetőséget keresett arra, hogy bűnét kijavítsa. Sajnálatos módon a kár nagyobb volt, mint ahogy korábban vélte.

„Bűnbánata azonban, bármilyen őszinte is volt, túl későn történt ahhoz, hogy megmentse az országot az éveken át folytatott bálványimádó szokások romboló hatásától. Sokan megbotlottak és végleg elestek” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 240. o.). Manassé hatása fiára, Ámonra – aki követte atyját a trónon – még rosszabb volt, miután atyja meghalt: „És gonoszul cselekedék az Úr szemei előtt, miként az ő atyja Manassé cselekedett volt, mert áldozék Ámon mindama bálványoknak, amelyeket az ő atyja Manassé csináltatott, és azoknak szolgál vala” (2Kron 33:22). A legszomorúbb, hogy Ámon soha nem bánta meg bűnös cselekedeteit.

Ki nem ismeri a bűn súlyos következményeit, még azon bűnökét is, amelyeket megbántunk? Milyen ígéreteket kapunk a bűn feletti győzelemhez? Miért nem igényeljük ezeket az ígéreteket még azelőtt, hogy a bűn gyászos következményeit látnánk?

AZ ÚJ KIRÁLY

Egy lelkész egyszer azt mondta: „Vigyázz miért imádkozol, mert lehet, hogy még meg is kapod!” Izrael imádkozott új királyért és vágyott arra, éppen úgy, mint ahogyan a körülötte élő népeknek is volt uralkodójuk. Megkapták, amiért könyörögtek, így Izrael történetének a bírák utáni korszaka arról szól, ahogyan ezek a királyok korrumpáltá váltak és a nemzetet is azzá tették. Azonban mindig voltak kivételek. Közéjük tartozott Jósiás király, aki Kr. e. 639-ben kezdte uralkodását és Kr. e. 608-ig volt Júda királya.

Milyen körülmények között került Jósiás király trónra? 2Krn 33:25

Bár a demokrácia népi uralmat jelent, a legtöbbször ez nem valósul meg. A fiatal király zavaros, hitehagyó és erőszakos időszakban került trónra, a káosz a kormányzás legmagasabb szintjéig elért. Az eseményeket látva a hűségesek megkérdezték, hogy vajon Isten ígéretei az ókori Izrael életében meg fognak-e valósulni.

„Amikor Jósiás uralkodni kezdett, de már hosszú évekkel előtte is, Júda hűségesei azt kérdezték, vajon valóra válnak-e egykor az ősi Izraelnek tett menynevei ígéretetek? Emberi szemszögből nézve szinte lehetetlennek látszott, hogy Isten véghez tudja vinni szándékát a választott néppel. A korábbi századok hitehagyása csak fokozódott az évek múlásával” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 240. o.).

A hűségesek aggodalma Habakuk próféta szavaiban jelenik meg. Mit mond a próféta? Hab 1:2-4

Sajnálatos módon a romlottság, az erőszak, a törvénytelenység és a vizsály problémájára északról, Babilonból jön a válasz. Ezt a birodalmat Isten arra használta, hogy ítéletet hozzon makacs népére. Amint ezt korábban láthattuk, nem kellett volna ennek így történnie. Isten népének a bűnök és a bűnbánat megtagadása miatt kellett szembenéznie a büntetéssel.

Milyen gyakran tűnik emberi szemszögből lehetetlennek az „isteni cél” elérése? Mit mond el ez nekünk arról, hogy hittel kell azokba a dolgokba kapaszkodni, amelyeket nem látunk vagy nem értünk?

JÓSIÁS KIRÁLY A TRÓNON

„Nyolc esztendő volt Jósiás, mikor uralkodni kezdett, és harmincegy esztendeig uralkodott Jeruzsálemben; az ő anyjának neve Jédida, a Boskátból való Adaja leánya. És kedves dolgot cselekedék az Úr szemei előtt, és járt az ő atyjának, Dávidnak minden útjaiban, és nem tért el sem jobbra, sem balra” (2Kir 22:1-2).
 Figyelembe véve a körülményeket, ahogyan Jósiás hatalomra került, mi a különleges üzenet e versekben?

A Biblia nem ad részletes magyarázatot arra, hogyan sikerült ennek a fiatal embernek igaznak maradnia akkor, amikor a körülmények arra rendelték volna, hogy olyan gonosz és megalkuvó legyen, mint atyái voltak. Valamiért azonban a másik utat választotta, amely pozitív hatással volt a nemzetre.

Jósiás király idejére a jeruzsálemi templom nagyon elhanyagoltta vált, vajon miért?

A salamoni templomfelszenteléstől 335 esztendő múlt el Jósiás király reformjáig (Kr. e. 622). A királyok nem törődtek a felújítással, a szentély csak egyre kopottabbá vált. A király azt látta, hogy a templom már nem alkalmas az Isten tiszteletére, ugyanis elhanyagolt, romos épület lett.

Mit tett Jósiás, amikor felfedezte, hogy a jeruzsálemi templom romos?
 2Kir 22:3-7

Ma azt mondanánk, hogy a király elküldte a főpaphoz a pénzügyminiszterét, és azt kérte tőlük, hogy pénzügyileg és szakmailag tervezzék meg a templom renoválását. Nem kell őket elszámoltatni a pénzzel, amelyet átadnak nekik, mert hűségesek. Olyan bizalom volt a király és a templomot felújító munkások között, amely a mai modern világunkban szinte elképzelhetetlen.

A templom felújítása rendben haladt, de végső soron mi a fontos az igazi ébredés és a reformáció szempontjából? Fil 2:3-8

A TÖRVÉNY KÖNYVE

A szentély felújítása Izrael istentiszteletének fontos reformja volt, mivel nem csak az épület renoválását kellett elvégezni. A legszebb és legmagasztosabb épületegyüttes arra a célra lett építve, hogy az imádkozó emberek otthonra lelve megízleljék az Úr nagyságát és erejét. Az épület önmagában nem volt elég, hogy szent életet eredményezzen a nép életében. A történelem tele van olyan példákkal, hogy a nép az egyik pillanatban még gyönyörű templomokban imádta az Urat, a másokban pedig elmentek és bűnöket követtek el, arra hivatkozva, amit a templomokban hallottak.

Mi történt a jeruzsálemi templom felújítása közben? Miért fontos Jósias reakciója ezekre az eseményekre? 2Kir 22:8-11

Megtalálták a törvénykönyv egyik fontos részét, de hogy melyik töredéket vagy talán az egészet, a Biblia nem említi meg. Valószínűleg egy tekercsre lettek rá a papok, a falban kialakított mélyedésbe rejtve. Viszont az tény, hogy a törvénykönyv tartalmának ismerete meglehetősen hiányosnak bizonyult ebben az időben.

Olvassuk el 2Kir 22:12-20 verseit! Mi volt Hulda prófétanő Istentől kapott üzenete a népnek és Jósias királynak? Mi a mondanivalója számunkra?

Hulda ugyanazt az üzenetet ismételte el, amelyet Jeremiás prófeta már számtalanszor megjövendölt. Isten alkalmasnak látta egy másik szolgálóján - Huldán - keresztül megerősíteni azt, amit Jeremiáson keresztül már kijelentett. Az Istentől elfordult nép saját sírját ásta meg cselekedetei által.

„Az Úr azt üzenete Huldával, hogy nem lehet a jeruzsálemi katasztrófát elhárítani. Még ha a nép meg is alázza magát Isten előtt, akkor sem kerülheti el a büntetést. Oly hosszú ideig tompította érzeiket a gonoszság, hogy hamar visszatérnek bűnös életmódjukhoz, ha nem sújtja őket a büntetés. »Mondjátok meg annak az embernek, aki hozzám küldött benneteket: Ezt mondja az Úr: Én veszedelmet hozok erre a helyre és lakóira, annak a könyvnek minden igéje szerint, amelyet Júda királya elolvasott. Mert elhagytak engem, és más isteneknek tömjeneztek, hogy bosszantsanak engem kezük mindenféle csinálmányával. Ezért gyuladt fel lángoló haragom ez ellen a hely ellen, és nem alszik ki« (2Kir 22:15-17)» (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 251-252. o.). Jósias azonban nem látta meg a viszontagságos időket, mivel békében meghalt.

JÓSIÁS REFORMJA

„A menny megtorló ítéletének meghirdetésével azonban az Úr nem vonta meg a bűnbánat és a reformáció lehetőségét. Jósiás megértette ebből, hogy Isten kész kegyelemmel mérsékelni a büntetést, és a király ezért elhatározta, hogy minden tőle telhetőt megtesz a szigorú reformok megvalósítására” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 252. o.).

Olvassuk el 2Kir 23:1-28 verseit! Mi volt a hűséges király reformjának a lényege, amellyel meg akarta változtatni korrump népét? A reform mennyire mutat rá arra, hogy a választott nép élete kisiklott?

Mint annak idején Józsué Sikembe, most Jósiás király Jeruzsálembé gyűjtötte össze az egész ország népét, hogy egységesen újítsák meg a szövetséget Istennel. Mindenki számára felolvasták a megtalált törvénykönyvet, majd közös fogadalmat tettek Izrael Istene mellett.

A reformot nem maga a király hajtotta végre személyesen, hanem felelősöket bízott meg. Évszázadokon keresztül különféle tárgyak, szobrok és amulettek gyűltek össze a templomban és a raktárban, amelyek az idegen vallásokat népszerűsítették Izraelben. Olykor a békekötés feltétele volt ezeknek a tárgyaknak a kihelyezése, máskor pedig a behódolás túlbuzgóságaként a királyok önként tették ki a templom területén belül. Mit cselekedett a reformkirály a pogány vallási tárgyakkal? Elégették és porrá törték azokat. Majd Jeruzsálem egész vidékét hasonló módon megtisztították, és később az egész országra kiterjesztették a vallási reformot.

A páska megünneplése Jósiás reformja idején nem a megszokott családi kereten belül történt, hanem az egész nép közösen tartotta meg. Az ünnep döntő történelmi jelentősége abban állt, hogy a reform befejezése, mintegy megpecsételése nyilvános legyen. Szimbolikus üzenete pedig arról szólt, hogy a hátuk mögött hagytak egy korszakot és új elhatározással eldöntötték, hogy tisztán szolgálják azt az Istent, aki kivette őket Egyiptomból, velük volt a pusztai vándorlás közepette, továbbá a megígért szövetség alapján hazát biztosított a törzsek számára, ugyanakkor jelenléte megmutatkozott a mindennapokban.

A páska ünnepének jelentősége az, hogy egy teljesen új kezdődik el és a régi véglegesen elmúlt. A páska megünneplése milyen jelentőséggel bír számunkra, hetednap adventisták számára (1Kor 5:7)?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Amint ezt a tanulmányban láttuk, a hitehagyás mélységét lemérhetjük a reformokból, amelyeket Jósiásnak végre kellett hajtania. Hogyan süllyedhetett a nemzet ilyen mélyre? Egyrésztől a válasz nagyon egyszerű: azért történt, mert az emberiség ilyen mélyre süllyedt. Egy híres kísérlet, amelyet a Yale Egyetemen végeztek a '60-as években, kimutatta ezt a mélypontot az emberiség életében. A résztvevőket újsághirdetéseken keresztül véletlenszerűen választották ki, és az volt a feladatuk, hogy egy székhez kötözött embert kellett elektromos sokkal büntetni. A kapcsolókra feliratokat helyeztek: a „gyenge sokk”-tól egészen a „Vigyázat! Erős áram!”-ig, majd hozzáadtak egy harmadik „XXX” fokozatot is. A résztvevőknek az elektromos áramütést a vezető tudósok utasításai alapján kellett alkalmazniuk az áldozatokon. A résztvevők hallották, amint a másik teremben az emberek sikítottak és kegyelemért könyörögtek. A valóságban az illetők csak eljátszották az egészet, nem érte őket áramütés. A kísérlet lényege az volt, hogy rámutasson, milyen messzire mennek el ezek a „hétköznapi” alanyok, és mennyire okoznak fájdalmat ismeretlen embereknek csak azért, mert erre utasítást kaptak. Bár sok résztvevő ideges és aggódó, valamint indulatos lett, ez nem akadályozta meg a csoport 65%-át, hogy elektromos áramütéssel bántalmazták embertársaikat, abban a tudatban, hogy valóságos fájdalmat okoznak nekik. Az „átlagemberek”, amint ezt a kísérletet irányító tudós írta, „veszélyes ügynökökké válhatnak egy romboló folyamatban csupán azzal, hogy egyszerűen a munkájukat végzik, mindenféle eredendő gonoszság nélkül.” Ó, hány „hétköznapi” ember tett szörnyű dolgokat a történelem folyamán vagy tesz még ma is?! Biztosan nagyon sokan vannak. Miért? Mi keresztények tudjuk a választ: egyszerűen azért, mert bűnösök vagyunk.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Mit üzen Jósiás reformja arról, hogy mennyire legyen fontos Isten Igéje az életünkben?
2. Egy ma is érvényes kérdés: Ha már túl késő volt elkerülni a bekövetkező katasztrófát, miért volt fontos a reformációra és a bűnbánatra való felhívás? Mi volt a célja? Milyen választ adnál? Egy ilyen megújulás miféle hatással volt az egyénre és az egész nemzetre?

HÉTKÖZNAPI IMA

Mi a
jó
a ló
másik
oldalán,
hogy mindig
odaesünk?!

Mindkét
oldalán,
s főleg
a hátán,
kérlek,
Uram,
maradj
velünk!

DIR

Jeremiás próféta igája

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jeremiás 16:1-13; 27:1-18; 28; Dániel 4:25;
Hóseás 1:1-3; 2Timótheus 4:3-4

„Mondja vala pedig mindeneknek: Ha valaki énutánam akar jöni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét minden nap, és kövessen engem” (Lk 9:23).

Amint láttuk, Isten prófétái nem csupán szavakkal prédikáltak, hanem szimbolikus cselekedetek által is. Máskor a próféták életük példáján keresztül tették érthetővé üzenetüket. Jeremiást újra elhívta az Úr, hogy „átélje” az üzenetét, amelyet közvetítenie kellett: egy fából készült igát kellett viselnie.

„Így szól az Úr nékem: Csinálj magadnak köteleket, és jármot és vedd azokat a nyakadba” (Jer 27:2). Nagyon terhes és nehéz feladat lehetett ez még a legjobb körülmények között is. Ebben az esetben azonban még nehezebb volt, mivel egy hamis próféta megkérdőjelezte Jeremiás hitelességét. Ezen a héten betekintünk az igazság és a tévedés küzdelmébe, amely az emberek szívéért és elméjéért folyik. Meglátjuk azt is, hogyan lehet a kegyelem üzenete valójában hamisság.

Jeremiásnak tilos volt gyászolni, amikor mások gyászoltak, nem örülhetett, amikor mások örültek. Ezekben a helyzetekben Isten segíteni akart népének, hogy megértsék bűneik következményeit. A cél az volt, hogy térjenek meg, engedelmeskedjenek, és ezzel csökkentsék bűnös cselekedeteik következményeit.

JEREMIÁS MAGÁNYOS ÉLETE

Jeremiás élete és sorsa kétség kívül nem volt könnyű (s ezt a próféta elismerte). A körülmények azonban nehezebbek voltak, mint ma elképzeljük.

Olvassuk el Jer 16:1-13 verseit! Mi volt az Úr üzenete Jeremiáshoz? Még ha kemény is volt, hogyan válhatott volna áldássá a próféta számára (vö. Hós 1:1-3)?

Hóseás prófétával ellentétben, akinek feleségül kellett vennie egy parázna nőt, hogy bemutassa a nép lelki paráznsága következtében az Úr és népe között megromlott kapcsolatot, Jeremiás nem házasodhatott meg és nem lehettek gyermekei. Az izraeli kultúrában az ilyen szokás teljesen ismeretlen volt. Így Jeremiásra nézve súlyos terhet jelentett Isten eme parancsa, mivel segítőtársra, támogatásra szorult volna. A családalapítás Izrael életében elengedhetetlen, azért is, hogy ne halljon ki egyetlen család sem a nép közül. Miért nem alapíthatott családot Jeremiás? Azért, hogy saját bensőjében élje át, milyen lesz az a borzalmas idő, amikor minden családi kapcsolat megszűnik, és a fájdalom elviselhetetlen teherként nehezedik a túlélők vállaira. Jeremiás család nélküli szolgálata folyamatos intelemként és figyelmeztetésként hatott kortársaira.

Egyenesen botránykővé vált Jeremiás azáltal, amikor - Isten parancsára - nem mutatta ki részvétét a gyászoló családoknál. Nem lépett be olyan házba, ahol gyászoltak, hogy ezzel is gondolkozásra készítse a népet, mivel nem akartak Isten megtérésre és megújulásra vonatkozó hívására válaszolni. Cselekedete a jövőre mutatott, amikor Babilon minden örömeinek és ünneplésnek véget vet. Ezért az Úr megtiltotta Jeremiásnak a gyöngéd emberi kapcsolatokat, legyen az örömteli vagy gyászos. Élete és szenvedése példakép, ugyanakkor szemléltető tanulságot jelentett népének. Bárcsak hallgattak volna rá!

Ez a történet mennyiben segít nekünk értékelni az emberi támogatást, amelyet másoktól kapunk vagy amelyet másoknak adunk? Bármennyire is fontosak ezek az emberi kapcsolatok és a támogatás, hogyan tanulhatjuk meg, hogy a legjobb támogatás kizárólag az Úrtól származhat?

JEREMIÁS IGÁJA

Olvassuk el Jer 27:1-18 verseit! Mit tett Jeremiás Isten parancsára? Miért tűnt hitszegőnek azok előtt, akik ezt hallották?

Az iga, amelyet Jeremiás a testére erősített, félreérthetetlen jele volt annak a megalázott helyzetnek, amelyet katonai leigázásnak nevezünk. Úgy is fogalmazhatunk, hogy olyan prófécia beteljesedésének pillanatait élte át Jeremiás, amely rövidesen népére következik be. 5Móz 28:48 és 1Kir 12:4 verseiben már előfordul az „iga” kifejezés mint a leigázás szimbóluma. Jeremiásnak át kellett élnie fizikailag is, hogy mit jelent majd a babiloniaiak győzelme. Jeremiás fából készült igája, amelyet kötelekkel és szíjjakkal erősített a karjaira és a vállaira, másfél méter hosszú és nyolc centiméter vastagságú volt. A próféta üzenetének a lényege abban állt, hogy ha valamelyik nép fellázad Babilon ellen, akkor Isten úgy tekinti, mintha ellene lázadt volna fel, és az ellenszegülők kemény büntetésre számíthatnak az Úrtól. Az eredeti szövegből arra következtethetünk, hogy Jeremiásnak nemcsak magának kellett igát készítenie, hanem azoknak az idegen országok követeinek is, akik Izrael királyának a meghívására Jeruzsálemben tartózkodtak, és a katonai lázadást tervezgették Nabukodonozor ellen. Természetesen válaszuk azt tartalmazta, hogy harcolnak az idegen hódító ellen. Kétségtelen, hogy Jeremiás szavait nem fogadták örömmel.

Miért volt fontos Jer 27:5 üzenete (lásd még Dán 4:25)?

Itt újra megtalálható az az üzenet, amely végigvonul az egész Ó- és Újszövetségen: Isten a Teremtő és Mindenható az egész föld felett. Még a katasztrófának és káosznak tűnő helyzetben is (egy pogány nemzet uralkodik és leigáz) Isten ereje és tekintélye nyilvánul meg, amely az egyetlen reménység forrása a maradék számára.

Egy dolog iga alatt lenni. Viszont feltetted már magadnak a kérdést: Helyeztél-e már valakit igazságtalan elnyomás alá, és ha igen, akkor miért ne távolíthatnád el azt az igát?

PRÓFÉTÁK HARCA

A rossz hír az rossz hír önmagában is, és gyakran hallani sem akarjuk, máskor racionálisan próbáljuk értelmezni. Ez történt Júdában Jeremiással és az igával, amit azért viselt, hogy egyértelmű üzenetet közvetítsen a népnek. *„A népek tanácskozó testületének megdöbbenése határtalan volt, amikor Jeremiás, nyakában a rabság igájával, ismertette velük Isten akaratát”* (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 276. o.).

Olvassuk el Jer 28:1-9 verseit! Képzeld el, hogy Júdában élsz és nézed, hogy mi történik éppen. Látod a körülötted zajló eseményeket. Vajon kinek hinnél? Melyik félnek szeretnél hinni? Milyen okból hinnél inkább Hanániásnak, mint Jeremiásnak?

Jeremiás az Isten nevében emelte fel szavát, és Hanániás próféta is az Úr nevében jövendölt. Vajon melyikük az igaz és melyikük a hamis? Ma már egyértelmű számunkra a válasz. A kortársaknak nehéz volt a döntés, habár Jeremiás kijelentése a 8. és 9. versben lényeges: *a próféták a múltban ugyanazt az üzenetet hirdették, mint én most, ami a pusztulás és ítélet üzenete.*

„Jeremiás a papok és a nép jelenlétében komolyan kérte őket, engedelmessékedjenek Babilon királyának az Úr által meghatározott időig. Júda népe előtt hivatkozott Hóseás, Habakuk, Sofoniás és mások próféciaiára, akiknek dorgáló és intó tanításai megegyeztek az övével. Utalt olyan eseményekre, amelyek meg nem bánt bűnök büntetéseként történtek a meghirdetett próféciaik szerint. A menny ítéletei a múltban pontosan Isten szándéka szerint sújtottak le a megátalkodottakra, ahogy azt szolgálai által kinyilatkoztatta” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 277. o.).

Jeremiás ugyanazt kívánta elérni saját korában, mint amit mi is szeretnénk ma: *tanuljunk a múlt hibáiból, hogy ne kövessük el ugyanazokat, amelyeket elődeink elkövettek.* Ha nehéz volt hallgatni Jeremiást, akkor Hanániás ellentétes „szolgálatával” Jeremiás próféta feladata még nehezebbé vált.

Hanániás, akinek neve „Isten kegyelmes”, úgy tűnik, hogy a kegyelem és a megbocsátás üzenetét képviselte. Milyen tanulságot vonhatunk le ennek a hamis kegyelmet hirdető prófétának a példájából?

A VASBÓL KÉSZÜLT IGA

A próféták közötti harc nem csupán szavakból állt, hanem tettekből is. Istennek engedelmeskedve Jeremiás felerősítette a nyakába a faigát, ami szimbolikusan hirdette üzenetét a népnek.

Mi volt Hanániás cselekedetének prófétai jelentősége? Jer 28:1-11

Képzeld el, hogy miután Jézus megátkozta a fügefát (Mk 11:13, 19-21), valaki meghallgatva Jézus beszédét és látva a történeteket, azért, hogy megcáfolja a jóvendölést, egy új fügefát ültetett volna oda. Ezt tette Hanániás is Jeremiással és a jóvendöléssel, amit a vállára helyezett járom szimbolizált. Figyeljük meg Jeremiás reakcióját! Az Ige nem jegyzi fel, hogy mit mondott azután, hogy az iga eltört. Jeremiás megfordult és elment. Ha a történet itt fejeződne be, azt gondolnánk, hogy a próféta visszavonult.

Olvassuk el Jer 28:12-14 verseit! Mi történt ezek után? Mi volt Jeremiás újbóli üzenete?

Jeremiás válasza nem a bosszú üzenete volt: *mivel ezt tetted velem, én ezt vagy azt teszem majd veled*. Helyette egy újabb és egyértelműbb jóvendölést kapott az Úrtól. Hanániás eltörhette a fából készült járomot, de ki törheti el a vasigát? Isten azt üzenete, hogy a nép makacssága és engedetlensége miatt a helyzetén csak rontott. Ha azt gondolták, hogy a faiga rossz, akkor miért ne próbálhatták fel a vasigát?

Ki ne tanulta volna meg, hogy az önfejtés által a helyzet csak rosszabbá válik? Amikor az Úrral való kapcsolatról van szó, miért jobb mindig alárendelni magunkat neki azonnal, mint harcolni és helyzetünket súlyosbítani?

HAZUGSÁGOKBAN HINNI

„És monda Jeremiás próféta Hanániás prófétának: Halld csak, Hanániás! nem az Úr küldött téged, és te hazugsággal biztatod e népet” (Jer 28:15).

Arra a kérdésre, hogy kinek volt igaza, Jeremiásnak vagy Hanániásnak, hamarosan megérkezett a válasz. Jer 28:16-17 versei leírják a hamis próféta sorsát, ami teljesedett, ahogyan az igaz próféta megjövendölte. Hanániás, bár meghalt, mégis kárt okozott a népnek. Cselekedetei követték őt. Az embereket rávette, hogy a hazugságában bizzanak. A héber kifejezés, a *hifil* formája a „bízni” igének a műveltető szerkezetét jelenti. Hanániás meggyőzte, becsapta a népet, akik a hazugságában hittek, nem fizikai értelemben, hanem csalás által érte el célját. Annak ellenére, hogy nem az Úr küldte el, az Ő nevében prófétált, amivel nagy hatást ért el Júdában. Ráadásul Hanániás „kegyelemről”, „szabadulásról” és „megváltásról” szóló üzenete volt az, amit az emberek szívesen fogadtak, tekintettel a babiloni fenyegetettségre. Tehát ez hamis „evangélium” volt, a megváltás hamis üzenete, amit nem az Úr bízott rá. Amikor a népnek szüksége volt Jeremiás szavaira és a megváltás üzenetére, akkor ők inkább Hanániásra hallgattak, és ez tovább tetézte nyomorúságukat.

A következő igék milyen hasonlóságot mutatnak Jer 28:15 versével?

2Tim 4:3-4 _____

2Thesz 2:10-12 _____

A dolgok ma sem változtak: a nagy küzdelemben veszünk részt, a harcban, amely sok millió ember szívéért és lelkéért folyik. Sátán egyre több embert próbál elcsábítani, hogy a „hazugságban higgyenek”, amely sokféle formában és álruhában jelenik meg, azonban attól még hazugság marad. Jézus azt mondta: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14:6)*. Sátán hazugságai szólhatnak mindenféléről, de nem tartalmazzák az igazságot, ami Jézusban van.

Milyen hazugságok terjedtek el saját kultúrádban manapság? Miért kell Jézusba és az Ő Igéjébe kapaszkodni, amely az egyetlen védelmet jelenti a hazugságokkal szemben?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Amint láthattuk, az emberek a pozitív hírekben hisznek inkább és nem a rosszokban. Hanániás üzenetében hittek és nem Jeremiásében. Ma is ugyanez történik. Sokan hisznek abban, hogy világunk idővel majd fejlődni fog. Azonban még egy olyan ateista, mint Terry Eagleton is nevetségesnek tartja ezt a gondolatot: „Ha létezett valaha kegyes mítosz vagy naiv babona, az a liberális és racionalista hit mindenképpen az, amely szerint pillanatnyi hibáktól eltekintve, biztos úton haladunk a jobb világ felé. Ez a törekeny győzelemhit a liberalizmus hősi korából ered, amikor a középosztály csillaga felemelkedőben volt. Napjainkban ez fej-fej mellett halad a cinizmussal, a szkepticizmussal és a nihilizmussal, amelyben ezek a tiszteletreméltó utódok korcsként élnek” (*Reason, Faith and Revolution: Reflections on the God Debate*. Kindle Edition, 70. o.).

Annak ellenére, hogy életünk bizonyos területein fejlődés látható, világunk önmagában kevés reményt és vigaszt nyújt hosszú távon. Ha reményt akarunk, akkor annak Istentől jövő reménynek kell lennie és nem földinek, természetfeletti és nem emberinek. Erről szól az evangélium is: Isten menyeyei és különleges, természetfeletti beavatkozása világunkban és életünkben. Enélkül mi más jutna nekünk, mint még több Hanániás és a hazugságaik?

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Gondolj a föld jövőjére, pusztán csak emberi szempontból! Ígérettel teljesnek látod vagy félelmetesnek, veszélyesnek és bizonytalanságokkal telinek tűnik? Mire hivatkozol válaszáidban?
2. Jeremiás üzenete az volt, hogy Hanániás hazugságain lássanak túl és tanuljanak belőle. Ellen G. White írta: „Nem kell félnünk a jövőtől, kivéve, ha elfelejtkezünk arról az útról, amelyen az Úr vezetett bennünket, és ha megfeledkezünk tanításairól, amelyeket történelmünk során adott” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 52. o.). Mit értett ez alatt? Mi volt a történelmünkben, amit az Úr tanított, amely segít felkészülni arra, ami biztosan bekövetkezik a jövőben?
3. Hanániás a kegyelem hamis ígérését hirdette. Melyek azok a hazug üzenetek a kegyelemről, amelyek ellen védekeznünk kell? A kegyelem természetesen az egyetlen reményünk, de ezt hogyan lehet hazugságként bemutatni?

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY:
ÉN VAGYOK ÉN

1959 óta
mozduló kezem lábam óta
bádog lavóros fürdések óta
nem lány én
hanem fiú én
nem kétezer
vagy négyezer évvel ezelőtt én
pont most én
nem Afrikában
vagy az Északi-sarkon
pont Európában én
a Balcsitól nem messze
és magyarul én

vajon mi volt előbb
én
vagy a mag?

vagy az
Isten?

Jeruzsálem pusztulása

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jeremiás 29:1-14; 37:1-10; 38:1-6; Ezékiel 8; Dániel 9:2; Róma 1:22-25

„És igyekezzetek a városnak jólétén, amelybe fogságra küldöttelek titeket, és könnyörögjetek érte az Úrnak; mert annak jóléte lesz a ti jóléteitek” (Jer 29:7).

„Isten néhány rövid év múltán Babilont használta eszközü, hogy kitöltse haragját a megátalkodott Júdán. Nabukodonozor ostromló hadai újra és újra körülzárták Jeruzsálemet és behatoltak a városba. Egyik csoportot a másik után – először csak kevés embert, majd később ezreket és tízezreket – vitték fogságba Sineár földjére, és a száműzöttek sorsára juttatták őket. Joakim, Joakin, Sedékiás Júda királyai egymás után a babiloni uralkodó hűbéresei lettek, és mindannyian fellázadtak. Az engedetlen nemzet egyre súlyosabb büntetést kapott, míg végül az egész ország elpusztult, Jeruzsálemet feldúlták és felégették; a templomot, amelyet Salamon épített, lerombolták. Júda országa összeomlott, és soha többé nem foglalta el korábbi helyét a föld népei között” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 264. o.).

Amint ezt már korábban láttuk és még tanulmányozzuk, az események bekövetkezése előtt a próféták és Jeremiás is könnyörögve figyelmeztette a népet. Engedetlenségük csak romlást hozott. Tanuljunk a hibáikból!

KÖNNYHULLATÁS TAMMUZÉRT

Bár Jeremiás egyedül érezte magát, de nem így volt. Isten elhívta Ezékielt, a babiloni foglyok közül, azért, hogy figyelmeztesse és vigasztalja a száműzötteket, és az Úr megerősítette szándékát, amit Jeremiáson keresztül üzent éveken át. Ezékiel szolgálatán keresztül intette a foglyokat, hogy ne higgyék el a Babilonból való azonnali visszatérés hamis ígérését. A próféta közölte szimbólumokon keresztül azt is, hogy egy pusztító ostrom okozza Jeruzsálem vesztét, amely az emberek bűnei, hitehagyása és a bűnbánat hiánya miatt következik be.

Olvassuk el Ezékiel 8. fejezetét! Mit látott a próféta? Mit mond el ez egy vezető kultúra hatásáról, és miként befolyásolja még az élet legszentebb dogmáit is? Milyen intő figyelmeztetést látunk ebben?

Nem számított, hogy Mózes könyvei és a próféták írásai többször és egyértelműen tilalmazták a bálványimádást, a pogány istenek tiszteletét, ennek ellenére ezeket mégis elkövezték, még a templom szent területein is. A „könnyhullatás Tammuzért” könyörgés volt egy mezopotámiai istenért. *„Sőt még a papok fejedelmei és a nép is, mindnyájan szaporították a bűnt a pogányok minden undokságai szerint, és megfertőztették az Úr házát, amelyet megszentelt vala Jeruzsálemben”* (2Krón 36:14).

Olvassuk el figyelmesen Ez 8:12 versét! „*A képes házban*” szófordulat a fordításban kissé nehezen érthető. Egyrészt azokat a helyiségeket jelentette, ahol bálványait tartották, másrészt értelmezhetjük saját fantáziájuk házának és területének is, tulajdonképpen saját szívüket szimbolizálja. Mindenesetre a vének és a vezetők olyan mélyre süllyedtek, hogy azt állították: Isten már nem látja, mit tesznek és az Úr elhagyta őket. Úgy vélték: „Az Úr már nem foglalkozik ezekkel a dolgokkal, mivel ezek nem fontosak.” A szent helyen, a templom szentségében az emberek mély bálványimádásba merültek, és sok egyéb olyan dolgot is elkövezték, amit Isten Igéje egyértelműen megtiltott. Ami még rosszabb, meg is magyarázták a tetteiket. Pál apostol hasonló helyzetet említett, amikor szólt azokról, akik a teremtményt imádták a Teremtő helyett (Róm 1:22-25).

SEDÉKIÁS KIRÁLY BOLDOGTALAN URALKODÁSA

Sedékiás nevének jelentése: „Jahve igazságos”. Júda trónján ő volt az utolsó király a babiloni pusztulás előtt Kr. e. 586-ban. Úgy tűnt, hogy hallgat Jeremiás szavaira és behódol Babilonnak. Azonban ez a hozzáállása később megváltozott.

Olvassuk el Jer 37:1-10 verseit! Mire figyelmeztette Jeremiás Sedékiás királyt?

Az alattvalóitól és a nemesek irányából érkező nyomás hatására Sedékiás figyelmen kívül hagyta Jeremiás intelmeit, és katonai szövetségre lépett Egyiptommal, reménykedve, hogy megmenekül Babilontól (Ez 17:15-18). Egyértelmű figyelmeztetést kapott, hogy a szabadítás korántsem az egyiptomiaktól érkezik.

Olvassuk el Jer 38:1-6 verseit! Mi történt ismét Jeremiással, miután Isten szavát hirdette a népnek?

„Jézus pedig monda nékik: Nincs próféta tisztesség nélkül csak a maga házában, és a rokonai között és a maga házában” (Mk 6:4). Szegény Jeremiásnak megint szembe kellett néznie a honfitársai haragjával. Mint a nép többi tagja, ő sem mondhatta, hogy nem kapott figyelmeztetést. Ebben az esetben a figyelmeztetés arra vonatkozott, hogy milyen megpróbáltatásokra kell számítani, ha hűséges marad. Ő pedig az maradt. Mennyire nehéz lehetett Jeremiásnak, akit megvádoltak, hogy a nép morálját megrontja. Az ország szembesült a külső ellenséggel, amelytől Jeremiás évekig óvta népét, és kijelentette, hogy nem győzhetnek, mivel maga az Úr is ellenük van. Teljesen egyértelmű, hogy a körülmények hatására a prófétát el akarták hallgattatni. Annyira lesüllyedtek bűneikben, hogy meg sem hallották az Úr hangját, ehelyett az ellenség szavának gondolták.

Mennyire mély volt a gödör? Gondolj arra, hogy milyen nehéz lehetett Jeremiásnak a vádat hallani, hogy bántani akarta a népet és nem annak jólétéért küzdött! Milyen érzés szembesülni azzal a váddal, hogy azok bántanak, akiken valójában segíteni akarsz?

JERUZSÁLEM BUKÁSA

Jeruzsálem ostroma Kr. e. 588 januárjában kezdődött és eltartott Kr. e. 586-ig. Jeremiás próféta szavai beteljesedtek, amikor Kr. e. 587 augusztusában a babiloni seregek betörték a falakat és behatoltak Jeruzsálembe. Az éhség olyan nagy volt az ostromlott városban, hogy a védőknek minden erejük elfogyott az ellenállásra. Sedékiás király hiába menekült el a családjával, elfogták és Nabukodonozor elé vitték, aki fiait kivégeztette, őt magát pedig örök fogságra Babilonba hurcoltatta. A szomorú történetet Jer 39:1-10 verseiben olvashatjuk.

Olvassuk el Jer 40:1-6 verseit! Mi volt Nebuzaradan szavainak jelentősége, amit Jeremiáshoz intézett?

Milyen érdekes, hogy ez a pogány hadvezér jobban megértette Jeremiás helyzetét, mint saját népe! Nyilvánvaló, hogy a babiloniaiak ismerték valamennyire Jeremiás helyzetét, és ezért másként kezelték a prófétát, mint a többi foglyot, mint például Sedékiást (Jer 39: 11-12). De hogy miért tulajdonította a pogány hadvezér Jeruzsálem bevételét az Úrnak, a nép bűnei miatt kiszabott büntetésként, és nem a saját isteneinek, a szöveg erről nem tesz említést. Az Úr ezekben a nyomorúságos időkben is kinyilatkoztatta magát a pogányoknak.

Milyen lehetősége volt Jeremiásnak? Mehetett a foglyokkal Babilonba vagy maradhatott otthon a maradékkal. Egyik kilátás sem bizonyult biztatónak, ha figyelembe vesszük a körülményeket. Természetesen mind a fogságba menőknek, mind az otthon maradóknak komoly lelki szükségletei voltak, és Jeremiás szolgálhatott volna nekik. Ő azonban vívódott, tépelődött magában, majd úgy döntött, hogy az elpusztított országban marad, népe között folytatja szolgálatát, akikért oly sokat küzdött és szenvedett. Munkálkodik a jövőért, mert hitt az új kezdetben és az új szövetségben.

Hogyan tanulhatunk meg másoknak szolgálni, tekintet nélkül a körülményekre? Miért fontos a szolgálat?

TELJES SZÍVEDBŐL

„És kerestek engem és megtaláltak, mert teljes szívetekből kerestek engem” (Jer 29:13). Milyen tapasztalatod volt ezzel az ígérettel kapcsolatban? Mit jelent a „teljes szívedből” kifejezés?

Az Úr kezdettől fogva ismeri a véget. Jeruzsálem népe még Babilon ellen harcolt, remélve, hogy a hamis próféták jóvendölései valóra válnak. Isten már akkor arra használta fel Jeremiást, hogy a jövő üzenetét közvetítse népe felé, hogy szóljon a Babilonban levőkhöz, de azokhoz is, akik később kerülnek oda. És milyen szavakat használt!

Olvassuk el Jer 29:1-14 verseit! Isten szeretete és kegyelme hogyan nyilvánul meg ezekben a versekben?

Megjelenik a kegyelem igaz ígérete, nem úgy, mint azok a „kegyelmi ígérek”, amelyeket a hamis próféták hirdettek meg, és amelyek megnyugtatták őket, hogy fogságuk rövid lesz, legfeljebb két esztendeig tart. Isten terve nem ez volt, tehát nem is következett be. Helyette, Mózes igaz tanítása alapján el kellett fogadják sorsukat, mert halála előtt Mózes így fogalmazott: ha megtérnek, visszamehetnek a szülőföldjükre.

Olvassuk el 5Móz 30:1-4 verseit! Jeremiás üzenetét milyen mértékben aktualizálják e szavak?

Ellen G. White munkásságán keresztül rendelkezünk a prófétai ajándékkal. Hogyan lehetünk biztosak abban, hogy nem viseltetünk iránta hasonlóan, mint Jeremiással szemben tették a kortársai?

december 3.

A HETVEN ÉV

Jeremiás két irányban hat a fogságban levők gondolkodására: egyrészt ne higgyenek a lázítóknak, másrészt ne csüggedjenek el! Felszólítja honfitársait, hogy imádkozzanak Babilon országáért. Ez a felhívás bizonyára ámulatba ejtette a deportáltakat. Izrael történetében teljesen ismeretlen volt az, amit Jeremiás kért a foglyoktól. Az, hogy a választott nép egy idegen pogány országért, sőt az ellenségéért mondjon imát, ez merőben új helyzetet jelentett. Gondolkodásával a jeruzsálemi templomhoz kötődő téves korlátokat törte át: pogány földön is lehet imádkozni, és az Örökkévaló meghallgat.

Nézzük meg, amit Isten Jer 29:7 versében mond: „*mert annak (a városnak) jóléte lesz a ti jóléteitek is.*” Idegenként különösen kiszolgáltatott helyzetben voltak, amikor általános hanyatlás következett be az országban. A történelem folyamán sokszor láttuk a tolerancia hiányát, amikor egy nép nehéz időköt élt át; ilyenkor az emberek bűnbakokat kerestek, hibáztattak idegeneket és kisebbségi csoportokat, akik könnyen célponttá váltak.

Milyen bátorító ígéretet adott Isten a foglyoknak Jer 29:10 versében (lásd még 2Krn 36:21; Jer 25:11-12; Dán 9:2)?

Amit az Úr mondott, az mind beteljesedett, tehát minden okuk megvolt arra, hogy elhiggyék, Isten beteljesíti ezt a próféciát is (Jer 29:10). Azt, hogy miért tart hetven évig a fogság, nem tudjuk pontosan, de kapcsolódik a szombati nyugalomhoz (3Móz 25:4; 26:34, 43). Fontos ezzel a jövődöléssel kapcsolatban az, ha a nép hittel elfogadta volna, akkor a száműzötteknek ez a reménységet és Isten hatalmának jelenlétét eredményezte volna. A külsőségek és a balsors ellenére tudhatták azt, hogy nem minden veszett el és az Úr nem hagyta el őket. A szövetség népe voltak, mivel Isten még nem vetette el Izrael népét. A megváltás elérhető volt mindazok számára, akik elfogadták a feltételeket.

Milyen próféciák jelentik számodra a reményt? Melyek azok, amelyek erősítik a hitedet és segítenek bízni az Úrban?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Szüntelen ki vagyunk téve annak a veszélynek, hogy az evangélium egyszerűsége fölé helyezkedjünk. Sokak hó vágya, hogy a világ figyelmét valami olyan eredeti dologra irányítsák, amely lelki elragadtatásba emeli az embereket és új tapasztalatokat ad nekik. Igaz, hogy a jelenlegi tapasztalatoknak meg kell változniuk, de ez azért van, mert a jelenvaló igazság szentségéhez nem úgy viszonyulnak, ahogyan kellene. A szív megváltozására van szükség, amit egyedül akkor érhetünk el, ha személyesen folyamodunk Istenhez áldásért és erőért, valamint ha buzgón imádkozunk azért, hogy kegyelme ránk áradhasson és jellemünk átalakuljon. Erre a változásra van ma szükség, s e tapasztalat elnyerésére szívbeli komolysággal és kitartó igyekezettel kell törekednünk. Őszintén kellene kérdeznünk, hogy mit kell tennünk üdvösségünk érdekében. Tudnunk kellene, hogy mik azok a lépések, melyek a menny felé vezetnek bennünket” (Szemelvények Ellen G. White írásaiból. 1. köt., Budapest, 1999, Advent Kiadó, 179. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Jeremiás azt mondta a népnek, hogy „keressétek az Urat”. Hogyan tehetjük ezt meg? Hogyan válaszolnál, ha valaki megkérdezné tőled: „Szeretném én is megismerni az Urat, hogyan találom meg Őt?”
2. Gondolkozzunk el azon, hogy a prófétákat mennyire félreértették és rosszul bántak velük saját kortársaik! Ezek alapján hogyan kell viszonyulnunk Ellen G. White szolgálatához? Gondolkozzunk el erről annak fényében, amit Jézus mondott: „*Jaj, néktek képmutató írástudók és farizeusok! Mert építitek a próféták sírjait és ékesgetitek az igazak síremlékeit. És ezt mondjátok: Ha mi atyáink korában éltünk volna, nem lettünk volna az ő bűntársaik a próféták vérében. Így hát magatok ellen tesztek bizonyosságot, hogy fiait vagytok azoknak, akik megölték a prófétákat*” (Mt 23:29-31).
3. Gondolkozz el a csütörtöki tanulmány végén feltett kérdésem! Sok prófécia már beteljesedett a múltban, és ma már láthatjuk, hogyan teljesedtek. E próféciák mennyiben segítenek nekünk bízni abban, hogy a jövőben is beteljesednek a próféciák?

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY: VALÓSÁG

Nem kellett volna
megvárnod
a küzdelem végét!

Magasztos tervek, büszke tartás.
Pedig milyen gyönyörű
a ruhán egy folt,
amikor vállalja önmagát.

A legszebb cipódet elszaggattad
egy négylevelű lóheréért.

Mindent elnyel a valóság
mozdulatlan jelenléte,
a mezítelenség,
a biztos alapot kínáló
szenvedés.

A szövetség

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 9:1-17; 12:1-3; 2Mózes 24;
Jeremiás 31:31-34; 1Korinthus 11:24-26; Galata 3:6-9, 15-18

„Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr; és új szövetséget kötök az Izráel házával és a Júda házával” (Jer 31:31).

Habár a Biblia „szövetségekről” többes számban beszél (Róm 9:4; Gal 4:24), tudjuk, hogy csak egy alapvető szövetség létezik, a kegyelem szövetsége, amelyen keresztül Isten kegyelmét adományozza az elbukott lényeknek, akik hittel kérik azt. A „szövetség” többes száma abból a megoldásból származik, hogy az eredeti fontos szövetségi ígéretet Isten újra megfogalmazta, hogy népe szükségleteinek minden időben és helyzetben megfeleljen.

Gondolhatunk az Ádámmal (1Móz 3:15) és az Ábrahámmal kötött szövetségre (1Móz 12:1-3; Gal 3:6-9), a sínai-hegyi szövetségre (2Móz 20:2), a dávidi szövetségre (Ez 37:24-27), végül az új szövetségre (Jer 31:31-33). Minden esetben egyugyanazon szövetségről van szó. Az Isten által biztosított megváltás ajándék, nem meg- vagy kiérdemelt, mivel az ember válasza csak a hűség és az engedelmesség lehet.

Az új szövetség, amiről legelőször Jeremiás tesz említést, magába foglalja Izrael visszatérését és Isten áldásait, amelyeket az Úr biztosít népének. Még a szerencsétlenség és nyomorúság idején is Isten kinyújtja kezét makacs népe felé, hogy reményt és helyreállítást adjon.

ISTEN SZÖVETSÉGE AZ EGÉSZ EMBERISÉGGEL

Ha nézzük a világot, azt látjuk, hogy megtelt gonoszsággal, de ennek ellenére Isten elvisel bennünket. Képzeljük el, milyenek lehettek az emberek Noé idejében, amikor az Úrnak el kellett pusztítania a földet!

„*A föld pedig romlott vala Isten előtt és megtelek a föld erőszakoskodással*» (1Móz 6:5, 11). Isten parancsolatokkal szabályozza az ember életét, de törvényét áthágták, és ennek minden lehetséges bűn lett a következménye. Az ember leplezetlenül és vakmerően vétkezett. A jogosságot a porba tiporták, és az elnyomottak kiáltása felhatolt az égig” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 63. o.).

Olvassuk el 1Móz 9:1-17 verseit! Milyen szövetség kötöttet Isten és az emberiség között, és ez hogyan tükrözi Isten kegyelmét a teremtett világ felé?

Isten Noéval kötött szövetsége a legegységesebb a bibliai szövetségek közül, amelyet az egész emberiséggel kötött meg, és magába foglalta a természetet és az állatokat is (1Móz 9:12). Egyoldalú megállapodás volt, mivel az Úr nem írt elő feltételeket és kikötéseket azok számára, akikkel megkötötte a szövetséget. Isten nem fogja többé elpusztítani a földet víz által. Más szövetséggel ellentétben, ebben nem volt semmilyen előfeltétel.

Isten ezek után a szövetséget látható jellel pecsételte meg, a szivárvánnyal, ami azt a szövetségi ígéretét szimbolizálja, miszerint nem pusztítja el a földet vízőzön által. Tehát, amikor meglátjuk a szivárványt, akkor azt az ősi szövetségi ígéret beteljesülésének tekinthetjük. (Végül is, ha a globális özönvíz egészen elpusztította volna az emberiséget, akkor most nem láthatnánk a szivárványt!) Az állandó bűn és gonoszság közepette Isten olykor megáld minket a földön látható szivárvány szépségével, amely a kegyelmét jelképezi. Amikor feltekintünk és meglátjuk az égen, reményt kapunk, nemcsak a szépségéből, hanem Isten üzenetéből, amely a szeretet jele nekünk és a földünknek.

Gondolkozzunk el a szivárvány nagyságán és szépségén, különösen annak fényében, amit a Biblia elmond erről a képről! Vajon milyen módon vonz bennünket közelebb Istenhez, aki magasztosabb, mint a földünkön bármi?

AZ ÁBRAHÁMMAL KÖTÖTT SZÖVETSÉG

Olvassuk el 1Móz 12:1-3, 15:1-5 és 17:1-14 verseit! Mit mondanak ezek a versek arról, hogy Istennek mi volt a szándéka az Ábrahámmal kötött szövetséggel?

Az Ábrahámmal kötött kegyelem szövetsége alapvető az egész megváltás történetében. Ezért magyarázza Pál a megváltás tervénél, hogy ez Jézusban valósult meg.

Olvassuk el Gal 3:6-9, 15-18 verseit! Pál apostol milyen módon kapcsolja össze az ábrahámi szövetséget Jézussal és a hit általi megigazolással?

Ábrahám magva nemcsak a pátriárka számtalan leszármazottjára, hanem különösen Jézusra mutat (Gal 3:16), akin keresztül Isten megáldja az egész világot. Mindazok, akik a Krisztusba vetett hit által (Gal 3:29) Ábrahám magvának vallják magukat, megértik, hogy Ábrahám Istene az övéké is. Ábrahám „*hitt Istenben és ez tulajdonított neki igazságul*” (Gal 3:6). A pátriárkát nem a cselekedetei mentették meg, mint ahogy a kereszten haldokló latort sem. Isten üdvözítő kegyelme hozza a megváltást. Ábrahám hittel teljesítette a szövetség rá vonatkozó részét és megragadta a megváltás ígérését. Cselekedetei nem tették igazzá, de megmutatták, hogy Isten igaznak fogadta el. Ez a szövetség lényege, amely megjelenik a hitéletben (lásd Róm 4:1-3).

Gondolkozzunk el azon a hatalmas igazságon, hogy a megváltás reménysége kizárólag a hit által elfogadott Krisztusban megjelenő megigazolásban rejlik! Milyen nagyszerű reményt és csodálatos biztosítékot jelent ez számunkra?

A SÍNAI-HEGYI SZÖVETSÉG

Hogyan jött létre az Izrael és Isten közötti szövetség a Sínai-hegyen (2Mózes 24)?

Mózes és néhány vezető elment a Sínai-hegyhez. Áron és fiai a papokat képviselték, a hetven vén pedig a népet. A Mózeset követő férfiaknak meg kellett állniuk kissé távolabb a hegytől, kizárólag Mózes léphetett Isten közelségébe. Amikor Mózes visszatért, megerősítette a szövetséget az egész néppel. Kihirdette, amit az Úr mondott neki, és a nép a következő szavakkal válaszolt: „*Mindazokat a dolgokat, amelyeket az Úr parancsolt, megcselekedszük*” (2Móz 24:3).

Természetesen a bibliai történelem során láthatóvá vált, valamint saját tapasztalatunk is megmutatja, hogy egészen más megígérni az engedelmességet, és más hittel alárendelni magunkat Isten hatalmának, aki kegyelmét biztosítja, hogy azt tegyük, amit megfogadtunk.

Olvassuk el Zsid 4:2 versét! Ez a szöveg mi módon értelmezi Izrael bukását? Hogyan kerülhetjük el ugyanezt a tévedést?

Egyedül csak hit által ragadhatjuk meg az ígéreteket és lehetünk engedelmesek. Az engedelmisséget az Isten törvényéhez való hűség fejezi ki. A törvényhez való hűség nem áll ellentétben az örök szövetséggel sem ma, sem Mózes idejében. A törvénnyel és a szövetséggel kapcsolatban a leggyakoribb félreértés Pál szavainak az értelmezését érinti. A probléma ott van, ha nem vesszük figyelembe, hogy írásában Pál a judaizálók ellen lépett fel. Ők a törvény iránti engedelmisséget a vallás központi elemévé akarták tenni, Pál ezzel ellentétben Krisztust és az Ő igazságát emelte ki.

Hányszor mondtad már: „Mindent megteszek, amit az Úr kér!” - és később mégis elbuknál? Ez a szomorú valóság hogyan teszi a kegyelem ígértét még értékesebbé? Milyen reménységünk lenne enélkül?

AZ ÚJ SZÖVETSÉG - 1. RÉSZ

Olvassuk el Jer 31:31-34 verseit! Mit jelentenek ma ezek az igék közvetlen környezetükben?

Jeremiás próféta e szavakat akkor mondta, amikor az emberek a legnagyobb válságban éltek: küszöbön állt a babiloni invázió, és a nép felett a teljes megsemmisülés borzalmas képe lebegett. Azonban ekkor éppen úgy, mint más helyeken, az Úr reménnyel táplálta őket, és megígérte, hogy ez nem a vég, mert eljön az új lehetőség, amikor Isten közelében lesznek.

Az „új szövetség” első ígérete, amit a Bibliában találunk, az volt, hogy Izrael népe vissza fog térni a babiloni fogságból, és Isten kegyelme kiárad rájuk a visszatérés idején. A Sínai-hegyen kötött szövetség megtörése (Jer 31:32) a száműzetést hozza el számukra, az új szövetség pedig megőrzi a közösséget és reményt ad a jövőre. A Sínai-hegy alapján az új szövetség a kapcsolatokra épül és az ősi törvényt tartalmazza, a Tízparancsolatot, de most már nem kőtáblákra írva, hanem szívükbe vésve, ahol mindig is lennie kellene. „Ugyanazt a törvényt, amelyet a kőtáblákra véstek, a Szentlélek a szív tábláira írta. Ahelyett, hogy saját igazságunk létrehozásán fáradozunk, inkább fogadjuk el Krisztus igazságát! Az Ő vére engesztelés bűneinkért. Engedelmességét nekünk tulajdonítja Isten. Azután a Szentlélek által megújított szív megtermi majd »a Lélek gyümölcsseit«. Krisztus kegyelme útján az Isten törvénye iránti engedelmességben élünk, amely törvényt a szívünkbe írta. Ha már Krisztus Lelke lakozik bennünk, akkor éppen úgy járunk és lakozunk ezen a földön, ahogy Ő járt és lakozott” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 332-333. o.).

Az új szövetségben bűneik megbocsáttatnak, megismerik az Urat és Isten törvényének engedelmeskednek a bennük lakozó Szentlélek erejével. A régi szövetségben árnyaltan és szimbólumaiban, az új szövetségben valóságában jelenik meg, hogy a megváltás mindig hit által volt lehetséges, olyan hit által, amely „a Lélek gyümölcsét” tükrözi.

december 10.

AZ ÚJ SZÖVETSÉG - 2. RÉSZ

Jeremiás próféciája az új szövetségről kétféleképpen értelmezhető: először Izrael Istenhez való visszatéréséről szól és arról, hogy az Úr a fogságból hazaviszi népét; másodsor Jézus messiási munkájára vonatkozik, mivel halálával érvényre juttatta a szövetséget, és ezáltal megváltoztatja az emberek és Isten közötti kapcsolatot. Az új szövetségen keresztül megértjük a megváltási terv mélységét, nem csupán részleteiben, mint korábban (Zsid 10:1).

Olvassuk el Lk 22:20 és 1Kor 11:24-26 verseit! Ezek a szakaszok hogyan utalnak vissza Jeremiás jövendülésére?

A kenyér Krisztus megtört testét jelképezi, amelyet az Ószövetségben a páskabarány is szimbolizált. A szőlő leve pedig jelképezi Jézus kereszten kiontott véré, amelyről az új szövetség szól. Jézus munkássága nem az Újszövetséggel kezdődött, hiszen az Ószövetséget is felölelte, és a közösségi szolgálatokban is felfedezzük a kapcsolatot, ami összeköti Jézus életét a megváltási tervvel.

A kenyér és a bor a megváltási terv legrövidebb összefoglalása. Azonban ezek csak jelképek, de rajtuk keresztül érthetjük meg Isten áldozatos munkáját értünk. Az úrvacsora bemutatja Krisztus kereszthalálát, azonban második eljövételére is utal, amely nélkül Jézus halála értelmetlen volna. Mire lenne jó Jézus első eljövetele a második nélkül, amikor a halottak feltámadnak és előjönnek sírjukból (1Kor 15:12-18; 1Thessz 4:16)? Jézus összekapcsolta a két gondolatot: „*Mondom pedig néktek, hogy: mostantól fogva nem iszom a szőlőtökének ebből a terméséből mind ama napig, amikor újan iszom azt veletek az én Atyámnak országában*” (Mt 26:29). Kétségtelen, hogy Krisztus első megjelenése elválaszthatatlanul kapcsolódik a második adventhez. Az első eljövétel kiteljesedése a másodikban ér el céljához.

Amikor legközelebb úrvacsorát veszel, gondolj Krisztus ígéreterre, hogy nem iszik a szőlőtökének ebből a terméséből addig, amíg újra nem iszik velünk Isten országában. Milyen bátorítást jelent ez számodra? Mit mond el Krisztus közelségéről?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Amint láttuk, a Biblia azt tanítja, hogy a szivárvány Isten szövetségi ígérete, és hogy özvívvel nem pusztítja el többé a világot. Természetesen, a tudomány alapján tudjuk, hogy szivárvány akkor keletkezik, amikor a napfény a vízcseppeken megtörik és visszatükröződik. Az esőcseppbe a napfény belép, visszatükröződik egy másik esőcsepről, egy másik ponton a vízpárából alakítva ki a szivárvány színeit. A költő John Keats attól tartott, hogy a tudomány „szétszedi a szivárványt”. Ha elemeznénk a mérések segítségével és prognosztizálnánk minden egyes fotont a szivárványban, mi más bizonyítanánk, mint azt, hogy még mélyebben megismerjük Isten természeti törvényét, amely a szövetség ígéretét hordozza? A tudomány képes lesz feltárni a törvényszerűséget a szivárvánnyal kapcsolatban, 25 ezrelékes pontossággal, de sohasem tudja megmagyarázni, *miért* jön létre a szivárvány. Mi azonban tudjuk, miért. Isten úgy teremtette a világot, hogy amikor a napfény és a vízpára kapcsolatba kerül egymással, a csepp megtöri a fényt, amely úgy tükröződik, hogy közben elektromágneses hullámot generál, amelyek a szemünkben és az agyunkban a szivárvány képét alakítják ki. Isten ezt azért tette (a „miért”-re a tudomány nem ismeri a magyarázatot), hogy emlékeztessen a szövetség ígéretére: többé nem pusztítja el a földet özvív által.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Melyek azok a fontos igazságok, amelyeket a Biblia kijelent, de a tudomány nem ragad meg? Meg tudnád magyarázni, hogy a számunkra legfontosabb dolgok miért nem fedezhetőek fel a tudomány által? Melyek ezek az igazságok?
2. Az osztályban tanulmányozzuk a hit és a cselekedetek közötti kapcsolatot! Mi a hit fontossága és a cselekedetek szerepe? Hogyan épülnek be a keresztyén tapasztalatainkba?
3. Mit jelent az, hogy a törvény a szívbe van bevésve? Ez a gondolat rámutat a törvény folytonosságára, még az Újszövetségben is.

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY: ANYUKA MEGDOBÁL HÓVAL A TERASZON

Négyéves voltam,
és olyan magasan voltak az emberek,
a magában beszélő esőcsatornák.
Színe ragyogása igaz volt
kincseimnek.
Előttem nyújtózkodott
az álmos, havas udvar,
s csak álltam a teraszon
zsebre tett kézzel,
szorosra kötött sállal,
s apró mosollyal a szám
szegletében túrtam,
ahogyan pattognak szét hátamon,
sapkámon a lazára gyúrt hó darabkák;
ahogyan anyuka tűz-jég tenyerével átfogja
kipirult arcomat.

Vissza Egyiptomba

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 16:3; 4Mózes 16:13;
Jeremiás 40:7-16; 41-44

„Ők pedig mondának, Jeremiásnak: Az Úr legyen ellenünk tökéletes és igaz tanúbizonyosság, ha nem mind ama beszéd szerint cselekszünk, amellyel elküld téged mi hozzánk az Úr, a te Istened” (Jer 42:5).

E heti tanulmányunk Jeremiás próféta munkásságának záró szakaszához vezet el. A befejezés nem az, hogy „boldogan éltek, amíg meg nem haltak”. Bizonyos értelemben úgy is összefoglalható az e heti tanulmányunk, amely Jeremiás könyvének gerince, ha azt mondjuk, hogy itt található a kegyelem ígéretének relatív korlátozása. Úgy kell értenünk, hogy a kegyelem nem fogja azokat megmenteni, akik kategorikusan elutasítják. Nem az számít, hogy az Úr hányszor szólt hozzájuk, felajánlva nekik a kegyelmét, a védelmét, a bűnbocsánatot, a békét és a jólétet, hanem az, hogy a hűséges maradék elfogadta Isten ajánlatát.

Mi a helyzet Jeremiással? Élete és munkássága emberi szempontból jelentéktelennek tűnt. A „könnyező prófétának” sokat kellett szenvednie, még azt követően is, hogy a figyelmeztetések beteljesedtek, mivel az emberek bűnös, pogány viselkedésükkel lázadtak és nyíltan szembe fordultak a prófétával, ezáltal megvetették az Úr szavát.

Mennyire óvatosnak kell lennünk! A kegyelem olyan ajándék, amely az arra méltatlanoknak adatott, de nem nyerhetik el azok, akik nem fogadják el.

POLITIKAI ANARCHIA

Azt gondolhatjuk: a város pusztulása és Babilon győzelme Izrael felett azt jelentette, hogy a nép megtanulta a történelmi leckét. Sajnos nem mindenki vonta le a következtetést, és a dráma még nem ért véget.

Olvassuk el Jer 40:7-16 verseit! Mi volt (újra) a népnek szóló üzenet? Miért jelentőségteljes a *maradék* kifejezés a 11. versben?

A béke és a jólét ígérete ellenére (lásd Jer 40:12) nem mindenki volt elégedett a fennálló helyzettel.

Olvassuk el Jeremiás 41. fejezetét! Milyen új problémákkal kellett a „maradéknak” szembenéznie?

A gyilkosság eredeti okát nem ismerjük, az viszont tény, hogy „a királyi családból vagy a tisztségviselők” közül követhette el valaki. A körülmény azt sugallja, hogy a vezető réteg még nem fogadta el, hogy a választott népnek fejte kell hajtania a babiloni uralom előtt. Mivel Gedáliást a babiloni király helyezte a trónra (lásd Jer 40:5), néhányan úgy gondolták, hogy az új kormányzó hazaáruló, aki hűtlenné vált, ezért el kell távolítani udvarával együtt.

A fejezet további részében láthatjuk, amint a maradék új fenyegetéssel nézett szembe: a babiloniaiaktól való félelem, akik (nem ismerve a történetek részleteit) megtorlást terveznek Gedáliás és a babiloni harcosok lemészárlása miatt (lásd Jer 41:3).

Ismáel vétkei félelmet keltettek még azokban is, akiknek semmi közük nem volt ezekhez a bűnökhöz. Ez mit mond el azzal kapcsolatban, hogy engedtlenségünk által mennyi fájdalmat és szenvedést okozunk olyanoknak, akiknek semmi közük nincs a bűneinkhez?

ISTEN ÚTBAIGAZÍTÁSÁT KERESVE

Olvassuk el Jeremiás 42. fejezetét! Milyen hangsúlyos üzenet található itt, amely szól azoknak, akik Isten útmutatását keresik imádságban? Mit kérnek a vezetők Jeremiás prófétától? Jer 42:1-3

Úgy tűnik, hogy egész Izraelben csupán egyetlen biztos pont van: Jeremiás. Gyermekek és nők, fiatalok és idősek nyújtják felé kezüket, hogy legyen segítségükre, kérdezze meg Izrael Istenét, hogy mit tegyenek. Ismerték és tudták Jeremiásról, hogy Isten prófétája, és amit az Úr nevében mondott, az beteljesedett.

Megigérték: „Mindent úgy teszünk, ahogyan üzeni általad az Isten.” Eskü alatt elkötelezték magukat az emberek, hogy Isten akarata szerint cselekszenek. *„Ha jó, ha rossz, hallgatni fogunk az Úrnak, a mi Istenünknek szavára, amelyért mi téged őhöz küldünk; hogy jó dolgunk legyen, mert mi hallgatunk az Úrnak, a mi Istenünknek szavára”* (Jer 42:6). Szavaik elkötelezett vallomások voltak, mindazok után, amelyek velük történtek.

Vizsgáljuk meg, milyen párhuzam fedezhető fel Jeremiás próféta korábbi üzenetével: „Ne bízzatok az idegen hatalomban! Bízzatok az Úrban, Ő felvirágoztat benneteket és elhozza nektek a szabadulást, amikor itt az ideje! A szabadulás nem véletlenül következik be. Ahogy az idegen hatalmak nem segítettek korábban, most sem fognak támogatni benneteket.”

Isten figyelmeztette őket, mert ismerte szívüket és tudta: azon gondolkodtak, hogy visszamenjenek-e Egyiptomba (gondolj itt a jelképekre), ahol megkapják a hőn áhított biztonságot. Az Úr tehát nagyon világos és egyértelmű parancsot adott számukra, hogy ezt ne tegyék, mert ez romlást hozna az életükre.

Ismét fontos választás és döntés, amit nekünk is meg kell hoznunk: a Jézusba vetett hit és az engedelmesség által élet és béke – vagy nyomorúság és halál. Nem számítanak a körülmények, végül mindannyian ugyanazt a véget kapjuk. A maradékkal ellentétben a figyelmeztetés számunkra nem olyan látványos, de hasonlóképpen megkapjuk az útbaigazítást.

Élet vagy halál, áldás vagy átok? Milyen döntéseket hozol naponta, az élet vagy a halál döntéseit?

VISSZATÉRÉS EGYIPTOMBA

Ha még nem olvastunk előre, Jeremiás 42. fejezetét érdemes tanulmányozni. Mit tesznek az emberek? Hittel fognak cselekedni, amely az engedelmisségben nyilvánul meg, és Júdában maradnak? Elkövetik-e a régi hibákat, ahelyett, hogy az „Így szól az Úr” parancsát követnék? A saját akarataikat cselekszik-e azzal szemben, amire Isten a 42. fejezet utolsó verseiben világosan figyelmeztette őket, hogy mi történik, ha mégis visszatérnek Egyiptomba?

Olvassuk el Jer 43:1-7 verseit! Mit tettek?

Amikor nem „ízlik” az Úr szava, akkor kétségbe vonjuk az üzenet eredetét. Hasonlóképpen, az emberek és a vezetők kételkedtek Jeremiásban. Úgy tűnik, hogy Izraelben csak a körülmények változtak, az emberek a régiek maradtak, gondolkodásukban és szívükben egyaránt. Úgy vonták ki magukat Isten parancsa elől – és esküjük alól –, hogy Jeremiás prófétát bántalmazták. Azonban a becsületben megőszült és tisztességben megöregedett Jeremiást nem akarták a vezetők nyilvánosan megtámadni. Ezért Bárukot vádolták meg, a szolgálta ellen fordították haragjukat, hogy felizgatta ellenük a prófétát.

Olvassuk el 2Móz 16:3 és 4Móz 16:13 verseit! Milyen párhuzam fedezhető fel a nép Jeremiáshoz és Mózeshez intézett szavaiban?

Az emberi természet kifogásokat keres, hogy valakit hibáztasson a saját gondolataiért; keresi a lehetőséget, hogy a szükségeset ne tegye meg. Bárukot megvádolták azzal, hogy a babiloniaiak győzelmét kívánja, és honfitársai fogságba vitelét szorgalmazza. Jer 43:1-7 szakasza nem szól arról, hogy az emberek miért tartották áruháznak Bárukot, mint ahogy azt sem írja le a Szentírás, miért vélték azt, hogy Mózes meg akarja öletni a népet a pusztában, miután kivonultak Egyiptomból. Az emberek érzelmük és szenvedélyük rabságában talán nem rendelkeznek reális indokokkal véleményüket illetően. Milyen fontos tehát szenvedélyünket és érzelmünket alárendelni az Úrnak!

Milyen gyakran engedjük, hogy érzelmeink és vágyaink elhomályosítsák józan ítélőképességünket és felülírják még az „Így szól az Úr” parancsát is? Mi módon védjük meg magunkat attól, hogy az érzéseink és vágyaink irányítsák életünket? 2Kor 10:5

A FOGSÁGBA VITEL

Olvassuk el Jer 43:8-13 verseit! Mit mondott az Úr Jeremiás által?

Taphanész Egyiptom északkéleti határán volt található, komoly erődítménnyel rendelkező határváros volt, ahol jelentős zsidó diaszpóra élte mindennapjait.

Jeremiás egy újabb szimbolikus próféta cselekedetét hajtott végre. A szavak olykor hangsúlyosak, azonban a bemutatott cselekedetek még nagyobb hatást gyakorolnak ránk. Hogy pontosan miként kellett Jeremiásnak követet eltemetnie a fáraó háza elé, nem tudjuk. Az üzenet lényege, hogy a fáraó nem egyenlő Istennel, aki beteljesíti ígérését. A menekültek azt gondolták, hogy az Egyiptomba való szökésük védelmet és biztonságot jelent nekik. Ám legalább akkorát tévedtek, mint azok, akik korábban úgy vélték, hogy védelmet és biztonságot jelent Egyiptom árnyékában élni (Jer 37:7-8). Az egyiptomi istenek értéktelen bálványok, pogány fekélyek voltak az emberek életében, és rávették őket, hogy az igazságot ne ismerjék fel. Az izraelitáknak ugyanúgy tudniuk kellett volna, mint ahogyan mi is tisztában vagyunk azzal, hogy az egyedüli biztos védelmünk csupán az Isten iránti engedelmességből fakad.

„Amikor az önmehtagadás vallásunkká válik, meg fogjuk érteni és tenni fogjuk az Úr akaratát; a szemeink be lesznek kenve szemgyógyító irral, hogy a törvény csodálatos dolgait szemlélhessük. Az engedelmesség útját látjuk majd az egyedül biztos útnak. Isten csak olyan mértékben tartja felelősnek népét, amilyen mértékben a világosság értésükre adatott. A törvény követeléseai igazak és ésszerűek és Krisztus kegyelmén keresztül elvárja, hogy teljesítsük kéréseit” (Ellen G. White: *The Review and Herald*. 1890. február 25.).

Gondoljunk arra a szimbólumra, amikor az izraeliták eljutottak Egyiptomba, hogy a vágyott biztonságot megtalálják. Milyen ironikus! Lelki értelemben milyen kísértés környékez bennünket, hogy „visszamenjünk Egyiptomba”, megtaláljuk azt, amiről úgy véljük: az Úrban nem találtuk meg?

december 17.

NYÍLT ELLENÁLLÁS

Olvassuk el Jer 44:1-10 verseit! Mit tettek a foglyok Egyiptomban?

Jeremiás az egyiptomi fogságában is ugyanazzal a problémával találta magát szemben, amely ellen Izraelben több mint negyven éven keresztül felemelte szavát. Akkor a nép vezetőihez szólt, most a nép szegényeit figyelmeztette a bálványozás miatt. Jeremiás üzenete Egyiptomban is ugyanaz volt, mint korábban Jeruzsálemben. Sajnálatos módon a foglyok közül sokan azokat a bűnöket követték el, amelyek pusztulást hoztak rájuk.

Milyen felháborító választ adtak Jeremiásnak, amikor a próféta szembenézett velük? Jer 44:15-19

Szívük keménysége és tévedésük teljesen átalakította gondolkodásukat. Nyíltan kihangsúlyozták a prófétának, aki „az Úr nevében” szólt hozzájuk, hogy igazából ezt követően fognak a pogány istenekhez fordulni. Indoklásuk szerint a korai időkben, a jósiási reformokat megelőzően mélyen elmerültek a bálványimádásban, és jó illattal áldoztak a „menny királynőjének”, továbbá ezt itáláldozatokkal tetézték, s akkor jól mentek a dolgaik. Anyagilag biztonságban éltek. Azonban a jósiási reformok után (amelyek túl későn jöttek és csak felszívvel hajtották végre) a veszély bekövetkezett. Vajon miért hallgatnának Jeremiásra és intéseire?

Jeremiás válasza (Jer 44:20-30): „Nem, nem értitek?! Pontosán ezért jött rátok a katasztrófa, mert mindezeket cselekedtétek. A makacs ellenállásaitok miatt nem akartok megváltozni és ezért még több sorscsapás jön rátok. A biztonság, amire hön vágytok Egyiptomban, délibáb és hazugság, a pogány istenekhez hasonlóan, akiket imádtok. Végül meg fogjátok érteni az igazságot, de már túl késő lesz!”

Mi van azokkal, akik a bűneikben és hitetlenségükben - látszólag úgy tűnik - jobban élnek, mint a hűséges keresztények, akiknek nehéz próbákon kell átjutniuk? Ezt a helyzetet hogyan tudjuk megérteni?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Jeremiás könyvében, mint ahogy az egész Bibliában a gonosz és a jó kérdésével szembesülünk. Keresztényként pedig különbséget tudunk tenni a jó és a rossz között, mert Isten pontosan meghatározta (lásd 5Móz 12:8; Józs 24:15; Mik 6:8; Mt 22:37-39; Róm 7:7). De mi van akkor, ha nem hiszel Istenben? Hogyan tudod megkülönböztetni a jót a gonosztól? Az ateista Sam Harris a következőt javasolja *A morális határ* című könyvében, amelyben értelmezi a jó és a rossz fogalmát, amelyeket kizárólag a tudomány módszerein keresztül érthetünk meg. Amint a tudomány segítségével megértjük, mi a különbség az erős és a gyenge nukleáris erő között, ugyanígy segít felfogni a jó és a rossz közötti különbséget. Azt is felveti, hogy egy nap a tudomány talán a gonosztságot is gyógyítani fogja. „Gondold csak át, mit jelentene, ha a jövőben gyógyítani tudnánk az emberi gonosztságot! Képzeld el, csak a vita kedvéért, hogy bármilyen kardinalis változás előidézhető az emberi agyban olcsón, fájdalommentesen és biztonságosan. A pszichopata betegség ellen a gyógyító orvosság az étrend-kiegészítőbe helyezhető, mint a D-vitamin. A gonosztságot nem egyéb, csupán táplálkozási hiányosság” (Sam Harris: *The Moral Landscape*. Simon & Schuster, Inc., Kindle Edition, 109. o.). A legtöbb tudós, még akik nem hisznek Istenben, azok sem tartják lehetségesnek, hogy a tudomány valamikor is meg tudja oldani a gonosztságot problémáját. Ha nem hiszel Istenben, akkor hol találsz rá a megoldásra?

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. „Minden attól függ a mi életünkben, hogy mennyire fogadjuk el Isten feltételeit” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 1. köt., Budapest, 1999, Advent Kiadó, 118. o.). Miért tévedés azt gondolni, hogy a megváltást feltétel nélkül kapjuk meg? A feltétel nem ugyanazt jelenti, mint a cselekedet, amely némelyek szerint érdemessé tenne bennünket Isten előtt? Hogyan tudjuk megkülönböztetni a cselekedetek általi üdvösség hamis tanítását (legalizmus) attól a másik hibás elmélettől, hogy a megváltás nem feltételekhez kötött (olcsó kegyelem)?
2. Gondolkozzunk még a csütörtöki tanulmányunk utolsó kérdésén! Ha valaki azt mondja: „Nem hiszek sem Jézusban, sem Istenben, mégis milyen jól megy sorom. Igazából jobb az életem, mint a tied, pedig te keresztény vagy!” Hogyan válaszolnál erre?

TÚRMEZEI ERZSÉBET:
SZONETT
A GAZDAGÍTÓ SZEGÉNYSÉGRŐL

Keresztje alatt a Megfeszítettnek
katonák osztoztak néhány ruhán.
Morogtak, hogy annyi csupán,
és a köntösére sorsot vetettek.

Más nem maradt utánad semmi, semmi!
Krisztus, a kismadárnak fészke volt,
s neked fejed se hol lehajtanod!
Hogyan is tudtál ilyen szegény lenni!

Szent szegénységed csodagazdagsága
örökül maradt a szegény világra:
szereteted, irgalmad, életed,

hogy ezt a mérhetetlen örökséget
osztogathassuk ma is, áldva téged
és gazdagító szegénységedet.

Jeremiás könyvének tanulságai

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 6:5; Jeremiás 2:13; 6:20; 7:1-10; 10:1-15; 23:1-8; Máté 9:12

„Íme, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és támasztok Dávidnak igaz magvat, és uralkodik, mint király, és bölcsen cselekszik és méltányosságot és igazságot cselekszik e földön” (Jer 23:5).

Elérkeztünk a Jeremiásról szóló tanulmányunk végéhez. Jó kirándulás volt: sok dráma, érzelem és hallatlan energia jelent meg a próféta életében. A többi prófétához hasonlóan Jeremiás sem légüres térben írt: üzenete az Úrtól származott és a népnek szólt meghatározott időben és helyen, konkrét körülmények között.

Mégis, bármennyire eltérő körülmények voltak napjainkhoz képest, akik Jeremiás könyvét olvasták, megállapíthatják, hogy az alapelvek Isten népe számára ugyanazok minden időben. Ilyen alapelvekről beszélhetünk: hűség Istenhez, parancsolatainak megtartása, a szív tisztasága, szemben az üres és értéktelen vallási szokásokkal, amelyek az embereket hamis önhittség állapotában hagyják. Fontos irányelv még az emberek hozzáállása, hogy hallgatnak-e a megtérés lehetőségére, még akkor is, ha ez nem az, amit hallani szeretnének. Ilyen még az igazi ébredés és reformáció, valamint az Istenben és az Ő ígéreteiben való hit a test dolgai helyett. A listát tovább lehetne folytatni... Ezen a héten néhány tanulságra figyeljünk fel, amelyet Isten szeretetének nyilvánkoztatásából ismerünk, amelyet népe felé kinyilvánított – még a komoly figyelmeztetések között is –, hiszen azért adta az Úr ezeket, hogy az emberek tetteinek a következményeire hívja fel a figyelmet.

JEREMIÁS URA

Az adventisták tudják, hogy a nagy küzdelem középpontjában egy lényeges üzenet van: Milyen Isten jelleme? Milyen Isten valójában? Vajon az Úr önkényes zsarnok, ahogyan Sátán bemutatja, vagy Ő a szerető és gondoskodó Mennyei Atya, aki a legjobbat adja nekünk? Ezek a kérdések a legfontosabbak az egész világegyetemben! Hiszen milyen lenne a helyzetünk, ha Isten nem szerető és nem önfeláldozó lenne, hanem gonosz, önkényes és agresszív? Jobb, hogy nem is létezik ilyen Isten! Az efféle kérdések jelentőségteljesek. Nagyszerű, hogy ismerjük a válaszokat, amelyeket legjobban a keresztnél értünk meg. „Soha nem felejtik el, hogy Ő, aki hatalmával teremtette és fenntartotta a roppant tér megszámlálhatatlan világát, Isten szeretett Fia, a menny Felseje, akit kerubok és fénylő szeráfok gyönyörűséggel imádnak, megalázta magát, hogy felemelhesse az elbukott embert; hogy a bűn átkát és szégyenét, Atyja arcának elrejtőzését viselte, mígnem az elveszett világ szenvedése megvasztotta szívét, és kioltotta életét a Golgota keresztnél. A világegyetem örökké csodálni és imádni fogja Alkotóját, minden sors Bíróját, aki az ember iránti szeretetből letette dicsőségét, és megalázta magát” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 1991, Advent Kiadó, 578. o.).

Isten természete és jelleme hogyan jelenik meg a következő versekben Jeremiás könyvében? Mit hangsúlyoznak ki a szövegek Istennel kapcsolatban?

Jer 2:13 _____

Jer 5:22 _____

Jer 11:22 _____

Jer 31:3 _____

Jer 3:7 _____

Ez csupán néhány pillanatkép és kifejezés Jeremiás könyvéből, amelyek bemutatják Isten jellemét és természetét. A hatalmas Teremtő az élet forrása, az ítélő és szerető Isten, aki újból és újból hív bennünket, hogy forduljunk el bűnös útjainktól és ösvényeinktől, amelyek romlásba visznek bennünket.

Milyen bizonyítékát láttad Isten szerető jellemének a saját életedben?

SZERTARTÁSOK ÉS A BŰN

„Van egy dokumentum, ami rögzíti Isten végtelen erőfeszítéseit és harcát a szervezett vallással szemben, és ez a Biblia” (Terry Eagleton: *Reason, Faith and Revolution: Reflections on the God debate*. Kindle Edition, 8. o.). Nem teljesen igaz ez így, mert a Biblia vallása, az Isten embereknek adott vallása mindig is „szervezett vallás” volt. Másrészről pedig nem kétséges, hogy Jeremiás könyvében az Úr kereste a lehetőséget, hogy az embereket elvonja a hideg, halott, de ugyanakkor szervezett szertartásoktól, amelyek uralták hitüket, olyan valósi cselekedetektől, amelyekről azt hitték, hogy elfedik bűneiket.

Bár korábban már erről szó esett, mégis érdemes megismételni, hogy Jeremiás küzdelme főként a vezetőkkal, a papokkal és olyan emberekkel volt, akik azt hitték, hogy Isten választottai, Ábrahám gyermekei, a szövetség népe és teljesen rendben van a kapcsolatuk az Úrral. Milyen szomorú csalódás lehetett ez, amire nekünk is mint Ábrahám magvának figyelnünk kell!

Mi a következő versek üzenete Jeremiás könyvében? Ami a legfontosabb, hogyan tudjuk ezeket az elveket alkalmazni az Úrral való járásunk esetében? Jer 6:20; 7:1-10

Olvassuk el Jer 7:9-10 verseit! Ha az „olcsó kegyelemre” keresünk példát, akkor itt megtaláljuk. Az emberek bűnököt követnek el, azután visszamennek a templomba és „imádják” az igaz Istent és bocsánatot kérnek vétkeikre? Ha ezek az emberek nem változtatják meg útjaikat, különösen azt a hozzáállást, ahogyan a gyengékhez viszonyulnak, akkor kemény ítélet elé néznek. Milyen csalódást élnek át hamis hitük miatt, miközben Isten bocsánatát várják, és közben azt teszik, amit akarnak; nem veszik figyelembe a szövetség feltételeit azért, hogy továbbra is bűneikben élhessenek.

Mi a különbség Jeremiás figyelmeztetése és Jézus szavai között, amit Mt 9:12 versében mondott? Miért fontos felismerni a különbséget?

A SZÍV VALLÁSA

„Azért hát mindenikünk maga ad számot magáról az Istennek” (Róm 14:12).

Jeremiás próféta könyvének nagy része a népnek szól. A próféta újra és újra Izraelről és Júdáról emlékezik meg közösségi szinten e hasonlatokkal, hogy Isten „választott szőlője” (Jer 2:21), az Úr „kedveltje” (Jer 11:15; 12:7), Isten „öröksége” (Jer 12:7-9), az Úr „szőlője” (Jer 12:10) és az Ő „nyája” (Jer 13:17). Kétségtelenül, Jeremiás könyvéből sokat megtudunk arról, Isten miként hívja meg népét. Természetesen a meghívás az Újszövetségben is megjelenik, ahol az egyházzal mint egészszel találkozunk (Ef 1:22; 3:10; 5:27).

Azonban a megváltás személyes és nem közösségi. Isten bennünket nem egy tömegben ment meg. Az Újszövetség egyházához hasonlóan Júda is egyénenként állt, és ezen a szinten válnak láthatóvá az igazán lényeges dolgok. 5Móz 6:5 verse így fogalmaz: „Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből.” Bár a fenti gondolat az egész néphez szól, mégis egyes szám második személyben szólítja meg az egyéneket. A „te” megszólítás ugyan némelykor egyes számban jelenik meg, de Isten mindenkihez egyénenként szól. Végül minden embernek egyénileg kell számot adnia cselekedeteiről Isten előtt. Ugyanezt a gondolatot találjuk meg Jeremiás könyvében is.

A következő versek mit mondanak el a személyes, egyéni utunkról az Úrral?

Jer 17:7 _____

Jer 17:10 _____

Jer 29:13 _____

Jer 9:23, 24 _____

Úgy az Ószövetség, mint az Újszövetség beszél Isten egyházának közösségi jellegéről; az élő hit mindenkinek egyéni felelőssége, amikor naponta alárendeljük magunkat az Úrnak, személyes döntés alapján, hogy hitben és engedelmisségben járunk.

Bár kétség sem fér hozzá, hogy egyénileg vagyunk felelősek a saját lelkünkért, hogyan tehetünk meg mégis mindent, hogy másokat felemeljünk és bátorítsunk? Kit ismersz, akinek épp most bátorító és felemelő szavakat tudsz mondani?

ISTEN ÉS A BÁLVÁNYOK

Mi volt az a súlyos bűn, amit a nép elkövetett, amelyre Jeremiásnak állandóan figyelmeztetnie kellett őket? Jer 10:1-15

Ami érdekes ezekben a versekben, hogy a próféta rámutat, mennyire hiábavalók és haszontalanok a bálványok, és összehasonlítja őket az élő Istennel. A bálványok erőtlenek, hasznavehetetlenek, üresek és hamisak. Milyen éles ellentétben állnak az Úrral, aki teremtette az eget és a földet! Isten örökké él, de a bálványok véglegesen eltűnnek. Kit kell tehát imádnunk és kinek ajánljuk fel életünket? Annak, aki gyenge, hamis, hiábavaló és erőtlen, vagy az Urat imádjuk, akinek ereje és nagysága oly mértékű, hogy létrehozta és fenntartja a világegyetemet? A válasz teljesen egyértelmű.

Bármennyire is világos a felelet, az is tény, hogy gyakran a bálványimadás bűnébe esünk. Lehet, hogy napjainkban nem imádjuk ugyanazokat a bálványokat, mint Jeremiás idejében tették, viszont modern életünk telve van hamis istenekkel. A modernkori bálványok lehetnek olyan dolgok, amelyeket jobban szeretünk Istennél; bármit „imádunk” (és az imádat nem feltétlenül jelenti a liturgikus éneklést és imádságot), az a bálványunkká válik és bűnbe esünk.

Melyek azok a tárgyak, helyzetek, amelyek veszélyt jelentenek ránk, amelyekből bálványt készíthetünk? Mit gondolsz a digitális eszközökről, a pénzről, a hírnevről, más emberekről? Készíts listát a lehetséges bálványokról és kérdezd meg magadtól: Milyen megváltást kínálnak azok neked?

Természetesen tudjuk, hogy a fentiek közül egy sem érdemli meg imádatunkat. Tudjuk, hogy végső soron semmi, amit a világunk kínál, semmilyen bálvány nem képes kielégíteni lelkünk szükségleteit és megmenteni sem képes bennünket. Ismerjük a modern bálványok kísértését, ha nem vagyunk e téren óvatosak, akkor könnyen magával ragad bennünket az újkori pogányság. Mindez bekövetkezhet, ha elfeledkezünk Jézusról és arról, amit értünk tett.

december 24.

A MARADÉK

„Júda hitehagyásának utolsó éveiben a próféták intései látszólag nem sok eredményre vezettek. Amikor pedig a kaldeusok seregei harmadszor és egyben utoljára ostromolták Jeruzsálemet, mindenkit elhagyott a remény. Jeremiás teljes pusztulást jövendölt, és mivel változatlanul hangoztatta, hogy Júda adja meg magát, börtönbe vetették. Isten azonban nem hagyta reménytelen kétségbeesésben a városban levő hűséges maradékot. Jeremiás még akkor is kapott új kinyilatkoztatásokat a menny megbocsátó és megmentő készségéről, amikor a jövendölésein gúnyolódók szigorúan őrizték. Ezek a kijelentések azóta is a vigasz kimeríthetetlen forrását nyújtják Isten egyházának. Ítéletet hirdetni könnyebb egy prófétának, mint a bajban vigasztalni” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 289. o.).

Az uralkodó hitehagyás ellenére Istennek mindig volt egy kis létszámú hűséges népe. Bár sok próféta esetében, mint ahogy Jeremiás szolgálatában is a hangsúly a hitehagyás és a hűtlenség elkerülése volt, hiszen Isten ezektől kívánta megmenteni népét. A kinyilatkoztatás történelme során Istennek mindig volt egy hűséges maradék népe. Ez természetesen így folytatódik az idők végezetéig.

A maradék fogalma hogyan jelenik meg Jer 23:1-8 verseiben? Miképpen alkalmazható a maradék az újszövetségi időkre? Jer 33:14-18

A kutatók már korábban is egy messiási próféciaát láttak az 5-7. versekben, Isten hűséges népének a megmenekülését. Bár az is igaz, hogy a babiloni fogság után a maradék visszatért Izraelbe, ám az új exodus nem volt dicsőséges. Isten terve beteljesedett Dávid leszármazottain keresztül, az „igazságos vesszőszál” valóságain, a Királyon keresztül, aki örökké uralkodik. Az iménti jövendölés részben teljesedett Jézus első eljövételével (Mt 1:1; 21:7-9; Jn 12:13). Végso beteljesedése azonban Jézus második eljövételével valósul meg (Dán 7:13-14), amikor Isten hűséges népe, az igaz maradék békében fog élni örökké. A megváltás, amit először az Egyiptomból való szabadulás jelképezett, most teljes, végleges és örök lesz.

Miben bízol? Hogyan tanulhatsz meg, hogy egyre jobban bizzál Isten ígéreteiben és az életedben való végső megvalósulásában? Rendelkezel-e valami mással az ígéreteken túl?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Évekkel ezelőtt egy adventista lelkész, W. D. Frazee prédikált. Prédikációjának címe: „Nyertesek és vesztesek.” Beszédében a különböző bibliai személyek munkásságát és szolgálatát elemezve befejezésként a következő kérdést tette fel: „Nyertes vagy vesztes volt-e?” Megvizsgálta Keresztelő János munkásságát, aki magányosan élete mindennapjait a pusztaságban. Bár Jánosnak voltak követői, számuk soha nem érte el Jézus tanítványainak számát. Élete utolsó napjait sötét börtönben töltötte, ahol olykor kétségek kínozták, végül Jánost kivégezték (Mt 14). Az előadás végén Frazee testvér megkérdezte: „János nyertes vagy vesztes volt?”

Mi a helyzet Jeremiás prófétával? Élete mennyiben volt eredményes? Sokat szenvedett, néha panaszkodott és sírt is. Úgy tűnik – néhány kivételtől eltekintve –, hogy a királyok, a papok, a próféták és az átlagemberek nem csupán Jeremiás üzenetét gyűlölték, hanem őt is. Saját népe még hazaárulónak is nevezte. Végül a romlás és végzet napjai bekövetkeztek, amelyről a próféta szólt, de a nép elutasította figyelmeztető szavait. Egy sáros verembe dobták, remélve, hogy ott meghal. A próféta saját szemével látta népének fogságba vitelét, valamint Jeruzsálem és a templom pusztulását. Emberi mértékkel nézve kevés jó dolog történt életében. Bizonyos szempontból úgy is fogalmazhatunk, hogy eléggé nyomorúságos élete volt.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Jeremiás győztes vagy vesztes volt? Mi alapján döntötted el az előző kérdést? Ha azt mondjuk, győztes volt, mit árul el nekünk azzal kapcsolatban, hogy a valóságot ne e világi mércével mérjük? Milyen szempontot alkalmazzunk, hogy megértsük a jó és a gonosz közötti különbséget, a győzelmet és a kudarcot?
2. Hogyan látjuk Jézus szolgálatát Jeremiás munkásságán keresztül? Milyen párhuzamok vannak közöttük?
3. Heti tanulmányunkban már találkoztunk azzal a problémával és hittel, hogy a szív megváltoztatása nélküli istentisztelet csupán becsapás. Mi az igazi kegyelem, ami szemben áll az olcsó, értéktelen és hazug kegyelemmel, amelyre Jeremiás próféta figyelmeztet?

ISTEN ÜZENETÉNEK FOGADTATÁSA

„Összegyűjtöm nyájam maradékát minden országból, ahová szétszórtam őket, és visszaterelem legelőjükre, ahol szaporodni és sokasodni fognak” (Jer 23:3, RÚF).

„Amikor a Szentlélek meglágyítja és foglyul ejti az emberek szívét, akkor megfogadják tanácsát. De ha visszautasítják az intést, s szívük megkeményedik, az Úr hagyja, hogy más hatások alá kerüljenek. Az igazság elutasításával elfogadják a hazugságot, amely saját pusztulásukat okozza...

A tanulság nekünk szól... Teremtőnk és Urunk, akinek hatalmas végtelen és büntetése rettenetes, az embert minden eszközzel bűnei felismerésére és megbánására akarja készíteni. Szolgái szája által előre megmondja, milyen veszéllyel jár az engedetlenség. Hallatja figyelmeztető hangját, és kitartóan dorgálja a bűnt. Csak irgalma őrzi népe jólétét; kiválasztott eszközei által éber gonddal vigyáz rá. Nem támogathat és védelmezhet olyan népet, amely elveti tanácsát és semmibe veszi feddéseit...

Szolgálatá során Jeremiás soha nem tévesztette szem elől, hogy mily életbe vágóan fontos a szív szentsége az élet sokféle vonatkozásában, különösen a magasságos Isten szolgálatában. Világosan látta a birodalom összeomlását, Júda lakóinak szétszóródását a népek között. Hitszemével azonban mindezeket túllátott, egészen a helyreállítás idejéig...

A közelgő ítéletről szóló jövendölések így összevegyültek a végső és dicsőséges szabadulás ígéreteivel. Akik szeretnének Istennel megbékélni és a hitehagyás közepette szent életet élni, azok erőt kapnak minden próbában, és hatalmas erővel tudnak bizonyosságot tenni Istenről” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 265-267. o.).

„Akkor gyönyörűséged lesz az Úrban...” (Ézs 58:14)

1.	Cs.	Júd 3	Figyelmeztető szó
2.	P.	Ézs 58:11	Öntözött kert
3.	Sz.	Róm 1:16	Nem szégyenlem
		■ Naplemente: Budapest: 18:22	Debrecen: 18:13
4.	V.	Préd 12:15-16	Ami a lényeg
5.	H.	2Pt 3:11-13	Milyeneknek kell lennetek?
6.	K.	2Kor 12:9-10	Pál dicsekedése
7.	Sz.	JSir 3:22-23	Megújuló kegyelem
8.	Cs.	Hab 3:18	Öröm az Úrban
9.	P.	Sof 2:3	Keressétek az Urat!
10.	Sz.	2Krón 16:9a	Mindent lát az Úr
		■ Naplemente: Budapest: 18:08	Debrecen: 17:59
11.	V.	Józs 24:14-15	Válasszatok még ma!
12.	H.	Zsolt 118:8-9	Jobb az Úrban bízni
13.	K.	JSir 3:24	Az Úr az örökségem
14.	Sz.	Zak 13:9	Isten népe
15.	Cs.	Hós 6:6	Szeretet és ismeret
16.	P.	Ef 2:19-22	A szentek polgártársai
17.	Sz.	Lk 11:23	Vele vagy ellene?
		■ Naplemente: Budapest: 17:55	Debrecen: 17:46
18.	V.	Ézs 65:17	Új ég és új föld ígérete
19.	H.	1Sám 25:6	Békés üdvözlét
20.	K.	Mik 5:7	Jákób maradéka
21.	Sz.	Bír 6:12	Bátorító küldött
22.	Cs.	Jón 2:8-10	Megadom, amit fogadtam
23.	P.	Lk 11:34-35	Őszinte vagy gonosz szem
24.	Sz.	Lk 9:23-24	Önmegtagadás és keresztség
		■ Naplemente: Budapest: 17:42	Debrecen: 17:33
25.	V.	Róm 8:15	Fiúszágnak lelke
26.	H.	JSir 3:25-26	Várni és megadással lenni jó
27.	K.	Fil 3:7-8	Korábban nyereség, most kár
28.	Sz.	Jón 2:3	Meghallgatott imádság
29.	Cs.	Mt 6:33-34	Az aggodalomtól mentes élet titka
30.*	P.	Gal 5:1	Megmaradni a szabadságban
31.	Sz.	2Sám 22:2-4	Kőszikla, szabadító, erősség
		■ Naplemente: Budapest: 16:30	Debrecen: 16:21

„Mert hitben járunk, nem látásban” (2Kor 5:7)

1.	V.	Zsolt 130:3-4	Megbocsátó Istenünk
2.	H.	Ez 20:12	A szombat jele
3.	K.	Zsolt 85:10-12	Irgalmasság, hűség, békesség
4.	Sz.	Lk 20:25	Megadni, ami jogos
5.	Cs.	2Jn 4	Öröm a hívő gyermekek miatt
6.	P.	1Kir 18:21	Meddig sántikáltok kétfelé?
7.	Sz.	Ézs 65:1	Isten szándéka
		■ Naplemente: Budapest: 16:20	Debrecen: 16:10
8.	V.	2Kor 3:6	Isten tesz alkalmassá
9.	H.	Neh 6:16	Isten tette volt!
10.	K.	Zsid 10:32, 35	Bízzatok és emlékezzetek!
11.	Sz.	Zsolt 130:5-8	Várja lelkem az Urat
12.	Cs.	Jer 15:16	Örömmel vett szavak
13.	P.	Jak 5:7-8	Béketűréssel várjuk az Urat
14.	Sz.	Ézs 25:8	Elveszti a halált örökre
		■ Naplemente: Budapest: 16:11	Debrecen: 16:01
15.	V.	Ef 5:25-28	Tanács a férjeknek
16.	H.	Jn 10:16	Más juhok, más akolban
17.	K.	Dán 7:27	Az örökkévaló ország
18.	Sz.	1Pt 2:9	Választott nemzetség, királyi papság
19.	Cs.	Péld 10:12	Versengés vagy szeretet
20.	P.	Péld 6:6-8	Mire tanítanak a hangyák?
21.	Sz.	Zsid 10:35	A bizalom jutalma
		■ Naplemente: Budapest: 16:03	Debrecen: 15:53
22.	V.	2Thessz 3:5	Szeretet, állhatatosság
23.	H.	Ez 18:21-23	Megtérést vár az Úr
24.	K.	Zsolt 37:5-6	A hűséges igazolása az Úrtól
25.	Sz.	Zsolt 37:7-8	Csillapodj!
26.	Cs.	2Kor 4:6-7	Isten gyújtott világosságot
27.	P.	Róm 14:7-8	Nem önmagunkért élünk!
28.	Sz.	Jób 19:25-27	A feltámadás reménysége
		■ Naplemente: Budapest: 15:57	Debrecen: 15:47
29.	V.	Róm 8:1-2	Krisztusban nem ér kárhoztatás
30.	H.	2Sám 23:3-4	Igazságos uralkodás

„Baldogok a békességre igyekezők...” (Mt 5:9)

1.	K.	1Pt 5:10-11	Rövid szenvedés, örök dicsőség
2.	Sz.	Mt 5:23-24	Békülj meg a testvéreddel!
3.	Cs.	Mt 10:32-33	Akiről szól Jézus az Atya előtt
4.	P.	2Kor 10:18	Akit az Úr ajánl
5.	Sz.	Ám 3:7	A titkait kijelentő Isten
■ Naplemente: Budapest: 15:54 Debrecen: 15:43			
6.	V.	1Jn 4:16-17	Bizalom a szerető Istenben
7.	H.	Jn 17:3-4	Isten ismerete és az örök élet
8.	K.	Mt 7:13-14	Széles út, keskeny út
9.	Sz.	Zsolt 90:12	Bölcs szív
10.	Cs.	5Móz 30:10-11	Megérthető parancsolatok
11.	P.	5Móz 32:4	Kőszikla az Úr
12.	Sz.	Hós 12:3	Jákób küzdelme
■ Naplemente: Budapest: 15:53 Debrecen: 15:42			
13.	V.	Ef 2:4-5	Isten megelevenít
14.	H.	Náh 1:7	Istenünk ismer
15.	K.	2Pt 3:8-9	Egy nap vagy ezer év
16.	Sz.	2Pt 1:16	A szemtanúk szava
17.	Cs.	Hós 14:9	Elfordulás a bálványoktól
18.	P.	2Krón 1:11-12	Salamon kérése
19.	Sz.	Jn 15:5	A szőlőtő és a vesszők
■ Naplemente: Budapest: 15:54 Debrecen: 15:42			
20.	V.	Jn 14:6	Az út, az igazság és az élet
21.	H.	Jn 13:19	Jézus előre figyelmeztetett
22.	K.	Jel 12:10-11	Győzelem a gonosz felett
23.	Sz.	Gal 5:25-26	Lélek szerint élni
24.	Cs.	Ézs 11:1-2	Messiási prófécia
25.*	P.	Mik 5:2	Betlehemből származik
26.	Sz.	Gal 4:4-5	Isten Fiának érkezése
■ Naplemente: Budapest: 15:57 Debrecen: 15:46			
27.	V.	Jn 17:20-21	Jézus imája az egységért
28.	H.	Jn 20:29	Aki nem lát és hisz
29.	K.	Róm 12:2	Megújult gondolkodás
30.	Sz.	Róm 8:32-33	Értünk hozott áldozat
31.	Cs.	Jel 21:1	Új ég és új föld